Tiskina plačana v gotovini.
Leto XI., št. 228

Ljubljana, četrtek 2. oktobra 1930

Cena 2 Din

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Prešernova ulica 4. — Telefon št. 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova cesta št. 13. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljubljana št. 11.842; Praha číslo 78.180; Wien št. 105.241.

JUTRO

Naročnina znaša mesečno 25.— Din, za inozemstvo 40.— Din.

Uredništvo:
Ljubljana: Knafljeva ulica 5. Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Maribor: Aleksandrova cesta 13. Telefon št. 2440 (ponoči 2582).
Celje: Kocenova ul. 3. Telefon št. 190.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Nemške priprave na vojno

Razkritja belgijskega lista o tajnem oboroževanju Nemčije — Orožje dobavljajo razne severne države — Organizacija generalnega štaba — Tesni stiki z Rusijo

Bruselj, 1. oktobra. M. List »L'Indenpendance belge« objavlja zanimiva odkritja o oboroževanju Nemčije. Med drugim pravi:

»Čeprav je precej pacifistov med Nemci in čeprav se zde nemške množice utrujene od vojne, se vendar v vodilnih krogih Nemčije pripravljajo na revanžno vojno. Povsod se opažajo vojne priprave, za katere so porabljene fantastične vsote. Nemci imajo ogromno izdelanega vojnega materijala.

Predvsem je treba omeniti izdelovanje topov pri Kruppu. Posebno senzacijo predstavlja top 75, ki nese navpično 10 km proti letalom, vodoravno pa 16 km in še več. To je ena najmodernejših vojnih priprav, kar jih obstoji na svetu. Ker Kruppove tvornice ne smejo sedaj izdelovati teh topov v Nemčiji sami, jih naročajo in izdelujejo pri tvornicah Bofors na Švedskem; v Nemčiji sami se izdelujejo le posamezni deli teh topov. Puške, mitraljezi in avtomatične puške se izdelujejo v Švici, letala pa na Holandskem. Tudi priprave za vojno proti podmornicam se izdelujejo na Holandskem.

V primeru vojne se more vojska vsak hip rekrutirati iz vrst sportnih in atletskih organizacij, ki predstavljajo zelo disciplinirano moč.

V nemškem generalnem štabu so trije odseki. Namesto s prejšnjimi nazivi operativna sekcija, informativna sekcija in sekcija za vojni materijal, se danes te sekcije imenujejo odseki za vojsko, statistiko in organizacijo. Prva sekcija ima 17 oficirjev, statistična tudi 17, tretja pa 13. Razen teh treh sekcij obstoji tudi nova organizacija, centrala tehnične službe, kjer se proučujejo možnosti koordinacije vojnega orožja. Divizijski štabi so prenapolnjeni z oficirji, ki jih je najmanj 6 do 7 krat več kakor v štabih Francije ali Belgije.«

Zatem navaja list, koliko imajo posamezni štabi oficirjev ter poudarja, da išče Nemčija zveze za slučaj bodoče vojne. Povsem naravno je, da se zato obrača k Rusiji. Nemčija pošilja svoje oficirje v Rusijo zaradi spoznavanja tamošnjih vojaških razmer in zamenjavajo se sovjetski in nemški tehniki, da proučujejo tehnična sredstva za primer vojne.

Mussolini o gospodarski krizi

Mussolini priznava poslabšanje gospodarskega položaja v Italiji — „Ali konec ali napredovanje“

Rim, 1. oktobra. AA. Za danes je bila sklicana prva skupščina korporacijskega sveta, ki jo je otvoril predsednik vlade Mussolini z govorom o nalogah te ustanove. Seje se bodo vršile po parlamentarnem običaju in jim bodo smeli prisostvovati zastopniki časopisja in občinstvo. Potrebna bodo posebna povabila. Na dnevnem redu so vprašanja strokovnih organizacij in revizija zakona o delu.

Rim, 1. oktobra. AA. Na otvoritveni seji državnega odbora korporacij je imel Mussolini važen govor, v katerem je najprej govoril o sindikalni ureditvi fašistične države, nakar je prešel na svetovno gospodarsko krizo.

Navadil **sem vas, je dejal Mussolini, na** trdo, toda precizno izražanje. Zato se ne boste čudili, ako vam povem, da se je od oktobra prejšnjega leta, zlasti od izbruha težke krize v severni Ameriki, zelo poslabšal gospodarski položaj na vsem svetu in torej **tudi v Italiji.** Govoreč o položaju Italije, je Mussolini **opozarjal na simptome krize** ter izjavil, da fašistična vlada ne bo pasivno gledala na razvoj, temveč posredovala s primernimi ukrepi, da bodo zavarovani interesi ljudstva.

Mussolini je nato navedel nekaj primerov intervencije vlade, da pomore ogroženim pozicijam gospodarskega življenja, pospeši in zagotovi njihov nadaljnji obstoj ter je nadaljeval:

Tukaj se samo od sebe postavlja vprašanje na katero točko smo prišli in koliko časa bo to še trajalo.

Na to vprašanje je Mussolini dal naslednji odgovor: **Ako ne bodo nastopili nepričakovani dogodki in taki, ki se ne morejo preprečiti, kakor n. pr. vojna** — tukaj moram dodati, da je Italija že in da bo tudi v bodoče storila vse, da se prepreči, — potem lahko rečemo, da imamo noč že za seboj in da stopamo proti zori, z drugimi besedami, da je kriza ravno v sedanjih dneh z novimi padci tečajev v Ameriki dosegla svoj višek. **Sedaj stojimo pred odločitvijo: Ali konec ali pa napredovanje.** Ker pa ne more poginiti niti človeštvo, niti svetovno gospodarstvo, je mogoče samo napredovanje.

Mussolini **je nato napovedal, da so potrebna še tri leta za** dosego relativnega blagostanja. Fašistična vlada bo storila vse mogoče, da bo čimbolj skrajšala to dobo. Vlada je trdno prepričana, da bo Italija kakor že druge težke izkušnje tudi to premagala.

Italijanski ministrski predsednik je končal svoj govor s pozivom vsem sindikalnim organizacijam naj sodelujejo pri tem velikem delu fašistične revolucije.

Brüningova posvetovanja s političnimi voditelji

Brüning še upa na večino v parlamentu — Hindenburg odpotoval v Ženevo

Berlin, 1. oktobra. AA. Danes se je posvetoval kancelar Brüning z voditelji raznih strank, ki so podpirale doslej njegovo vlado. Jutri bo sprejel socialno-demokratske voditelje in takoj nato zastopnike desničarskih opozicijskih strank. Glavna točka teh razgovorov bo načrt finančne reforme.

Kljub nekoliko hladnemu sprejemu berlinskega časopisja, upa kancelar še vedno, da se bo našla večina za njegov program, ko se bo sestal državni zbor.

Predsednik Hnidenburg je odpotoval danes v Ženevo, kjer se bo udeležil pogreba maršala bavarskega princa Leopolda. Do njegovega povratka ne bo važnejših političnih dogodkov. Jutri se vrne iz Ženeve zunanji minister Curtius.

Spopadi med nemškimi komunisti in narodnimi socialisti

Berlin, 1. oktobra p. Snoči je došlo v vzhodnem delu mesta do spopadov med narodnimi socialisti in komunisti. Neki mlad narodni socialist je streljal iz revolverja ter ranil nekega komunista. Revolverski streli so ranili tudi nekega potnika v tramvaju.

Odmev Masarykovih izjav v Pragi

Dunaj, 1. oktobra. g. Iz Prage poročajo: V zvezi z zadnjim intervjuvom predsednika Masaryka in njegovo naknadno korekturo, sta se danes oglasila v zunanjem ministrstvu poljski in madžarski poslanik, da se informirata o posameznih točkah intervjuva. Baje so na današnjem ministrskem svetu razpravljali tudi o teh posetih obeh diplomatov. Kakor se zatrjuje s poljskega in madžarskega poslaništva, ni šlo za oficijelno intervencijo, temveč le za informacije privatnega značaja.

V klubu češkoslovaških agrarcev so pozvali ministrskega predsednika Udržala, naj poda pojasnila o intervjuvu. »Narodni Listy« zahtevajo, naj predsednik vlade kontrasignira važne politične izjave predsednika republike.

Praga, 1. oktobra AA. Ministrstvo za kmetijstvo je izvršilo v l. 1928. in 1929. za 440,500.000 Kč melioracij.

Seja mednarodnega urada dela

Ženeva, 1. oktobra AA. Administrativni odbor mednarodnega urada dela bo imel od 7. do 12. oktobra v Bruslju svojo 50. sejo.

Spor med Italijo in Francijo

Pariz, 1. oktobra g. Tardieu je imel danes večurno konferenco s Poincarejem in vojnim ministrom Marginotom. Politični krogi pripisujejo tej konferenci veliko važnost. Poučeni krogi trdijo, da so ta posvetovanja v zvezi s prekinitvijo italijansko-francoskih pogajanj za razorožitev na morju.

Vodja ukrajinskih terористov ubit

Lvov, 1. oktobra s. Vodja ukrajinske terористične organizacije Holovinski, ki so ga pred kratkim zaprli v ječo, je skušal včeraj pobegniti, ko so ga peljali pred preiskovalnega sodnika. Stražnik, ki ga je spremljal, je oddal nanj več strelov, ki so Holovinskega ubili.

GLAVNA NALOGA: BORBA PROTI SOCIALISTOM

Avstrijski parlament je bil včeraj razpuščen — Heimwehrovski notranji minister označuje za glavno nalogo nove vlade borbo proti socialistom — Strafella bo imenovan za generalnega direktorja avstrijskih železnic

Dunaj, 1. oktobra. s. Danes dopoldne se je vršil pod predsedstvom zveznega kancelarja Vaugoina sestanek ministrskega sveta, na katerem je bilo najprej sklenjeno, da se predloži zveznemu predsedniku predlog za takojšnji razpust parlamenta. Kot termin za nove volitve je določen 9. november. Nadalje je bilo na predlog ministra za trgovino in promet sklenjeno imenovanje sedanjega poslovodečega podpredsednika upravne komisije avstrijskih zveznih železnic, krščansko socijalnega agrarca dr. Engelberga-Dollfussa za predsednika.

Dunaj, 1. oktobra. g. Nocoj je uradni list objavil dekret zveznega predsednika o razpustu parlamenta. Obenem so poslanci od predsednika Narodnega sveta dobili dopis s poročilom, da je zvezni predsednik na podlagi ustave razpustil parlament.

Istočasno z razpustom se je že pričela volilna agitacija, v kateri so že danes voditelji Heimwehra dali novinarjem svoja gesla za volilno kampanjo. Novi notranji minister grof Starhemberg je izjavil nemškim poročevalcem, **da bo Heimwehr sedaj pričela z zelo ostrim antimarksističnim kurzom, ki ga bo grof Starhemberg sam vodil in kontroliral. Antimarksistična fronta mora stopati strnjeno do končnoveljavne zmage.**

Bivši vodja Heimwehra dr. Steidle je izjavil, da je Heimwehr prvič dobila v svoje roke del državne oblasti, s čimer je podano jamstvo, da nobena vlada v bodočnosti ne bo mogla iti preko volje Heimwehra. Dr. Steidle je pozval vse kroge v borbo za novo ureditev in očiščenje države.

Kot pendant k tem izjavam je treba zabeležiti, da bo **nova vlada že jutri izvršila oficijelno imenovanje dr. Strafelle za generalnega direktorja avstrijskih zveznih železnic, kar se pravi z drugimi besedami, da bo mož, ki je bil od sodišča označen kot inflacijski špekulant, sedaj postavljen od nove vlade za šefa največjega državnega podjetja v Avstriji.**

Dunaj, 1. oktobra. d. Zvezno vodstvo Heimwehra objavlja v današnjih listih, da je za vstop v Vaugoinovo vlado postavilo tri temeljne zahteve: 1. najostrejši boj proti **državi sovražnemu avstromarksizmu,** 2. učinkovito postopanje in najstrožje kaznovanje krivcev v aferi zveznih železnic in v drugih korupcijskih primerih, 3. temeljite ukrepe za odstranitev brezposelnosti, poljedelske krize ter sploh gospodarske stiske. V ostalem pa si pridržuje Heimwehr popolno svobodo za delo v vladi. Končno stališče Heimvewra glede na volitve bo zvezno vodstvo določilo v prihodnjih dneh.

Svoj vstop v vlado tolmačijo voditelji Heimwehra s tem, da so smatrali za svojo dolžnost, iti z največjo protimarksistično skupino v volilni boj, ker se je enotna protimarksistična fronta razbila z izstopom velenemcev in Kmetske zveze. Zatrjujejo, da je krščansko-socialna stranka zastopnikom Heimwehra priznala celo vrsto mest na kandidatnih listah v posameznih deželah.

Iz krogov nove vlade izjavljajo, da se bo vlada omejila do volitev samo na administrativne ukrepe, predvsem na ureditev vprašanja zveznih železnic ter imenovanja vodilnih oseb v železniški upravi.

Delegati za balkansko konferenco na potu

Sestava posameznih delegacij — Naši zastopniki odpotujejo danes — Delegat Društva narodov

Beograd, 1. oktobra. r. Naša delegacija za prvo medbalkansko konferenco, ki bo v Atenah od 4. do 12. oktobra, bo odpotovala iz Beograda jutri ob 9.45 dopoldne. Delegacijo tvorijo profesor vojne akademije Velibor Jonić, univ. prof. dr. Dragutin Janković, generalni tajnik industrijskih korporacij dr. Cvetko Gregorič, tajnik ljubljanske Zbornice za TOI Ivan Mohorič, prof. dr. Milica Bogdanović iz Zagreba, generalni tajnik Delavskih zbornic Živko Topalović in pomočnik upravnika Saveza srbskih zemljoradniških zadrug Vojislav Gjorgjević. Predsednik delegacije dr. Čedomir Gjurgjević je nenadoma obolel in ne bo mogel odpotovati v Atene. Nadomestoval ga bo kot podpredsednik prof. Jonić.

Atene, 1. oktobra. AA. Rumunski odbor za balkansko konferenco je objavil imena delegatov, ki bodo prisostvovali atenski konferenci. Med delegati so poleg drugih predsednik rumunskega parlamenta Ciciop, bivši zunanji ministeer Mitilineu, bukareški župan Dobrescu itd. Skupno šteje delegacija 40 članov.

Albansko delegacijo bo vodil bivši minister za zunanje zadeve in poslanik v Londonu Mehmed Konica. Štela bo 15 članov.

Na konferenci bo zastopano tudi Društvo narodov po kabinetnem šefu generalnega tajništva Waltersu.

Sofija, 1. oktobra. AA. Po obvestilu iz vladnih krogov odpotuje bolgarska delegacija za balkansko konferenco, ki pa ne bo imela uradnega značaja, jutri v Atene. Njeni člani so: Kirov, Nikov, Polanezov, Filijanov, Petkov, Ivanov (Makedonec) in Sakazov (socijalist).

Nocoj je prispela semkaj rumunska delegacija za prvo balkansko konferenco in bo takoj nadaljevala pot v Atene.

Otvoritev britanske imperijalne konference

Glavni namen konference ustvaritev čim tesnejšega gospodarskega sodelovanja britskih držav

London, 1. oktobra. AA. Davi je bila otvorjena pod predsedstvom ministrskega predsednika Macdonalda v sprejemnici zunanjega urada imperijalna konferenca, ki se je udeležujejo delegati osmih britanskih držav, t. j. tretjine prebivalstva sveta.

Zgodilo se je prvič, da je v času imperijalne konference na vodstvu delavska vlada. Zato so osebe delegacije popolnoma druge, kakor na zadnji imperijalni konferenci pred štirimi leti.

Namesto Mackenzija Kinga zastopa Kanado vodja kanadskih konzervativcev Benett. Stanleyja Bruca je zamenjal sedaj voditelj avstralske delavske stranke Scullin. Namesto Cotesa zastopa Novozelandsko Forbes, voditelj združene novozelandske liberalne stranke.

Razen južnoafriškega ministrskega predsednika generala Hertzoga še nobeden sedanjih zastopnikov dominijonov ni sodeloval na britanski imperijalni konferenci. Irski ministrski predsednik Cosgrade zaradi bolezni ni prišel na zborovanje, ki bo trajalo 4—6 tednov.

Največ pozornosti bo posvetila imperijalna konferenca gospodarskim vprašanjem. Poleg oficijelnih krogov so proučile gospodarska vprašanja razne neoficijelne gospodarske ustanove in predložile številne predloge o ožjem sodelovanju vseh delov britanskega imperija, ki bi bilo v veliko skupno korist.

Ti predlogi določajo ustanovitev imperijalnega gospodarskega tajništva, ki bo poslovalo za zvezo narodov britanskega imperija slično kakor tajništvo Društva narodov. Nadalje predlagajo ustanovitev imperijalnega razsodišča, ki bo razsojalo o morebitnih sporih med člani imperija. Merodajni krogi soglasno naglašajo važnost take ustanove. Ustanovitev tega tajništva je predlagala že svoječasno konferenca v Londonu o trgovinski in pomorski zakonodaji.

Splošno mnenje je, naj posluje razsodišče, ki bi obstojalo iz zastopnikov britanskega imperija, od primera do primera. Njegova jurisdikcija bi bila omejena na morebitne spore med posameznimi vladami.

Voditelji posameznih dominijonskih delegacij so poudarjali, da je popolna individualna svoboda dominijonov povsem združljiva z mislijo britanske unije. V gospodarskem oziru pa skušajo dominijoni varovati svoje posebne interese, vendar tako, da so združljivi s skupnimi cilji.

London, 1. oktobra. s. Otvoritvena seja britanske imperijalne konference je trajala dve uri. Po pozdravnih govorih posameznih delegatov je imel govor ministrski predsednik Macdonald, ki je med drugim izvajal:

Predvsem bomo morali razpravljati o vprašanju odnošajev do zunanjih držav ter zlasti proučiti, kako bomo pospešili z našim skupnim vplivom delo pri razorožitvi in pri ustanovitvi organizacije za mirno reševanje sporov med narodi. Težka gospodarska kriza, zaradi katere trpi ves svet, nam mora biti vzrok, da posvečamo svojo pozornost predvsem problemu naših gospodarskih odnošajev. Uporabiti moramo vso svojo energijo, da najdemo praktična gospodarska sredstva, ki nam bodo med seboj pomagala.

Nov angleški bombažni koncern

London, 1. oktobra AA. Zadnje tedne so se vršila važna pogajanja za ustanovitev velikega koncerna v bombažni industriji v Lancashiru, ki bo obsegal okrog 50 predilnic. Ta koncern bo drugi te vrste po velikosti. Obsegal bo večinoma predilnice v Oldhamu in Rochdalu in bo razpolagal s 4 milijoni vreteni. Kakor poročajo, je sporazum perfekten in bo v kratkem objavljen.

Priprave za polet »R 101« v Indijo

London, 1. oktobra AA. Davi so izvlekli zrakoplov »R 101« iz hangarja v Cardingtonu in ga pritrdili na stolp za pristajanje. Zrakoplov je bil izvlečen iz hangarja v rekordnem času poldruge minute. Nocoj bo najbrž nastopil poizkusni polet in odletel v soboto v Indijo.

Splošna stavka v severni Španiji

Barcelona, 1. oktobra s. V provinci Galicien je izbruhnila generalna stavka, ki jo tudi oblasti označujejo kot zelo resno, ker je dovoz živil v mesta skoraj popolnoma prenehal. Bilbao je ostal brez mesa in tudi v Madrid ni odšel noben transport mesa. Obstoji nevarnost, da bo že prihodnje dni v severnozapadni Španiji nastopilo veliko pomanjkanje živil.

Ostavka ecuadorske vlade

Quito, 1. oktobra s. Kongres republike Ecuador ni sprejel demisije predsednika Ayore, ki jo je nato umaknil.

Dr. Korošec v Dalmaciji

Beograd, 1. oktobra. r. Kakor poročajo listi, je odpotoval v Dubrovnik na zdravljenje bivši minister za šume in rudnike dr. Anton Korošec. Na postaji so se poslovili od njega uradniki ministrstva za šume in rudnike.

Split, 1. oktobra. AA. Semkaj je prispel bivši minister za šume in rudnike dr. Anton Korošec. Odtod odpotuje v Dubrovnik.

Poslanik Vukčević odhaja v Sofijo

Pariz, 1. oktobra AA. Sinoči je jugoslovenska kolonija v Parizu priredila banket na čast novemu poslaniku v Sofiji in dosedanjemu poslaniškemu svetniku v Parizu Vukčeviću, ki odhaja na svoje novo mesto. V imenu jugoslovenske kolonije v Parizu je govoril g. Krešo Kovačić. Poslanik Spalajković je v svojem govoru obžaloval, da se razstaja z dragocenim sodelavcem in prijateljem, ter je naglasil važno nalogo, ki čaka Vukčevića v Sofiji, kjer mora delati na zbližanju med Bolgarijo in Jugoslavijo. G. Vukčević se je v toplih besedah zahvalil vsem govornikom ter obljubil, da bo z vsemi močmi delal na ustvaritvi nalog, ki ga čakajo. Na banketu so koncertirali jugoslovenski umetniki v Parizu. Danes so priredili člani poslaništva kosilo na čast g. Vukčevića.

Finančni minister v Niški banji

Beograd, 1. oktobra č. Minister financ dr. Stanko Sverljuga je odpotoval v Niško banjo.

Z ljubljanske univerze

Beograd, 1. oktobra AA. Minister prosvete je na podstavi zakona o vseučiliščih z dne 28. julija t. l. prevedel v I/2a med drugimi profesorja pravne fakultete v Ljubljani g. Antona Skumovića.

Iz profesorske službe

Beograd, 1. oktobra AA. Minister za trgovino in industrijo je imenoval za suplenta državne dvorazredne trgovske šole v Ljubljani v 9-I diplomiranega filozofa ljubljanskega vseučilišča Antona Krotla.

Zanimiva anketa

Beograd, 1. oktobra AA. Savez grafičnih delavcev je pooblastil delavsko zbornico v Beogradu, naj izvede anketo o delovnih pogojih in rentabiliteti v državnih grafičnih podjetjih. Zbornica je sklicala za 3. oktober širšo konferenco o teh vprašanjih.

Dve novi gimnaziji

Beograd, 1. oktobra č. Nj. Vel. kralj je na predlog predsednika ministrskega sveta podpisal zakon, da se dosedanji nepopolni srednji šoli v Sinju in Novi Gradiški pretvorita v popolni.

Poljska pisateljica v Zagrebu

Zagreb, 1. oktobra n. Danes je prispela semkaj podpredsednica varšavskega Penkluba pisateljica Sofija Walkovska. Nocoj je prisostvovala v tukajšnjem gledališču predstavi svojega dela »Hiša«. V gledališču so pozdravili odlično Poljakinjo intendant, ravnatelj drame in poslovni upravitelj gledališča.

Vinski odbor pri Izvozni družbi

Beograd, 1. oktobra AA. Včeraj je bil ustanovljen vinski odbor pri Privilegirani družbi za izvoz. Za predsednika je bil izvoljen Jakin Kunjašić, podpredsednik je Bruno Moser. Ožji odbor tvorijo gg.: štern, Turković, Moser in Stojić. Vinski odbor je takoj začel z delom. Na prvi seji je razpravljal o pospeševanju vinskega izvoza v inozemstvo.

Nov karambol na Jadranu

Italijanski parnik je pri Splitu zavozil v našo motorno jadrenico in jo močno poškodoval — človeških žrtev k sreči ni

Split, 1. oktobra. AA. Snoči ob 23. uri je italijanski parnik »Giuseppe Dormia« na potu v luko Vranjico pri Splitu trčil v Bračkih Vratih v levi bok naše motorne jadrnice »Sloga«, ki je last podjetnikov Tomašića in Sarića s Korčule. Na motorni ladji je bil kapetan Ivo Drušković s štirimi mornarji. Udarec je bil prav težak, tako da se je ladja nagnila na stran. Nakrcana je bila z raznim blagom, zlasti z moko. Potnikov ni bilo. Italijanski parnik se je vrnil na mesto nesreče, privezal »Slogo« in jo potegnil v splitsko luko. Kapetan Drušković je bil težko ranjen na nogi.

Split, 1. oktobra. n. Italijanski parobrod »Giuseppe Dormia« je vozil iz Južne Italije v Vranjico pri Splitu, kjer je imel vkrcati neko rudo. Naša motorna jadrnica »Sloga«, ki ima 10 ton nosilnosti, je plula iz Splita proti Korčuli. Obe ladji sta se srečali v takozvanih Bračkih vratih. Italijanska ladja se je z vso silo zadela v levi bok naše jadrnice. S svojih kljunom je napravila v »Slogo« globoko vseklino, široko pol metra. Jadrnica se je takoj nagnila in pričela potapljati. Pri krmilu je stal kapetan »Sloge« Ivan Drušković, na krovu pa sta bila dva mornarja. Ostala dva mornarja sta spala v notranjosti ladje. Udarec je bil tako silen, da je vrglo kapetana s krmila preko ogrodja in bi bil padel v morje, če se ne bi bil zapletel z nogami med vrvi, da je obvisel v neprijetnem položaju z glavo navzdol proti vodi. Mornarja, ki sta bila na krovu in ki ju je tudi udarec vrgel ter lahko poškodoval, sta prihitela svojemu poveljniku na pomoč in ga rešila.

Italijanski parnik se je po nesreči umaknil nekaj nazaj, nato pa se vrnil ter spustil rešilni čoln, s katerim so prevzeli posadko jadrnice. Nato so »Slogo« privezali k italijanskemu brodu ter jo odpeljali v Split, kamor so pripluli danes dopoldne. Pristaniške oblasti so zaslišale mornarje »Sloge« ter kapetana in vso posadko italijanskega parnika.

Vaš dopisnik se je razgovarjal s kapetanom »Sloge« Druškovićem, ki mu je dejal, da je motorna jadrnica plula sinoči proti Bračkim Vratom. Na ladjici so bile prižgane vse predpisane luči: rdeča, zelena in bela. V Bračkih Vratih je opazil kapetan, da mu pluje naravnost nasproti neki italijanski parnik. Začel se je ogibati na desno. Čeprav bi se po veljavnih predpisih moral parobrod umakniti jadrnici, ker lažje manipulira, italijanski parnik iz neznanega razloga ni spremenil svoje smeri. Šel je naravnost proti »Slogi« in jo zadel v sredi levega boga. Že dejstvo, da je bila »Sloga« zadeta in poškodovana na levem boku, priča, da krivda ni na njeni strani.

V trenutku strašnega udarca je nastalo silno lomljenje in rušenje jadrnice. Na italijanskem krobu je bila alarmirana posadka, ki je bila vsa prestrašena. Kapetan Caselli je izjavil, da mu je neizmerno žal, da se je ta nesreča pripetila, pravi pa, da je ni on zakrivil. Kapetan Drušković ne ve, če je bilo blago, ki ga je prevažala »Sloga« zavarovano.

Za enkrat je škoda, prizadeta po nesreči, ocenjena na preko 100.000 Din.

Pred balkansko konferenco

Iz mirovnega stremljenja Društva narodov in lig, ki pospešujejo ta stremljenja, je izšla pobuda za balkansko konferenco. Delegati balkanskih držav se sestanejo te dni v Atenah na skupne razgovore, ki naj pripravijo pot nadaljnjemu delu, katerega končni cilj je pomirjenje Balkana v toliki meri, da bo med narodi na njem zavladal iskren sporazum.

Pred dnevi so še poročali iz Sofije, da Bolgarija ne misli poslati svoje delegacije v Atene. Svojo odsotnost je motivirala s tem, da ne bo na dnevnem redu diskusije o manjšinskem vprašanju. Bolgarska taktika je vzbudila presenečenje, ker se ni pričakovalo, da bi se mogla na kaki strani pokazati tolika neuvidevnost in bi se našla balkanska država, ki bi tako malo cenila vrednost sporazuma med državami na polotoku. Saj se razprava o manjšinah ni odložila morda iz principijelnega nasprotovanja do obravnavanja manjšinskih problemov, marveč enostavno iz tehničnih razlogov; najprej se obravnavajo druge zadeve meddržavne balkanske politike, na eni prihodnjih konferenc pa naj pride tudi manjšinska zadeva na dnevni red. Poprej pa je vsekakor treba poskusiti, ali je mogoče doseči pomirjenje duhov in splošno politično sprijaznenje, ker bo šele potem možna razprava o tako kočljivem problemu, kakor je manjšinsko vprašanje.

V tem smislu so se izraziln tudi merodajni atenski politični krogi in zdi se, da je tudi v Sofiji prevladalo zmerno pojmovanje. Zadnje vesti namreč pravijo, da bo vendarle tudi Bolgarija poslala svojo delegacijo v Atene.

Seveda pri vsem tem ne moremo biti preveliki optimisti glede uspehov konference. Marsikaj se je sicer izboljšalo na Balkanu tekom zadnjih let; odstranila so se mnoga stvarna in principijelna nasprotja, ali nekatera so vendar še ostala. Med Jugoslavijo in Grško so se odnošaji temeljito izboljšali, pri čemer posebno opažamo ugodne posledice dejstva, da je v Grčiji na vladi naš stari prijatelj in zaveznik Venizelos, ki niti najmanj ne koleba v svoji politični orijentaciji. Ta preizkušeni državnik pa ni samo utrdil najboljšega razmerja do Jugoslavije, marveč je sklenil sporazum tudi s Turčijo in na ta način likvidiral stari, gotovo zelo komplicirani spor ž njo. V sporazumu s Turčijo je pokazal Venizelos, da je njegova politika trdno zasidrana v spoznanju prave pozicije Grčije, in je resigniral na nekdanje sanje o veliki Grčiji, ki bi segala tudi v Malo Azijo. Dobrim odnošajem med Grško in Turčijo ne morejo biti odslej nikake večje zapreke na potu in za končno prijateljstvo med balkanskimi narodi more biti to dejstvo zelo velikega pomena.

Tudi med Jugoslavijo in Bolgarijo se je v teku zadnjih let mnogo obrnilo na bolje. V vprašanju obmejnega prometa je bil dosežen sporazum, ki more nuditi osnovo za odstranitev neprestanih obmejnih incidentov. Res je sicer, da moramo spričo znanih stremljenj in temnih tajnih sil v ozadju ostati še nekoliko previdni ter počakati, da se sporazum preizkusi tudi v praksi; ali kljub vsemu doseženega uspeha in napredka ne smemo podcenjevati.

Kar je še na tej in na drugih straneh nerešenih zadev in neizpolnjenih medsebojnih želja, so prepuščene brigi delegatov, ki se bodo sestali naslednje dni v Atenah kot zastopniki balkanskih narodov, onih narodov, ki si prav gotovo ne želijo, da se še vrnejo časi strupenega sovraštva in borbe vseh proti vsem. Vsak iskren prijatelj lepše bodočnosti Balkana in boljše usode posameznih balkanskih narodov mora samo želeti, da doseže atenska konferenca čim več uspehov.

Društvo narodov o gospodarski krizi

Ženeva, 1. oktobra, r. Danes je skupščina Društva narodov razpravljala o borbi proti nezakoniti trgovini z mamili in o gospodarskem delu Društva narodov. Skupščina je sklenila pozvati vse vlade, naj izvedejo priporočila Društvu narodov za odpravo nepostavne trgovine z mamili. Nadalje bodo vse države, tudi nečlanice Društva narodov, povabljene na konferenco za omejitev produkcije mamil meseca maja prihodnje leto.

Italijanski delegat De Michelis je predložil poročilo o gospodarskem delu Društva narodov. Skupščina ugotavlja potrebo konkretne akcije vseh vlad glede na splošno gospodarsko krizo ter jih poziva, naj izvedejo trgovinski program, kakor ga je izdelalo Društvo narodov meseca marca. Nadalje se izreka za čim prejšnje sklicanje letne konference vladnih delegatov in priporoča, naj se pri gospodarskih pogajanjih o klavzuli največjih olajšav razpravlja tudi o dumpingu. Posamezni delegati so zahtevali, naj Društvo narodov dela z vsemi sredstvi za zboljšanje splošnega gospodarskega programa.

Bolgarske afere

Sofija, 1. oktobra. AA. Na današnji seji se je bavil ministrski svet z gospodarsko krizo. Sklenil je, da se bo odslej kupovala hrana za državne potrebe direktno od kmetov. Ministrski svet se je bavil tudi z vprašanjem poslednje vohunske afere. Sklep o tem vprašanju še ni bil sprejet. Govori se, da je Cankov energično zahteval, da se kaznujejo vsi oni, ki so krivi, da se je vohunska afera razvila v politično afero

Povodom afere z davkarjem Spasovom, ki je umrl v zaporu, piše »Zname«, da je zdravniški pregled ugotovil, da je Spasov umrl radi dobljenih udarcev. List zahteva, da naj končno likvidirajo s takšnim sistemom, katerega žrtev je bil tudi poročnik Aleksejev.

Sladkorna kriza v ČSR

Praga, 1. okt. AA Organizacija producentov sladkorja v srednji Češki je na svoji skupščini ugotovila, da je padec cen sladkorja dosegel doslej najnižjo stopnjo. Kriza postaja vedno ostrejša zaradi prevelike produkcije nove letine. Glasovi o novih mednarodnih pogajanjih med sladkornimi producenti se ne potrjujejo. Poizkusi, da bi se v bodoče dosegla manjša svetovna produkcija, so se izjalovili. Prav tako se zdi, da niso osnovane vesti o zmanjšanju produkcije v notranjosti Češke. Površina zemlje, kjer se je kultivirala sladkorna pesa v srednji Češki, je za 49.117 ha ali za 3.7 odst. večja od površine zemlje, posejane s sladkorno peso lani. Povprečno je znašal pridelek letos 275 metrskih stotov na ha napram 270 m. st. v zadnjem letu. Žetev sladkorne pese v srednji Češki znaša 2,400.000 met. stotov.

Avtomobil padel v prepad

Dubrovnik, 1. oktobra n. Sinoči okoli 10. ure se je pripetila pri Stonu težka avtomobilska nesreča. Tovorni avto lastnika tvornice Chabesso je padel v neki prepad. Težko ranjenega šoferja so prepeljali v bolnico, kjer mu pa najbrže ne bodo mogli ohraniti življenja. Avtomobil je popolnoma zgorel.

Umor in ne samomor 60-letne starke

Zagreb, 1. oktobra. n. V zadevi tajinstvene smrti 60 letne Josipine Križnić so nastopili danes neki novi momenti Policija je aretirala Josipa Puškarića, ki je kupil od starke hišo in ji dal zanjo 20.000 Din. Tega denarja, kakor tudi vložne knjižice namreč niso našli pri starki, zaradi česar sumijo, da je ukradel ta denar ali knjižico Puškarić. Puškarić prej ni bival v Zagrebu in je prispel semkaj šele ravno ono noč, ko se je starka obesila. Osumljenec se vedno bolj zapleta pri svojem zagovoru v protislovja in je policija vedno bolj prepričana, da gre za kriminalni primer in ne za samomor, kakor so z vso gotovostjo izjavili sodni zdravniki

Spominjajte se slepih!

Nov glasnik jugoslovenske ideje

V Beogradu je začel s prvim oktobrom izhajati nov dnevnik »Jugoslovenski glasnik«, ki obeta postati odločen besednik načel, izraženih v kraljevem manifestu in programa vlade g. generala Živkovića. V uvodniku razpravlja o najvišjih načelih: služiti iskreno, vdano, vztrajno in požrtvovalno učvrščevanju in pospeševanju elementarnih in aksiomatičnih resnic o narodnem edinstvu in o potrebi vsestranskega složnega delovanja za blagor kralja in domovine.

V tehničnem pogledu kaže novi dnevnik razveseljivo mnogostranost, organizirano poročevalsko službo iz vse države in inozemstva ter dovzetnost za razglabljanje o vseh sodobnih problemih. Prva številka je izšla na 16 straneh, vsebina zadovoljuje, moti pa zaenkrat le še nekoliko bledi tisk, ki pa se bo sčasoma gotovo izboljšal. Direkcija novega dnevnika je poverjena gospodu Mihajlu Živančeviću, prostori uredništva in uprave so v Brankovi ulici 12. Mesečna naročnina je 20 Din, za inozemstvo 48 Din.

Velika nesreča pri Djevdjeliji

Beograd, 1. oktobra. r. V svoji prvi številki poroča današnji »Jugoslovenski Glasnik« o eksploziji v Djevdjeliji: V bližini Djevdjelije, na kraju, imenovanem Mrzenič-ko Brdo, se je pripetila včeraj zjutraj težka nesreča. Delavci, ki so bili zaposleni pri pobiranju municije, ki je ostala tamkaj še izpred vojne, so razbijajoč granate z nekim železom, po naključju zadeli v kapico neke granate. Došlo je do strahovite eksplozije. Vžgal se je cel vagon granat ter so izgubili pri tem življenje štirje delavci, trije pa so bili težko poškodovani. Ranjence so neudoma odpeljali v skopsko bolnico, kjer so jim nudili prvo pomoč. Razen ranjenega Atanasa Mitrovića, ki je star 40 let, so vsi ostali delavci 20letni mladeniči.

Prisrčen sprejem slovanskih zdravnikov v Mariboru

Maribor, 1. oktobra.

Danes je doživel mariborski kolodvor zopet iskreno slovansko manifestacijo, ko so se pripeljali na poti na vseslovanski zdravniški kongres v Split češkoslovaški in poljski zdravniki. Vreme se je ravno opoldne zjasnilo in je ob prihodu praškega brzovlaka ob 14. sijalo uprav toplo jesensko solnce. Posebno lep pogled je bil na vinograde, ki so blesteli v jesenskih barvah. Ob prihodu vlaka je igrala vojaška godba, številno občinstvo pa je navdušeno pozdravljalo goste, ki so živahno mahali v pozdrav, vzklikajoč »Na zdar« in »Živio«.

V imenu zdravniškega društva v Mariboru je pozdravil došle slovanske zdravnike primarij dr. Mirko Černič, za JČ ligo v češčini dr. Reisman, dr. Piskopa v poljščini Poljake, vse skupaj pa iz Beograda došli tajnik slovanskega zdravniškega kongresa dr. Zelić. Za Čehoslovake je odgovoril univ. prof. dr. Vesely iz Prage in za Poljake profesor dr. Karlowsky iz Poznanja, nakar je vojaška godba intonirala češkoslovaško, poljsko in jugoslovensko himno. Hčerka primarija dr. Černiča je izročila predsedniku ekskurzije, profesorju dr. Veselyu krasen šopek jesenskega cvetja. Gostje so se nato razgovarjali z mariborskimi tovariši in člani JČ lige, bili so pa med tem pogoščeni s pecivom in sadjem. K sprejemu je prišel tudi zastopnik mariborske občine, magistratni svetnik Rodošek in predsednik JČ lige iz Ptuja dr. Visenjak. Tako Čehi, kakor Poljaki, so bili vzhičeni nad ljubeznivim sprejemom in zato je bilo slovo še bolj iskreno. Med sviranjem godbe in presrčnem pozdravljanju občinstva so se dragi gostje odpeljali proti jugu.

•

Zagreb, 1. oktobra. n. Nocoj so prispeli semkaj češkoslovaški in poljski zdravniki, ki potujejo v Split na vseslovanski kongres zdravnikov. Dopotovalo je 196 češkoslovaških in 80 poljskih zdravnikov. Nekateri zdravniki iz inozemstva pridejo šele kasneje v Zagreb, ker so zakasnili odhod s prvo skupino. Na kolodvoru se je zbralo k sprejemu gostov poleg občinstva še okrog 100 zagrebških zdravnikov. Ob prihodu vlaka jim je bil prirejen lep sprejem. Pozdravila sta goste predsednik udruženja zdravnikov v Zagrebu dr. Blaškovič in predsednik udruženja zdravnikov v Beogradu dr Ivković. Zdravniki ostanejo jutri v Zagrebu, da si ogledajo mesto, zvečer pa odpotujejo na Sušak.

Vozna ugodnost za delegate Glavnega zadružnega saveza

Beograd, 1. oktobra AA. Ministrstvo prometa je odobrilo polovično vožnjo zastopnikom, delegatom in članom Glavnega zadružnega saveza, ki bo imel 19. t. m. svojo letošnjo glavno skupščino v Beogradu. Vozna ugodnost velja od 17. do 21. t. m. Na odhodni postaji kupijo delegati in člani cel vozni listek, ki velja tudi za povratek.

Prepovedane italijanske iredentistične knjige

Beograd, 1. oktobra AA. Z odlokom ministrstva za notranje zadeve je prepovedano razširjati in uvažati v našo državo tele knjige: »Festa dell' Adriatico«, ki jo je napisal A. F. Angeletti in ki je izšla leta 1928.; »La Dalmazia nel passato, nel presente, nel avvenire«, ki jo je spisal R. Radnini in ki je izšla v Anconi l. 1928., in »La Dalmazia nel suo dramma vivente«. Vsebina teh knjig je tendenciozna in naperjena proti naši državi.

Nesreča na železnici

Beograd, 1. oktobra č. Nocoj se je ponesrečil v Budisavi posestnik Gjorgje Čevarić. Mož je šel preko železniškega tira v trenutku, ko je prihajal novosadski vlak, ki je Čevarića do smrti povozil.

Linčanje črnca

Cartersville, 1. oktobra AA. V Cartersvillu v Georgiji je 10 moških vdrlo v tamošnji zapor ter odvedlo s seboj nekega črnca, ki je bil zaprt zaradi napada na šefa policije. Črnca so obesili na brzojavnem drogu.

Nujne naloge naših akademikov

Prav je, da ob pričetku novega študijskega leta pretehtamo vzroke sedanjega nezdravega stanja v študentskem življenju v Jugoslaviji in da čimprej dosežemo potrebne remedure. K temu nas zlasti vzpodbujajo poslednji žalostni dogodki v študentskem življenju v naši državi in v inostranstvu.

Jugoslovensko študentstvo ima svojo veliko in lepo zgodovino o svojem predvojnem delovanju; z druge strani pa se dogajajo velike pogreške v času, ko je nujno potrebno sodelovanje vseh pozitivnih komponent našega naroda. Predvojno revolucionarno sodelovanje mlade inteligence poedinih delov našega naroda bi moralo biti nadomeščeno s konstruktivnim vzajemnim delom za narodne, socialne in prosvetne naloge. Naše študentstvo ima nedvomno priliko in pogoje, da je nositelj novih idej jugoslovenskega naroda; ima pa tudi dolžnost, da prispeva svoj obolus za ojačanje onega, kar je bilo ideal predvojne jugoslovenske generacije. Nepravilno bi bilo misliti, da se naše študentstvo te dolžnosti prav nič ne zaveda. Poedine grupe so postavile svoje programe, ki najbolj kažejo njihove idealne težnje: biti v korist svoji okolici in narodu. Žal pa ustvarjajoče delo pada na ramena le par ljudi, ki pač ne zmorejo vsega, dočim ogromna večina študentov stoji ob strani misleč, da je njihova edina naloga: polaganje izpitov, ali pa še celo to ne. Za vse pojave v javnem življenju, celo za vprašanja bitne važnosti za naš narod ta množica ne kaže zanimanja. Želeti je, da tudi pri nas univerze s svojo avtoriteto podprejo stremljenja, ki hočejo spraviti več aktivizma v študentske vrste.

Poskusi poedinih grup pa nimajo potrebnega pomena in uspeha tudi zato, ker ne obstoja dobro organizirana in uedinjena akcija. V prvi vrsti je principielni nedostatek okolnost, da še do sedaj ni primerno organizirane študentske edinice v naši državi, ki bi bila jamstvo za kontinuiteto v delu ter bi preprečila cepljenje svežih moči, s katerimi naše študentstvo razpolaga. Žalostno dejstvo je, da vsedržavni študentski Savezi prav vseh evropskih držav po svojem delu, uspehih in ugledu daleč nadkriljujejo jugoslovenski študentski Savez. Pa tudi v državah ostalih kontinentov so organizirani Savezi, ki so jake komponente v socialnem in kulturnem napredku svojega naroda Južnoameriški študentski Savezi ustanavljajo n. pr. delavske univerze, močne ekonomske organizacije itd. Seveda uživajo ti Savezi vsestransko podporo svojih univerz, ki so svoje poslanstvo pravilno doumele; tako imajo n. pr. predstavniki Savezov polnopraven glas v univerzitetskih svetih. Tudi v Franciji ima predstavnik študentskega Saveza glas v univerzitetskem disciplinarnem sodišču. S takšnim sodelovanjem se ustvari res iskrena vez med univerzo in dijaštvom, ki skupno uživata velik ugled, imata pa tudi velik vpliv v življenju svojega naroda. In pri nas?

Nedvomno je, da bi temeljito organiziran Savez jugoslovenskih študentov bil velikega pomena zaradi svojega socialnega delovanja, posebno še v današnjem težkem ekonomskem položaju študentov. Imel pa bi vpliv tudi v kulturnem pogledu, za kar nam je potrebno nujno in veliko delo. Koncentracija vseh moči in sredstev in njihova racijonalna poraba je imperativ dobe. Močan in dobro urejen Savez bi bil nadalje velike važnosti za udejstvovanje naših študentov v inostranstvu, če bi se uvedel potrebni sistem, ki ga pa pri nas ni: (tudi v tem pogledu smo na zadnjem mestu v Evropi) Moderna doba uporablja pod firmo kulturne kooperacije študente za opasno inostransko propagando, ki se je poslužujejo predvsem baš one države, ki so neprijateljsko razpoložene napram Jugoslaviji. Madžarska je ustanovila po vseh večjih evropskih mestih »Madžarske institute«, ki so središča za propagando proti trianonski pogodbi; ta središča vodijo univerzitetni profesorji in študenti, ki vrše svojo propagando predvsem med mlado inteligenco države, v kateri delujejo. Italija omogoča z ogromnimi materialnimi podporami večjemu številu študentov vseh evropskih držav (tudi Jugoslovenom) študije v Italiji; istočasno pa pošilja v inostranstvo svoje zaupne štipendiste, ki seveda vrše močno italofilsko propagando. Z naše strani se je tudi v tem pogledu bore malo naredilo, vkljub temu, da študira na tisoče Jugoslovenov v inostranstvu. Edino naša pariška študentska kolonija je vsaj deloma pojmovala svojo nalogo (dr. Vorkapić in tov.)

Karakteristično je, da so zapadnoevropski študentski Savezi osnovani na odlični bazi; nekateri so celo javnopravne korporacije ter uživajo vse privilegije teh. Francoskemu Savezu je bil podeljen značaj korporacije z dekretom predsednika republike maja 1929. Isto se pripravlja v Češkoslovaški. Tudi angleški Savez uživa vseobčo podporo najodličnejših predstavnikov javnega življenja (Lord Robert Cecil, Macdonald, Churchill itd.); waleški princ pa je predsednik komiteja za študentske podporniške akcije, kar seveda jamči za popolni uspeh vseh zbirk.

Navedli smo samo par tipičnih primerov, iz katerih se razvidi važnost enotne študentske organizacije s smotri narodnega in mednarodnega sistematskega dela celo za take države, ki jim takšno delo ne bi bilo toliko potrebno kakor naši. V vseh navedenih in še drugih državah čuti akademik dolžnost s svojim podrobnim delom ustvarjati vrednote trajnega pomena in na ta način biti koristen narodu, iz katerega je izšel. *M. Zajec.*

Beg iz življenja

Kranj, 1. oktobra.

Prebivalci železničarske hiše na Gorenji Savi pri kolodvoru so doživeli danes zjutraj razburljiv dogodek. V pritličju hiše prebiva že dolgo časa družina Setičeva, ki obstoja iz očeta Josipa, upokojenega železniškega poduradnika, matere in hčerke Marije, zaposlene na kolodvoru kot blagajničarke. Davi je bila družina že na vse zgodaj pokoncu, ker je Marija hotela oditi v Ljubljano k zdravniškemu pregledu, da si podaljša še za nekaj časa bolniški dopust. Pred jutranjim vlakom je odšla mati po opravkih na kolodvor in tudi oče je odšel od doma. Ostala je torej sama v sobi le hčerka Marija, ki se je pripravljala na pot.

Ko se je oče vrnil domov, je našel vrata sobe zaprta. Ker je slutil, da nekaj ni v redu, je vdrl s silo v sobo, kjer se mu je nudil grozen prizor. Na kljuki, ki je pritrjena na vrata in služi za obešanje obleke, je visela hčerka Marija. Nesrečnica se je obesila na kos vrvice, ki jo je vzela od zastora pri oknu ter jo s pomočjo pručke pritrdila na kljuko.

Prestrašeni oče je takoj prerezal vrvico. Truplo nesrečne hčerke je bilo še toplo. Na pomoč poklicani trije zdravniki so poskušali nesrečnico obuditi k življenju z umetnim dihanjem in injekcijami. Bilo pa je vse prizadevanje zaman.

Samomor je izvršila Marija Setičeva najbrž v duševni zmedenosti, ker se je bala, da bi jo odpustili iz službe, ker je zaradi bolezni bila že dalje časa na dopustu. Nesrečni družini, s katero sočustvujejo vsi, ki so jo poznali, naše sožalje!

Lep napredek obmejne občine

Poljanska dolina, koncem sept.

Malo je še znana med svetom občina Oselica v zgornjem delu Poljanske doline. Je to obsežen, hribovit kraj, ki meji zdaj od Blegoša do žirovske občine na Italijo. Od te velike občine so odpadli posamezni deli na ono stran meje. Tujec, ki potuje po cesti proti Žirem, bo pač mislil, da so ljudje v teh hribih morda še zaostali. Pa se daleč moti. Že ko prispeš na Trbijo, vas ob cesti, zapaziš na zgornji strani, na vzvišenem prostoru lično poslopje, obdano z večjim vrtom, zasajenim z najžlahtnejšim sadnim drevjem in poletno dobo z raznovrstnimi cveticami. To je trbijska šola, zgrajena pred kakimi 18 leti. Njen prvi upravitelj, izboren vrtnar in sadjar in vesten vzgojitelj, g. Cirkelbah, je pred dnevi zapustil ta kraj in se preselil na Primskovo pri Kranju. On je uredil in zasadil vrt ter ga negoval z največjo vnemo. Mož je pač s težkim srcem zapustil kraj in šolo, a prisilile so ga k temu družinske razmere kakor marsikaterega učitelja, družinskega očeta, ki se mora premakniti v mesto ali njegovo bližino.

Na Trbiji je prva šola oselške občine. Letos se odpre druga šola v Stari Oselici pri župni cerkvi. Do zdaj je bila le nekaka zasilna, ekskurendna šola, ki se je opravljala dvakrat na teden iz Trbije. Občinski odbor je kupil za to neko hišo, jo preuredil v primerno šolsko poslopje z lepo, svetlo šolsko sobo in prav ličnim stanovanjem za učitelja z moderno opremo. Šoli bo prideljen še vrt. Ljudstvo je šoli obče naklonjeno. Vsa čast občinskemu odboru z županom Jankom Jezerškom za vnemo za napredek občine. Tretja šola je na Savodnju, uro hoda od Trbije, odnosno vasi Fužine, na desno v ozki dolini obstoja že par let in je nameščena še v privatnem poslopju. Ima pa že nekaj fonda za zidanje lastnega poslopja, ki bo veliko večje od onega na Trbiji in v Stari Oselici, saj bo tri- ali štirirazrednica in mora biti v nekaj letih zgrajena.

Poleg teh šol ima občina še zasilno šolo v Leskovci pod Blegošem, kjer oskrbuje pouk ondotni g. župnik. Že to spričuje, da prebiva v teh krajih pouka željen narod. S kaj lepim številom članom Vodnikove družbe se ponaša ta obmejna občina. Dnevno prihaja lepo število naprednih novin in ob koncu tedna še večje število »Domovine«. Tudi društveno življenje ne počiva. Zadnji čas se je ustanovila jako močna sokolska četa na Savodnji, v katero so vstopili skoraj brez izjeme vsi kmetski fantje in dekleta, naraščaj in deca. Zgradili bodo že letos za ondotne potrebe svoj Sokolski dom. Seveda ne bo to kaka palača, pač pa preprosta lesena stavba s trdnim temeljem. Tujec, ki še nisi bil v tem kraju, od katerega je četrt ure do meje, poseti ga ob priliki. Občudoval boš razboritost, bistroumnost in napredek teh ljudi. Lep napredek vseskozi. Ker je pa kraj hribovit in ni v občini nobenega večjega podjetja razen žirovske električne centrale, o kateri pa je znano, kako so jo oškodovale zadnje velike povodnji, ima občina razmeroma le majhne dohodke, s katerimi jedva zmaguje najpotrebnejše občinske obveznosti. Tedaj je vsekakor na mestu, da priskoči občini v šolskih zadevah na pomoč prosvetna uprava. Državni upravi, če komu, je vendar največ na tem, da vlada v obmejnih občinah red, zadovoljnost in vsestranski napredek ter da se ljudstvo in mladina vzgaja v najboljšem državnem in jugoslovenskem duhu.

Otvoritev predstave v dramskem gledališču

Shakespearjeva komedija je ogrela občinstvo, ki je gledališče razmeroma dobro napolnila. Nove dekoracije in novi kostumi po osnutkih scenografa g. Uljaniščeva so uspehu precej pripomogli. Razen nekaterih malenkosti, o katerih bo beseda prihodnjič, so dekoracije in kostumi zelo smiselni. Režiral je prof. O. Šest. Kakor vsi njegovi Shakespearji, je bila tudi topot predstava dobro naštudirana. Geslo, da je teater zaradi teatra, se je napram občinstvu uveljavilo, različnim efektivnim domislekom je živahno ploskalo. Vendar bi bile inscenaciji potrebne krajšave, ki bi delu gotovo koristile. Izmed igralcev se je občinstvu najbolj priljubil Daneš, ki smo ga po dolgem času zopet toplo pozdravili na odru. Prav tako je ugajala skupina atenskih rokodelcev; prikupno je nastopila Vida Juvanova. Nič manj se niso potrudili Boltarjeva, Gabrijelčičeva, Jan, Železnik, dočim so bile vloge Marije Vere in Levarja kratke in manj izrazite. Šaričeva je prejela kot resnična vila Titanija lepo priznanje. *—ak.*

Hmelj

Žalec, 1. oktobra. Položaj neizpremenjen in prehajajo zadnje partije polagoma v prodajo po 10—12 Din za kg.

Žatec, 1. oktobra. h. Nakupovanje na deželi se nadaljuje pri neizpremenjenih cenah 300—350 Kč. Tendenca mirna.

Vremenska napoved

Dunajska vremenska napoved za četrtek: Boljši vremenski izgledi.

Naši kraji in ljudje

Sprememba v vodstvu banske uprave

Minister Dušan Sernec je izročil banske posle vršilcu banskih dolžnosti dr. Pirkmajerju in se poslovil od uradništva

Kakor smo že poročali, je prispel v torek v Ljubljano bivši ban in sedanji minister inž. Dušan Sernec, da izroči banske posle dosedanjemu podbanu dr. Otmarju Pirkmajerju, ki jih bo opravljal kot vršilec dolžnosti bana. Predaja se je izvršila poslovno in brez kakih ceremonijelnih formalnosti.

Včeraj dopoldne se je minister Sernec poslovil od uradništva banske uprave. Načelniki oddelkov in šefi odsekov so se zbrali ob 10. v banski pisarni, kjer se jim je g. Sernec v kratkem nagovoru zahvalil za vestno in požrtvovalno sodelovanje. Leto skupnega ustvarjajočega dela mu bo ostalo trajno v lepem spominu. G. minister je zaključil svoj nagovor z izrazom prepričanja, da bo uradništvo banske uprave tudi nadalje vztrajalo v svojem marljivem delu v pravcu, izraženem v manifestu Nj. Vel. kralja in v deklaracijah kraljevske vlade.

V imenu uradništva je načelnik dr. Leon Stare čestital ministru k njegovemu imenovanju, izrazil obžalovanje vsega uradništva nad odhodom svojega bivšega šefa, se mu zahvalil za njegovo naklonjenost do uradništva in slovesno potrdil, da bo uradništvo banske uprave tudi v bodoče po svoji najboljši volji delovalo za prospeh dravske banovine in cele države.

G. minister se je nato poslovil posebej od vsakega prisotnih, tekom dneva pa opravil poslovilne posete pri predstavnikih oblastev in korporacij.

•

Vodstvo uprave dravske banovine je s tem prešlo na dosedanjega banovega pomočnika dr. Otmarja Pirkmajerja. Novi vršilec banskih dolžnosti je dobro znan ne le v domači banovini temveč tudi po ostali državi. Povsod priznavajo njegove velike upravne zmožnosti in cenijo njegovo globoko razumevanje za gospodarska in kulturna vprašanja ter obširno poznavanje prilik in neprilik našega domačega življenja.

Organizacija in izgradnja bivše mariborske oblasti sta dr. Pirkmajerju že

Dr. OTMAR PIRKMAJER
vršilec dolžnosti bana dravske banovine

pred leti pridobili avtoriteto, a tudi popularnost v najširših krogih, ki sta dokaz, da zna naš narod preko vseh raznovrstnih pogledov ceniti pozitivno in ustvarjajoče delo. Od nekdaj iskreno vdan jugoslovenski ideji, uživa zaradi svoje objektivnosti in odločnosti zasluženo splošno spoštovanje in zaupanje.

Zasilna umobolnica v Savinjski dolini

Banska uprava je kupila graščino in posestvo Novo Celje pri Žalcu in bo tam uredila zasilno umobolnico — Deško vzagajališče bo iz Ljubljane premeščeno v Ponoviče pri Litiji

Ljubljana, 1. oktobra.

Ljubljanska ekspozitura »Agencije Avale« poroča:

Nastanitev in primerna oskrba umobolnih je ena najbolj perečih nalog, ki jih je morala prevzeti banska uprava dravske banovine.

Bolnica za duševne bolezni na Studencu pri Ljubljani ni zadoščala več niti za okoliš, kateremu je bila prvotno namenjena, še manj pa je bilo mogoče najti primernih prostorov za številne bolnike, ki so bili dotlej oskrbovani v raznih umobolnicah izven sedanjih mej naše države. Za skrajno silo se je preuredila bivša prisilna delavnica v Ljubljani v bolnico za duševne bolezni; v enem delu tega zavoda pa je ostalo okrnjeno in prostorninsko zelo omejeno deško vzgajališče. Tudi ta zasilna rešitev ni omilila kritičnega stanja. Obe obstoječi umobolnici sta prenapolnjeni, na stotine nevarnih umobolnih, nujno potrebnih zaključene zavodne oskrbe, pa težko čaka na vpoklic v domači oskrbi, ki je največkrat povsem nezadostna in ogroža javno varnost.

Že bivši oblastni samoupravi sta nameravali ta problem trajno in temeljito rešiti z zgradbo nove velike in skupne umobolnice. To namero je prevzela načeloma tudi banovina v svoj program. Ker pa zahteva izvedba tako velikega načrta temeljitih priprav, vsestranskega proučevanja, predvsem pa osiguranja ogromnega kredita za velike gradbene stroške, se je morala zgradba nove umobolnice iz finančnih razlogov začasno odložiti, osobito z ozirom na mnoge druge nujnejše potrebe, katerim mora banska uprava zadostiti.

Ker pa je postala situacija od dne do dne težavnejša, je bilo treba iskati takojšnjega vsaj zasilnega izhoda tudi za nastanitev umobolnih.

V tem kritičnem stanju se je *banska uprava odločila za nakup posestva Novo Celje pri Žalcu*, kjer bo po izvršitvi nekaterih nujnih adaptacij mogoče nastaniti do 300 mirnih, duševno-bolnih oseb in na ta način razbremeniti oba sedanja zavoda za umobolne.

Na drugi strani pa je bilo treba tudi deškemu vzgajališču preskrbeti boljše prostore. Nastanitev tega zavoda v okrilju umobolnice je absolutno pogrešna. Zato ga namerava banska uprava premestiti v graščinsko poslopje banovinskega veleposestva Ponoviče, ne da bi bile s tem provizornim ukrepom prizadete poglavitne naloge te važne kmetijsko-strokovne ustanove. Vzorno vzrejevališče plemenske živine bo ostalo tudi nadalje v obratu in za udeležence kmetijskih tečajev bodo tudi v bodoče po izvršitvi potrebnih adaptacij povsem zadoščali ostali objekti tega veleposestva.

Ustanovitev kake kmetijske šole v Ponovičah pa nikakor ni bila predvidena ali nameravana. Za posamezne sreze se take šole, ki bi jih posečali samo učenci iz bližnjega okoliša, ne ustanavljajo; taki učni zavodi se vodijo le kot internati za gojence iz vseh delov banovine. Premestitev deškega vzgajališča v Ponoviče pa je v skladu tudi z vzgojnimi nameni in cilji tega zavoda. Gojenci vzgajališča se bodo namreč čim največ pritegnili k raznim gospodarskim delom, ki so zanje primerni in s tem se bo tudi vzbujala ljubezen gojencev do obdelovanja rodne grude in do narave. Na drugi strani pa bo tudi graščinsko poslopje tega posestva racijonalno izrabljeno, kar dosedaj ni bilo, čeprav je v interesu celotnega tega banovinskega veleposestva, da se vsi njegovi sestavni deli čim plodonosneje izkoriščajo.

Velika tatvina v cerkvi novomeških frančiškanov

Tat se je dal zapreti v cerkev in odnesel za blizu 100.000 Din dragocenosti — Zasledovanje s policijskim psom

Novo mesto, 1. oktobra.

Davi je v zgodnjih urah zelo razburila meščane vest, da je postala cerkev oo. frančiškanov žrtev drznega bogoskrunstva. Doslej še neznan zločinec se je pustil čez noč zapreti v cerkev, da bi na ta način lahko ukradel predmete, ki služijo za bogoslužje. Ko je v samostanu zavladal nočni mir, je odšel iz svojega skrivališča na koru k vrvem zvonov, jih prerezal, zvezal oba konca skupaj ter pritrdil na ograjo kora, nato se pa spustil po njih v cerkveno ladjo. Odšel je k vratom zakristije, ki jih je vlomil s pomočjo velikega razpela pritrjenega na zid poleg njih.

V zakristiji je imel lahek posel. Prebrskal je vse shrambe in si pripravil za plen **pet zlatih kelihov ter ciborij**, poln hostij, pripravljenih za posvetitev, ki pa jih je razmetal po tleh. Morala mu je biti tudi dobro znana samostanska tajna, kam spravljajo ključ tabernaklja glavnega oltarja, v katerem je bila shranjena monštranca. **Lopov je vzel tudi monštranco in še** en ciborij, ki je bil v tabernaklju, ter oba predmeta nato odnesel v zakristijo k ostalemu plenu, strpal vse skupaj v mašniško srajco, nato pa pobral ves denar, kolikor ga je bilo v zakristiji: približno 1200 Din. Iz zakristije je tat odšel nazaj v cerkev, splezal po vrveh na kor, pritrdil vrvi na okna cerkve ter se spustil po vrveh na prosto, na vrt pred glavnimi cerkvenimi vrati. Vlomilec je vsekakor moral biti precej razburjen, ker je izgubil pri plezanju cerkven prtič, v katerem je bilo 230 Din.

Prvi je opazil opustošenje v zakristiji brat Gregor, ki je takoj sporočil zadevo samostanskemu predstojništvu, mestni policiji in orožništvu. Orožniki so takoj zastražili vse vhode v cerkvi, zlasti pa prostor na vrtu, kjer so z okna visele vrvi Slučajno je prispela zjutraj v mesto hčerka barona Wamboldta iz Hmeljnika z avtomobilom in ko je izvedela za cerkveni rop, je dala avtomobil na razpolago uradnim organom, ki so se odpeljali v Ljubljano zaprosit policijsko direkcijo za policijskega psa, s katerim se je pripeljal ob pol 13. v Novo mesto detektiv Ivan Podobnik. Zasledovanje, ki se je pričelo ob pol 13. in se je končalo ob 17., je bilo prav težavno, ker je jutranji dež sledove precej izpral. Kasneje, ko so psa vodili po sledeh v notranjosti cerkve, so ugotovili, da je zločinec šel peš okoli zgradbe trikrat zaporedoma v eni in isti smeri. Frančiškanska cerkev je z ropom **oškodovana za 80 do 100.000 Din.**

Nevarna griža v Libeličah

Libeliče, 1. oktobra.

V Libeličah pri Dravogradu razsaja že nekaj časa huda in nevarna griža, ki je zahtevala že tudi več smrtnih žrtev. Na bolniško posteljo je položila že celo vrsto bolnikov, ponajveč mladine.

Nevarna bolezen si je izbrala med prvimi svojimi žrtvami družino g. Kapuna, preglednika finančne kontrole, ki je prišel šele pred nedavnim časom iz Prekmurja. Smrtna žetev je zahtevala pri Kapunovih življenje enega dečka in njegove sestrice, medtem, ko se tretja žrtev izmed Kapunovih otrok nahaja še vedno v zelo resnem stanju. Še bolj žalostno pa je dejstvo, da so tudi starši zaradi griže v slovenjgraški bolnici. Pred dnevi je umrla na posledicah griže 9letna deklica nekega najemnika iz tukajšnje okolice.

Da zajezi širjenje nevarne bolezni, je prišel v nedeljo uradni zdravnik iz Maribora, ki se je podrobno informiral o sedanjem stanju epidemije. Sploh pa posvečajo tukajšnje zdravstvene oblasti našemu kraju vso pozornost. Vsa stanovanja, kjer so oboleli družinski člani, je razkužil sreski desinfektor iz Prevalj. Zadnje dni je obolelo še osem šolarjev tukajšnje dvorazrednice. Vso obolelo mladež so odpravili v slovenjgraško bolnico. Da preprečijo nadaljnje širjenje griže, je šolska oblast zatvorila na zdravniški predlog šolo za dva tedna. Pričakovati je, da bodo zdravstveni ukrepi zatrli epidemijo.

Preprečena požarna katastrofa

Slov. Bistrica, 1. oktobra.

Požar, ki bi lahko imel za vsa slovenjebistriška lesna podjetja usodne posledice, so v torek ob 5. uri zjutraj preprečili na parni žagi industrijca Ivana Žuraja. Ob svitu je klicala sirena in tromba gasilce na pomoč. Vendar niso imeli mnogo posla, ker se je deloma že domačim delavcem posrečilo ogenj zatreti. Lastnik žage prekriva te dni streho nad strojnim poslopjem. V teku dneva je bržkone iz visokega dimnika padla iskra med tramovje, ki je pričelo neopaženo tleti. Neki pekovski vajenec, ki je nosil na vse zgodaj kruh v okolico, je prvi zapazil dim in je zbudil skladiščnika ter sosede, ki so pričeli naglo gasiti. K sreči je bilo mirno jutro brez vetra sicer bi se bilo tramovje gotovo razgorelo že v teku noči in katastrofa bi bila neizogibna. G. Žuraj ima namreč na svojem skladišču tik žage nakopičenih nad 300 kub. metrov suhega, rezanega lesa, v neposredni bližini pa se vrstijo skladi in delavnice Lesne zadruge in drugih tvrdk. Vse to bi bilo brez dvoma izgubljeno, čim bi plameni nadvladali streho žage.

Strelišče kranjske strelske družine

Kranj, 30. septembra.

Zvezna strelska družina v Kranju je bila ustanovljena septembra 1925. Svojega namena, gojiti strelske zmožnosti članov in s tem jačiti državno brambo, ni mogla doseči zaradi pomanjkanja strelišča. Po dolgih naporih se je naposled novo izvoljenemu odboru s pomočjo požrtvovalnih članov posrečilo doseči ta smoter.

Strelišče, ki leži v območju vasi Struče vo je komaj 30 minut oddaljeno od Kranja, bo te dni dogotovljeno. Lega je jako ugodna, visoke skale konglomerata nudijo naravni kroglobran, saj se skoraj 80 do 100 m dvigujejo nad njim, poleg tega pa so obronki gosto poraščeni z drevjem. Severna lega strelišča pa daje zagotovilo, da strelca pri streljanju nikoli ne bo motilo solnce. Lepa lopa brani pred slabim vremenom in dopušča, da se iz nje lahko streljа stoje, kleče, sede ali leže, močan strelobran pred njo pa brani okolico pred vsakim nedopustnim ali lahkomiselnim strelom. Kritja za tarče so napravljena na 100, 150 korakov in 200 m v betonu, s tem je vsako ogrožanje moštva, ki ima opraviti s tarčami, izključeno. Tarče se dvigajo in spuščajo po najmodernejših železnih napravah, ki jih upravlja lahko vsak otrok; delo je v ponos našemu mojstru g. Šiški. Ostalo, to je lopo, betonska sklonišča, strelobrane in druge naprave, pa je dogotovil strokovnjak g. Pernuš.

Strelišče se bo otvorilo na svečan način v nedeljo, 5. oktobra. Ob 10. bo blagoslovitev, nato pa se bo vršilo tekmovalno streljanje strelske družine in pa gorenjske podružnice SLD. Streljalo se bo z malokaliberskimi puškami posebej za dame in gospode, na vrsto bodo prišli vsi strelci, lovci in mladostrelci in sicer: Člani strelske družine na 200 m, lovsko streljanje s kroglo na 100 korakov v tarčo 60 cm premera, dalje na srnjaka in golobe na 100 korakov. Posebnost bo streljanje v tarčo, ki je razdeljena na 12 krogov; tu se bodo izkazali naši mojstri. Pripomniti je, da se bo streljalo na leteče golobe samo s šibrami št. 14.

Tekma se bo pričela točno ob pol 11. in se bo nepreklicno končala ob 18. Opoldne bo kratek odmor. Na strelišču bo okrepčevalnica priznane kopališke restavracije »Slavec«, zvečer pa bo prosta zabava v istoimeni restavraciji, kjer se bodo razdelila tudi darila.

Da je strelska družina dosegla svoj namen, da je bila zgradba strelišča, ki stane že danes okroglo 50.000 Din, omogočena, gre zahvala požrtvovalnosti posestnikov zemljišč, predsedniku družine in lovskega društva g. dr. Jancu in strelskemu mojstru g. Juvančiču, seveda pa je imel pri tem veliko besedo tudi blagajnik, g. Ruda Jeglič.

Mladi virtuoz Rupel

in njegov prvi intervju

Saj ga prav za prav že nekoliko poznamo, našega mladega goslača Rupla. Najprvo smo ga opazili na koncertih Orkestralnega društva. Tiho in skromno je predvajal solistične vložke. Kasneje, na konservatoriju, na šolskih avdicijah si je že izbiral samostojnejše skladbe. Zaigral je več briljantnih koncertov. Romansko, strastno predvajanje Saint-Saensovega koncerta nam je še v toplem spominu. Kasneje je utihnil. Odšel je v tuji svet k mojstru Sevčiku, v Pariz k praktiku Thibaudu.

Rupel je visok, vitek mladenič. S tihim veseljem pripoveduje o svojih študijah.

»Veste, pri Sevčiku v Pisku je bilo romantično. Najlepši čas mojega življenja. Na zunaj zapuščeno, podeželsko gnezdece, ki si ga je mojster Sevčik nalašč izbral, da bi bili njegovi učenci odvrnjeni od zunanjega hrupa in da bi se mogli posvetiti študiju, samo študiju. 30 do 40 učencev je tu vedno zbranih, z vseh delov sveta. Največ Američani, Angleži, Dunajčani. Kamrice so skromne, postrežba primitivna. Same mlade energije, polne poleta in grmade sveže volje. V vsaki sobici drhte gosli 8 do 10 ur na dan. Vsa vas odmeva od pritajenih pasaž, etid, kadenc, Bacha, Tartinija, Mozarta, Čajkovskega itd. Zvečer pa se mladi umetniki sestajajo v edini vaški kavarni in tu se kritično pretresajo vsa mogoča tehnična vprašanja. Toplo, prijetno nam je bilo v tistih večerih. Počutili smo se, kakor v nekakšnem modernem samostanu.

Pri Ševčiku velja predvsem njegova metoda. In še to izpopolnjuje vsak dan. V vsaki uri ustvarja nove kombinacije svojih vaj in zahteva najmanj 8urnega študija na dan. Težke pasaže vežbamo na vse mogoče načine in ločne bravure. Tako nam postane postopno predpisani tekst skladbe igračka,

da jo avtomatično obvladamo in da se lahko mirno posvetimo njeni umetniški interpretaciji in, kajpak, predvajanju.

Veste, tisto o memoriranju, o učenju na pamet je posebno poglavje. Mnogim dela izredne težave. Vsekakor pa ni najlažje pri goslih. Isay na pr. je potreboval 8 let, da se je naučil na pamet Brahmsov violinski koncert. Meni gre stvar unogo lažje, ali zato uporabljam vprav vse metode memoriranja. Najprvo si je treba zabičati visuelno sliko, to se pravi note, da jih lahko na pamet napišem. To je komaj za začetek. Važnejši je akustični dojem. Čutiti moram natančno, kako gre pasaža, kako teče skladba melodično ali tematično. Pa tudi s tem še ni vse storjeno, tako da bi se mogel mirno posvetiti predvajanju, to je: neprestanemu ustvarjanju umetniške impresije, ki je nekaj povsem drugega, kakor igra avtomata. To tretje nudi najnovejša metoda memoriranja, ki jo mnogo uporabljajo italijanski umetniki in v Franciji. Obstoja namreč v hitrem čitanju skladbe z italijansko glasbeno abecedo: do re, mi, fa, itd. To pa zato, ker je vokalno gladka in teče tako memoriranje neverjetno naglo. Vidim, da se temu čudite. Pa je vendarle, kakor pripovedujem. Če združimo vse te metode, dobimo spomin, ki nikoli ne odpove in virtuoz se lahko popolnoma poglobi v skladbo in jo predvaja z dušo.

V Parizu se resni umetniški krogi odmikajo od najmodernejše. Stari italijanski mojstri pa Bach, Mozart, Haydn, Beethoven so sila v časti. Njihove skladbe zahtevajo višek predvajalne umetnosti. Moderni so, res, zveriženi, sem in tja tudi interesantni, ali v umetniškem, reprodukcijskem pogledu uprav naivni. Ni vedno tako, a izjeme so nam dobrodošle. Temu razpoloženju sem se vdal tudi jaz. Stare skladatelje uprav obožujem. Tu lahko pokaže umetnik, kaj zna in kolikšna mu je globina duše...«

Mladi umetnik je zgovoren, o, saj veste, kako je z mladostnimi glasbenimi zanešenjaki. In tak, ves prežet optimizma, vere v svoje poslanstvo, v prihodnjost, v uspeh in slavo, se nam bo g. Rupel predstavil na svojem koncertu v unionski dvorani. Ne zamudimo tega, kar nam bo dal sedaj v naponu svojih prvih mladeniških poletov.

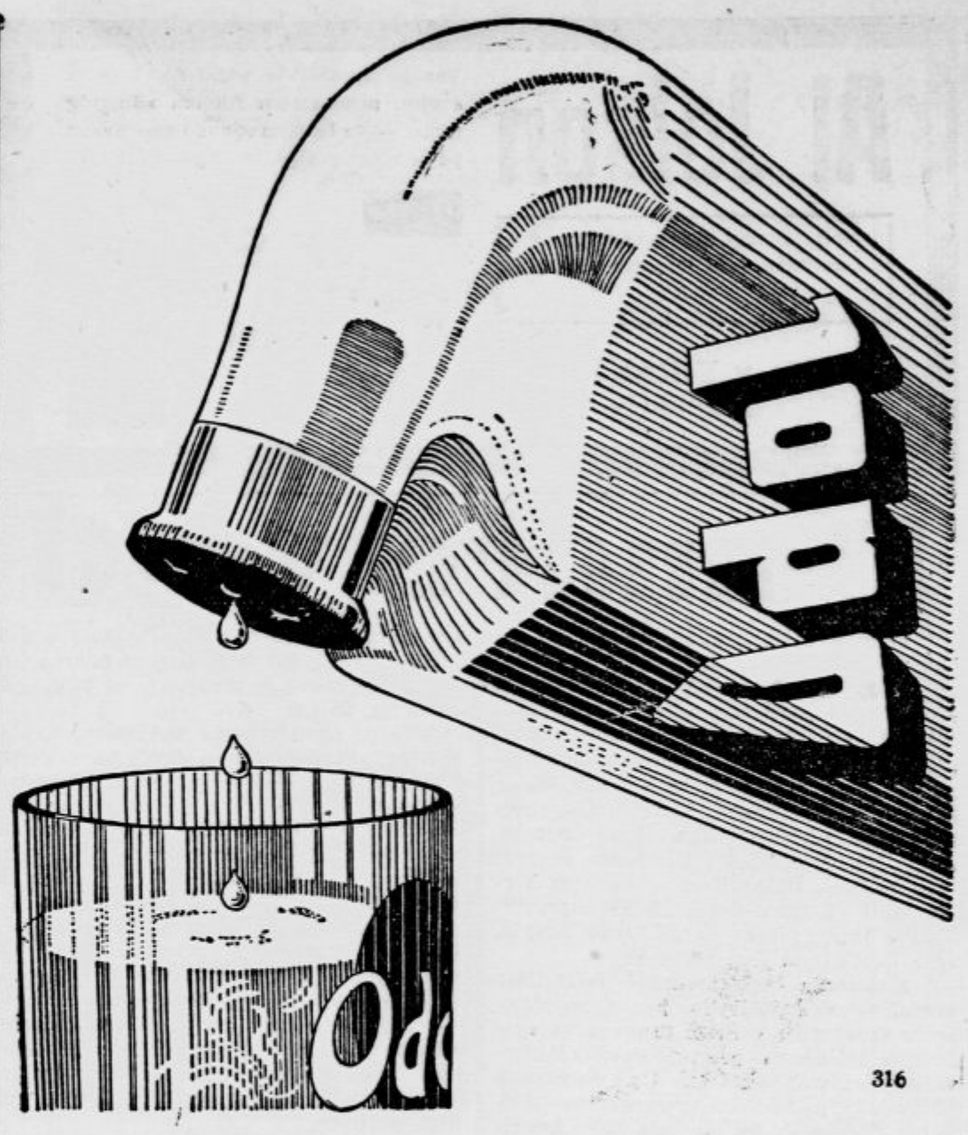

316

Prvi vtis ostane — in ta je odvisen od tega, kako izgledajo vaši zobje. Samo negovani zobje vas delajo simpatičnega, samo čista sapa dela zaupno občevanje z Vami prijetnim.

Z ozirom na nego svojih ust in zob ne morete resignirati na Odol. Samo Odol ima dvojni prijetni učinek: Podeli Vam čisto sapo in zaedno desinficira usta in zobe. Odol je antiseptičano sredstvo.

Hitite samo še nekaj dni!

Richard Tauber

pevec božanskega glasu v najnovejšem svojem filmu očarljivega petja in nepozabne vsebine.

POT k SLAVI

Izven sporeda: 1. Predobjava filmske operete »Tango ljubezni. 2. Zvočna humoreska »Pevci mojstri«.

Predprodaja vstopnic od 11. dopoldne do pol 13. ure!

Predstave ob 4., ¼8 in ¼10 uri

„Elitni kino Matica“

Telefon 2124.

Pristopajte k Vodnikovi družbi!

Al Jolson

Vas je navdušil in ganil do solz s svojim nepozabnim filmom »Singing fool«. — Še lepši in mnogo ganljivejši pa je njegov najnovejši govoreči film

Smej se in plakaj!

Mali »Sonny Boy« nastopa v tem filmu pod imenom »Little Sal«.

Pride v Elitni kino Matica!

Domače vesti

• **Vojaške vesti.** Izpit za rezervnega **pehotnega** podporočnika so opravili med drugimi: Anton Čop, Andrej Ogrinec, Radoslav Merhar, Anton Komel, Slavko Strmole, Jakob Eberle, Vladimir Murko, Vinko Varoga, Rudolf Pičulin, Mirko Ogrinc, Oton Magerle, Blaž Medenica, Maks Ropotar, Oskar Kopitar, Jože Nograšek, Ljudevit Čič, Alojzij Magerle, Ernest Pihler, Emil Hrovat, Anton Novak, Josip Benčič, Anton Ferlinc, Ivan Vrančič, Dušan Kralj in Ludovik Virnik Izpit za pilota-lovca pa so napravili: Vladko Gorup, Miha Keršič, Ivan Koroša, Jože Lavtižar in Karl Štrbenk.

• **Ekskurzija češkoslovaških železniških uradnikov v Jugoslavijo.** Kakor poročajo, se že sedaj vrše v Pragi priprave za ekskurzijo Udruženja nameščencev češkoslovaških državnih železnic. Po dosedanjih prijavah je pričakovati mnogobrojno udeležbo. Ekskurzija bo obiskala našo kraljevino v mesecu maju prihodnjega leta in si bo ogledala vsa pomembna mesta, kakor Beograd, Sarajevo, Mostar, Dubrovnik, Split, Sušak, Zagreb, Ljubljano, Bled in Maribor, odkoder se bo preko Avstrije vrnila na Češkoslovaško. V Ljubljani, na Bledu in Mariboru se bo ekskurzija zadržala 3 do 4 dni.

• **Za spomenik vojvodi Mišiću.** Na prošnjo odbora za postavitev spomenika vojvodi Mišiću v Miovici je ministrstvo prosvete dovolilo, da se pri dijakih srednjih kakor tudi osnovnih šol smejo nabirati prostovoljni prispevki za spomenik vojvodi Mišiću. Zbiranje prispevkov bo organiziral poseben odbor.

• **Odkritje Puncerjevega spomenika v Braslovčah preloženo.** Včeraj je tiskarski škrat zagrešil v tozadevni notici nerodno pomoto. Pravilno se notica mora glasiti: Slavnostno odkritje nagrobnega spomenika junaku Srečku Puncerju, ki bi se bilo moralo vršiti v nedeljo 12. t. m. je preloženo na nedeljo 19. t. m. ob 15. na pokopališču v Braslovčah. Podroben spored svečanosti odkritja spomenika bo še objavljen.

• **Sprejem nemških inženjerjev v Splitu.** Te dni je prispelo v Split 240 članov Nemškega inženjerskega udruženja, ki je te dni priredilo na Dunaju svoj letošnji kongres. Došlece so svečano sprejeli jugoslovenski inženjerji, ki so po zaključku kongresa še ostali v Splitu. Splitska sekcija Jugoslovenskega udruženja inženjerjev je gostom na čast priredila banket v hotelu Central.

• **Švedski konzulat v Zagrebu.** Opravila švedskega konzulata v Zagrebu je prevzel kot honorarni konzul g. dr. Milan Vrbanić. Urad švedskega konzulata se nahaja v Zagrebu, Ilica 25, ter je za stranke odprt vsak dan razen nedelj in praznikov od 9. do 12. in od 16. do 18.

Pri boleznih srca in poapnenju žil, nagnjenosti h krvavitvam in napadih kapi **zasigurava naravna »Franz Josefova« grenčica** lahko izpraznjenje črevesa brez vsakega napora. Znanstvena opazovanja na klinikah za bolezni krvnih cevi so izkazala, da služi **»Franz Josefova« voda** posebno starejšim ljudem. **»Franz Josefova« grenčica** se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Vremensko poročilo

Meteorološkega zavoda v Ljubljani

1. oktobra 1930.

Številke za označbo kraja pomenijo: 1. čas opazovanja, 2. stanje barometra, 3. temperaturo, 4. relativno vlago v %, 5. smer in brzino vetra, 6. oblačnost 1—10, 7. padavine v mm, 8 vrsta padavin.

Ljubljana 7, 764.2, 11, 90, mirno, megla 10, dež, 31.8. Maribor 7, 762.9, 12, 88, SW4, 6, dež, Mostar 7, 759.7, 15, 70, mirno, 8, —, —. Zagreb 7, 764.3, 13, 90, N7, 10, dež, 2.0. Beograd 7, 761.4, 14, 88, NW4, 8, —, —. Sarajevo ni depeše. Skoplje 7, 761.1, 12, 90, mirno, 2, —, —. Kumbor 7, 759.0, 18, 90, mirno, 5, —, —. Split 7, 760.3, 19, 70, mirno, 7, 2, 2. Rab 7, 760.5, 19, 80, mirno, 8, dež, 11.0. Vis ni depeše.

Temperatura je bila v Ljubljani najvišja 17.6, najnižja 10.8. Maribor 10. Mostar 13. Zagreb 12. Beograd 14. Skoplje 9. Kumbor 15. Split 16. Rab 18.

Solnce vzhaja ob 5.58, zahaja ob 17.40. Luna vzhaja ob 16.10, zahaja ob 6.24.

Mi ne obljubljamo

ničesar, kar ne bi mogli izpolniti. To Vam dokaže že prihodnja številka tednika »ROMAN«, ki izide jutri.

Mi dajemo

svojim čitateljem vsak teden za 2 Din za 2 uri najlepšega branja. Mi dajemo nagrade v dragih knjigah. Župančičeve »Naša beseda« je vsa ostala zaloga rezervirana

za naše naročnike

• **Naš delegat na kongresu bizantologov.** Hrvatsko arheološko društvo »Bihać« je sklenilo, da na tretji bizantološki kongres, ki bo v drugi polovici tekočega meseca v Atenah, pošlje kot svojega delegata Ljubo Karamana, ki bo na kongresu poročal o starih hrvatskih spomenikih iz okolice Splita. V to svrho je monsignor Bulić daroval pet tisoč dinarjev.

• **Jugoslovensko balneološko društvo.** Člani jugoslovenskih kopališčnih zdravnikov se bodo ob priliki desetletnice zveze v dneh 14. in 15. t. m. sestali v Vrnjački banji na letošnji kongres. Pri tej priliki se bodo storili tudi potrebni ukrepi za ustanovitev jugoslovenskega balneološkega društva.

• **Natečaj za moško pisarniško moč.** Komanda ljubljanskega vojnega okrožja sprejme moško pisarniško moč za posle zvaničnika. Kandidat mora biti duševno in telesno popolnoma zdrav in sposoben za vršenje pisarniške službe, vešč slovenskega jezika v govoru in pisavi, mora razumeti tudi srbskohrvaški jezik in ne sme biti star nad 40 let. Kot dnevničar bo prejemal v celoti mesečno 1500 Din. Prosilci za to službo naj vložé lastnoročno pisano kolkovano prošnjo naslovljeno na komandanta ljubljanskega vojnega okrožja. Izvežban strojepisec ima prednost. Rok za prijavo je do 15. t. m.

• **Ustanovitev medmurskega muzeja.** Kakor poročajo iz Čakovca, je v toku akcija, da se v Čakovcu uredi muzej. Občina Čakovec je že sedaj dala v to svrho na razpolago več prostorov v starem gradu Zrinjskih in bo s časom ves grad prepustila za muzej.

• **Ormoško učiteljsko društvo** je preložilo svoje zborovanje na 11. t. m. Zbor bo v Ivanjkovcih. — Kozjansko učiteljsko društvo bo zborovalo 4. oktobra v Kozjem.

• **Nizke cene dalmatinskega mošta.** V Dalmaciji bo vinska trgatev v kratkem končana. Grozdje je letos izredno dobre kvalitete ter ima 20 do 25 odst. sladkorja. Trgatev je tako obilna, kakor že dolgo ni bila. Cene mošta so zaradi tega neverjetno nizke. Že ocejen črni mošt se dobi po 160 Din, a beli po 220 Din hektoliter.

• **Danes je izšla nova številka «Romana».** V trafikah po 2 Din. Četrtletna naročnina 20 Din.

• **Pogojna obsodba g. župnika Škulja.** Iz Ribnice nam poročajo: Župnik g. Karel Škulj iz Dolenje vasi je pred več meseci dal pred cerkvijo v Sodražici javno razglasiti, da bo imel občni zbor ribniške rešetarske zadruge v Sodražici. Tega zbora so se udeležili tudi nečlani. Ker zbor ni bil prijavljen, je v tem videla politična oblast prestopek po členu 9. zakona o zaščiti javne varnosti in reda v državi pa je ovadila župnika Škulja sodišču. Okrajno sodišče v Ribnici je župnika pogojno obsodilo na 7 dni zapora in 120 Din denarne globe. Gospod Škulj se je proti obsodbi pritožil na okrožno sodišče v Novo mesto

• **Zaradi nezaposlenosti šel v smrt.** Ko je predvčerajšnjim simplon-ekspres prispel pred savski most pri Beogradu, se je vrgel pod stroj trgovski pomočnik Stjepan Novak iz Sombora, ki so ga kolesa popolnoma raztrgala. Pri mrtvem so našli tri dopisnice, naslovljene na sorodnike, v katerih piše, da gre v smrt zaradi nezaposlenosti. Nesrečni Novak se je bil nedavno popel na stolp zagrebške katedrale, vendar so ga takrat pregovorili, da ni izvršil samomora.

• **Samomor premožnega rentnika.** V Pančevu se je v svojem stanovanju obesil tamkajšnji premožni zasebnik Krsta Tomić, star nad 70 let. Ugotovilo se je, da je izvršil samomor zaradi neozdravljive bolezni in starostne onemoglosti.

• **Nočni požar.** Iz Kaple v Savinjski dolini nam poročajo: V ponedeljek zjutraj je nenadoma nastal požar v gospodarskem poslopju Franca Grašinarja, posestnika v Kapli. Požar je nagloma zajel vse gospodarsko poslopje in je prešel tudi na blizu stoječi kozolec, še preden so se prebujeni vaščani prav zavedli. Domače gasilno društvo s svojo izvrstno motorko je preprečilo, da se zbesneli element ni razširil na ostala poslopja. Razen poslopij samih je zgorela nesrečnemu posestniku vsa krma, gospodarsko orodje in dvoje svinj. Škoda znaša nad 100.000 Din in je krita komaj na polovico z zavarovalnino. Kako je požar nastal, ni bilo mogoče doslej dognati. Splošno se misli, da je na delu spet roka požigalca.

• **Huda nezgoda** se je dogodila v gozdu nad Vrhovim, kjer so zaposleni oglarji. Štanger Ivan iz Moravč se je vlegel na zakurjeno kopo in zaspal. Medtem pa se je na njem vžgala obleka. Našli so ga mrtvega s skoro popolnoma sežgano desno nogo.

Ljubljana se ne da . . . . . prekositi!

PLAŠČEV TEDEN pri . . . . . tvrdki LUKIČ,

dokazuje, da velemesta ne morejo nuditi cenejših niti boljših plaščev. Solidnost in eleganca, a tudi cenenost so združeni v bogati izberi plaščev.

• **Opažen pri tatvini ustrelil okradenega.** V noči od nedelje na ponedeljek je bil v Beogradu v Jugovičevi ulici ustreljen ugledni beograjski meščan Mirko Kostić. Kdo je izvršil zločin, se ni dalo dognati. V torek pa je prišel policiji v roke neki Ivan Kovačević iz Garčina pri Brodu, ki je v Beogradu izvršil že več tatvin. Pri zaslišanju je osumljenec prišel v zagato in končno priznal, da je ustrelil Mirka Kostića. Priznal je, da je v Kostićevem stanovanju nameraval izvršiti tatvino, a Kostić ga je zalotil in tekel za njim na ulico, zato je potegnil revolver in streljal na Kostića. Naslednjega dne je čital v novinah, da je Kostić mrtev. Kovačević je nevaren tat in vlomilec.

• **Razbojniki skoro do golega oropali kmeta.** Na cesti pri Sanskem mostu je bil te dni izvršen drzen rop nad kmetom Petrom Majkičem. Oboroženi maskirani razbojniki so Majkiča ustavili, ko se je vračal s sejma, mu vzeli 4200 Din gotovine in razen srajce in spodnjih hlač vso obleko, ki jo je imel na sebi.

Na večer dvoje **ARTIN-dražéj,** zjutraj normalno izpraznenje. Dobivajo se v vseh lekarnah. Vsebina škatljice po 8 Din — zadostuje za 4—6 krat. 290/6

• **Ves šolski odbor aretiran.** Beograjsko »Vreme« poroča, da so bili te dni na podlagi zakona o korupciji aretirani predsednik in vsi člani šolskega odbora iz vasi Mionice ter bivši učitelj v Pridvorici, ker so sprejeli v proračun 30.000 Din fiktivnega dolga.

ITO — zobna pasta najboljša!

• **Tovarna Jos. Reich sprejema mehko in škrobljeno perilo v najtepšo izvršitev.**

Iz Ljubljane

u— **Iz gledališča.** Ljubljanska opera bo imela svojo prvo predstavo v sezoni 1930-31 v soboto 4. oktobra. Izvajala se bo krasna Borodinova opera »Knez Igor«. Delo prerano umrlega ruskega komponista se bo izvajalo na našem odru prvič. Z vsem čutom dolžnosti in iskreno ljubezni do te slovanske umetnine so se oprijeli tega nelahkega dela na čelu z ravnateljem opere gg. dirigent Štritof, režiser Primožič, scenograf Uljaniščev in drugi. Nastopilo prvaki naše opere: ga. Thieryjeva, ga. Kogejeva, gg. Primožič, Marčec, Janko, Rumpel, Kovač in Zupan. Sodeloval bo celokupni baletni zbor z gdč. Moharjevo in g. Golovinom, ki je tudi naštudiral originalni ruski ples. Predstava obeta biti prvovrstna ter opozarjamo na predprodajo vstopnic v operi. Opera se bo pela izven abonmaja. V nedeljo bo premijera Straussove operete »Vesela vojna« (tudi izven abonmaja. Dela sta naštudirala dirigent g. dr. Švara in režiser g. Povhe. Zasedba: ga. Poličeva, ga. Ribičeva ter gg. Gostič, Peček, Povhe v glavnih ulogah. V torek 7. t. m. se bo pel »Lohengrin« za abonma reda E z g. Šimencem v naslovni partiji in g. Križajem kot Kraljem. Oba odlična naša rojaka nastopita v teh partijah prvič na našem odru. V četrtek 2. t. m. bo druga dramska premijera v letošnji sezoni. Vprizori se izvirna Šnuderlova drama »Pravljica o rajski ptici«. Za ljubljanski oder jo je naštudiral režiser g. Milan Skrbinšek. Zasedba naslednja: Bredo igra gdč. Gabrijelčičeva, Ivanko ga. Šaričeva, France je g. Emil Kralj, Tone pa g. Jerman. To Šnuderlovo trodejansko dramo je mariborska kritika in publika ob priliki njene krstne predstave zelo toplo sprejela. Premijera izvirne drame bi morala biti vselej in pri vsakem gledališču pomemben dogodek, zato smo prepričani, da bo občinstvo z največjim zanimanjem sprejelo to delo in posetilo gledališče. Predstava bo izven gledališkega abonmaja.

Bluze in obleke

za dame najnovejšega dunajskega izdelka, v velki izbiri pravkar dospele

M. Kristofič - Bučar

LJUBLJANA, Stari trg štev. 9.

Cene skrajno solidne. 13386

Ob priliki sezije

nudi tvrdka **DRAGO SCHWAB** cenjenim kupovalcem jesenskih in zimskih oblek, površnikov, sukenj itd.

20% popusta

Poslano

Na številna vprašanja pojasnujeva, da nimava nikakih stikov s sedanjo tvrdko J. Gorec nasl. Auerhammer - Ogrin družba z o. z. (lastnik Ivan Auerhammer), ki ima svoje poslovne prostore na Miklošičevi cesti 30. Za sedaj poslujeva na Gosposvetski cesti 14 (delavnica, telefon 2662), z novembrom pa zopet v trgovskih prostorih v palači Ljubljanske kreditne banke na Dunajski cesti 1, ki se bodo renovirali. 13372

JOSO GOREC FRANCE OGRIN

Kupujte samo

PENKALA BATERIJE

ker gorè najdalje! 300

DAMSKE PLAŠČE

ZA JESEN IN ZIMO

zelo trpežne, od Din 290.—, nudi

F. I. GORIČAR, LJUBLJANA, Sv. Petra cesta štev. 29. 13282

Letošnja koncertna sezona obeta biti zelo bogata in raznolična, tako vsaj kaže njen začetek. Za sedaj imamo najavljene sledeče koncerte: 3. t. m. violinski koncert Karla Rupla, 10. t. m. koncert slavnega čelista Pavla Grümerja in pianista Aleksandra Čerepina, 20. t. m. koncertira domačinka - pevka ga. Čepič - Novak Marija, 24. t. m. bo I. simfonični koncert združenega orkestra, operni orkester in orkestralno društvo Glasbene Matice pod taktirko opernega ravnatelja g. Mirka Poliča, 27. t. m. pa bo nastopil prvič na samostojnem koncertu domačin-baritonist g. Mirko Pugelj, ki študira v Parizu, 11. novembra potem koncertira drugič v našem mestu slavni komorni kvartet iz Dresdena. Takoj za tem bo izvajal pevski zbor Glasbene Matice slavno in veliko Berliozovo delo za soli, zbor in orkester »Prokletstvo Fausta«. V prvi polovici novembra se bo proslavila tudi 40 - letnica najbolj znanega slovenskega pevca g. Janeza Završana. Za približno poldrug mesec zelo bogat in raznoličen koncertni program. — Mešani zbor Glasbene Matice bo imel jutri ob 18.15 skupno vajo.

u— **»Trije mušketirji«.** Jutri v petek otvori ZKD v prostorih kina Ideala sezono svojih kulturnih filmskih predavanj s premijero najnovejšega filma »Trije mušketirji«. Film je delo ameriške produkcije United Artists in je povzet po Dumasovem istoimenskem romanu. V glavni vlogi viteza d' Artagnana nastopa sloviti filmski umetnik Douglas Fairbanks, kralja Ludovika XIII. pa predstavlja znani Adolphe Menjou. Za film, ki se bo predvajal prvič v Ljubljani, bo brezdvomno velikansko zanimanje. Predstave v kinu Ideal jutri ob 4. pol 8. in 9. zvečer. V soboto ob pol 3. popoldne in v nedeljo ob 11. dopoldne se bo isti film predvajal zaradi obsežnejše dvorane v prostorih Elitnega kina Matice! Ne zamudite tega sporeda!

u— **Referat o Študentski mali antanti.** V Ljubljani se mudi že nekaj časa g. inž. Paleček, predsednik zunanjega odbora Zveze češkoslovaških študentov in predsednik odbora Študentske male antante. Svet slušateljev ljubljanske univerze, ki je obenem sekcija jugoslovenske študentske zveze »Pobratimstvo«, je uporabil to priliko in povabil g Palečka na svojo sejo s prošnjo da poda informativni referat o organizaciji Študentske male antante, o dosedanjem delovanju in o medsebojnem razmerju udruženih študentskih zvez. Svet slušateljev je povabil na to sejo, ki se bo vršila 4. t. m. tudi predstavnike beograjske in zagrebške sekcije »Pobratimstva« in centralne zvezne uprave v svrho informacije in dogovora za nadaljno potrebno delo.

u— **Velik uspeh našega violinista Rupla.** Naš violinist g. Karel Rupel je nastopil minuli teden na koncertu Ljudske univerze v Mariboru. Celokupna kritika in občinstvo ni moglo dovolj prehvaliti resnega umetniškega nastopa mladega violinista, ki je nastopil po dovršenih svojih študijah v Ljubljani, Pisku in Parizu pravkar v začetku brez dvoma trnjevo a gotovo častno umetniško koncertno karijero. Rupel je že danes velik umetnik violinist in vsak njegov nastop je pravo presenečenje. V loku je popolnoma siguren, v najtežjih pasažah mojstrsko spreten, njegov ton pa je globoko občuten, topel tako, da nas mora pridobiti zase. Do sedaj je priredil več koncertov v svoji ožji domovini, nastopal je na Češkem, v Parizu in drugih mestih povsod z enako izredno uspehom. Spremlja ga eden naših najbolj nadebudnih pianistov, g. Marijan Lipovšek, ki je vsaj kot spremljevalec pri nas že popolnoma doma na koncertnih deskah. Koncert se bo vršil v petek 3 t. m. v unionski dvorani. Vstopnice v Matični knjigarni.

u— **Popravila hiš.** Na Mestnem trgu popravljajo trinadstropno Hamannovo hišo, ki bo skoro dobila novo lice. V Gosposki ulici so pričeli z obnovo hiše ge. Jelisave Marcattove. Hiša je bila popravila že zelo potrebna. Na Starem trgu so postavili zidarji oder ob hiši št. 34, ki je last verskega zaklada. Hiša ima tri pročelja: ob Starem trgu, v Stiški ulici in na Gallusovem nabrežju ter bo prenovljena prišla vse bolj do veljave.

u— **Sokol Ljubljana IV.** poziva telovadce in telovadke, ženski in moški naraščaj in deco k vpisovanju za telovadbo. Vpisovanje bo v četrtek 2. t. m. od 18. do 20. ure v telovadnici šole na Prulah, kjer je tudi vpisovanje novih članov.

u— **Praznik jesenske žetve** (trgatev grozdja itd.) priredi Zveza kmetskih fantov in deklet v Ljubljani v soboto, 4. t. m. v spodnjih dvoranah Mikličevega hotela. Presrčno vabimo vse prijatelje kmetske mladine, da se tega večera, ki obeta mnogo zabave, sigurno udeleže. Ples, šaljiva pošta, srečolov itd. — vstopnine ni!

u— **Ravnateljstvo mestnega dohodarstvenega urada** ne bo uradovalo za stranke zaradi snaženja in popravil v uradnih prostorih v dneh 3. in 4. oktobra.

u— **Vpisovanje TKD Atene** za plesne vaje in ritmično gimnastiko bo danes in jutri zadnjikrat od 18. do pol 20. v beli dvorani hotela »Uniona«.

u— **Esperantski tečaj** za začetnike se otvori v petek 3. t. m. ob 20. v šentjakobski šoli, 2. nadstr. Priglasi se lahko vsak. Učnina za trimesečni tečaj 45 Din, za dijake 30 Din. Plača se ob pristopu.

u— **Zaradi kopanja ceste za tramvajski tir** se bo od danes 2. t. m. dalje do preklica zaprl promet na Gosposvetski cesti.

u— **»Roman«.** Zaradi popolne preureditve lista in prezaposlenosti osobja z razdeljevanjem nagrad, nove številke »Romana« v novi opremi ne moremo danes razpošlati. Prosimo potrpljenja — »Roman« dobite jutri. Poskusite ali najdete naš oglas v današnjem »Jutru«.

u— **K požaru na Mestnem trgu** nam poročajo, da ga niso zakrivili dimnikarji, nego se je vnel les v dimniku zaradi v njem zabitih žebljev, ki so se razgreli.

u— **Karambol na Zaloški cesti.** Poleg šentpeterske cerkve je predsinočnjim okrog 21.55 prišlo do precej hudega karambola med dvovprežnim vozom mesarja Jakoba L. iz Hotederšice in vozom električne železnice. L. se je, vozeč se po progi, malo preognil prvemu tramvajskemu vozu. Drugega vozečega kakih 50 m zadaj, ni pravočasno opazil. Pri zaletu se je mesarjev voz močno poškodoval in je bilo zlomljeno tudi prvo levo kolo. Nekaj malega je bil opraskan tudi en konj, dočim je tramvajski voz dobil le male poškodbe. L. se je zaradi karambola tako razsrdil, da je pričel razgrajati in je pustil konja in voz popolnoma v nemar ter je neznano kam izginil. Konja z vozom vred so morali nato spraviti v kraj uslužbenci električne železnice sami in sicer so vse skupaj postavili v hlev gostilničarja Rozmana na Sv. Petra cesti.

u— **Šegavi berači.** Na dvorišču liceja se je včeraj dopoldne pojavil mlad, očividno nekoliko prismuknjen berač, ki je med pavzo na vse mogoče načine zabaval dijakinje sprehajajoče se po dvorišču. Vodstvo šole je naposled obvestilo policijo. 35 letnega slaboumnega prosjaka Alojzija Sušnika, doma od Sv. Katarine, je nato spremil stražnik na policijsko direkcijo, kjer so ga po zaslišanju spravili čez mestno mejo. Na Poljanski cesti se je pojavil še mlajši, 29 letni berač Jože Kos od Sv. Jurija pod Kumom, ki je ustavljal mimoidoče in z raznimi šalami nadlegoval posebno ženske. Ta je nekoliko nevarnejši, kajti zaradi nerednosti je bil že večkrat kaznovan. Ker ne mara biti zunaj, marveč se potika najraje po mestu, so ga vtaknili v zapor.

u— **Zasledovan obsojeni trgovec.** Bivši trgovec J. P. iz Ljubljane, ki je bil svoječasno solastnik velike tvrdke z električnimi potrebščinami, je zašel nedavno zaradi stisk na kriva pota. Zaradi nekih sleparij je bil pred ljubljanskim sodiščem obsojen nedavno na tri mesece težke ječe. Po odsodbi pa je P. neznano kam izginil in je bilo sodišče prisiljeno izdati za njim tiralico.

u— **Tatvina na trgu.** Predvčerajšnjim dopoldne je neznan žepar ukradel Mariji Rusovi na trgu v neki trgovini v bližini Kresije denarnico z okrog 100 Din. Tat je izvršil dejanje v gneči in se je nato neopaženo izmuznil na prosto.

u— **Po slabi tovarišiji glava boli.** Delavec Miha, doma iz Podgorja pri Kamniku, se je predsnočnjim seznanil v mestu z mladim postopačem, s katerim sta potem skupno obiskala prenočišče pod nekim kozolcem na Dravskem polju. Miha je imel s seboj večji zavoj obleke in perila, ki ga je spravil v seno. Utrujeni Miha je nato kmalu zaspal in se prebudil šele proti jutru. Nekoliko krmežljav še je pogledal okrog sebe in ugotovil, da je v senu sam. Prav sam, kajti njegov tovariš, bivši pekovski pomočnik Anton F. je izginil, z njim vred pa tudi Mihov zavoj z obleko v vrednosti okrog 500 Din.

u— **Tatvina zidarskega orodja.** V noči na ponedeljek je vlomil doslej še neznan storilec v zidarsko barako stavbnega podjetnika Miroslava Zupana na odprtem dvorišču v Dvořakovi ulici poleg nove Mesarjeve stavbe. Zlikovec, ki je iskal bržkone večjega plena, se je polastil, ker ni našel drugega, več raznega zidarskega orodja v vrednosti okrog 215 Din. Ukradeno orodje je last delovodje Antona Novaka iz Dravelj.

Oglas.

Dne 10. oktobra 1930 ob 10. se vrši pri okr. sod. v Ljubljani, soba štev. 15

sodna dražba vile

CESTA NA ROŽNIK št. 1 v Ljubljani, spadajoče v konkurzni sklad tvrdke Gričar & Mejač.

Najmanjši ponudek za vilo z vrtom (1695 m²) Din 680.000.

Kavcije je treba položiti Din 82.629.

Podrobnejša pojasnila daje konkurzni upravnik 13243

DR. TREO LUCE

odvetnik v Ljubljani, Dunajska cesta 29/I.

Telefon štev. 2111.

Kino „DVOR“ Telefon 2730

Kralja smeha
Pat in Patachon
V filmu smeha in krohota
Detektivska agencija!

Ob 4., pol 8. in 9. zvečer.

u— **Izguba ročne torbice.** Predvčerajšnjim je izgubila Ana Kerkočeva med vožnjo z avtom na cesti že v bližini Kranja žensko ročno torbico iz temno rujavega usnja. V torbici je bilo 2400 Din, priložena je bila šoferska legitimacija s sliko, ženske rokavice in dva šopa ključev.

u— **Plesne vaje JNAD »Jadrana«** se bodo vršile ob torkih v veliki dvorani »Kazine«. Pričele se bodo sredi oktobra.

Iz Celja

e— **Otvoritveno predavanje celjskega Ljudskega vseučilišča** bo v ponedeljek 6. t. m. ob 20. v meščanski šoli. Predaval bo g. dr. Ervin Mejak o slovenski manjšini na Koroškem. Vsi prijatelji naših bratov v Korotanu se pozivajo, da se predavanja polnoštevilno udeleže.

e— **Danes in jutri zadnja dneva za obnovo srečk** državne razredne loterije za igranje v IV. razredu. Kdor srečke do jutri ne bo obnovil, je zamudil rok in bo njegova srečka prodana drugim interesentom. Ne zamudite! Žrebanje bo že v ponedeljek 6. t. m. zjutraj.

e— **Smrtna kosa.** V celjski javni bolnici je umrla 83 letna vdova in občinska reva Jera Arnškova iz Št. Pavla pri Preboldu.

e— **Palača Pokojninskega zavoda v Celju se bo končno pričela graditi.** Predvčerajšnjim se je sestala v Celju ponovno komisija, obstoječa iz zastopnikov celjske mestne občine, Pokojninskega zavoda in vseh zainteresiranih sosedov. Komisija si je ogledala stavbišče, ki leži na krasnem prostoru pri celjskem kolodvoru med Razlagovo, Vrvarsko in Kolenčevo ulico. Stavbišče je podarila Pokojninskemu zavodu, kakor že znano, celjska mestna občina in je vredno 100.000 Din. Gradbena dela bodo razpisana v nekaj dneh in se bo v najkrajšem času pričelo s kopanjem sveta za temelje.

e— **Ravnateljstvo celjske Glasbene Matice** obvešča javnost, da se gojenci zamudniki sprejemajo še ves mesec oktober, vendar je želeti, da se zamudniki prijavijo čim prej. Tudi letos bo uveden na šoli posebni učni tečaj za solo-petje, za katero se že zdaj sprejemajo prijave. Kakor smo že poročali, bo občni zbor Glasbene Matice v ponedeljek 6. t. m. ob 20. v učilnici Matice na Slomškovem trgu.

e— **Koncert.** V nedeljo popoldne bo v tukajšnji župni cerkvi izredno zanimiv cerkveni koncert. Pevski zbor Glasbene Matice v Mariboru nam bo predvajal slovito Liturgijo op. 79 ruskega skladatelja A. T. Grečaninova za mešan zbor in soli. Vabimo cenj. občinstvo, da ne zamudi te izredne prilike.

e— **Aretirana tihotapca s tobakom.** Celjska policija je že nekaj časa prežala na pretkane ptičke, ki prenašajo »sladko travico« iz južnih krajev v belo Celje in okolico. V torek zvečer sta nenadoma stopila v neko sobo v hotelu »Beli vol« na Kralja Petra cesti dva stražnika in aretirala v sobi nastanjenega 33 letnega trgovskega potnika Ivana Šarića in njegovega 26 letnega brezposelnega brata Gjura, ki sta doma iz Štitarja pri Županji. V sobi sta stražnika našla v pleteni košari 7 kg tobaka, v nekem paketu pa 2 in pol kg. Ivan Šarić se izgovarja, da nima s tihotapstvom nobenih stikov in da je tobak prinesel v Celje njegov brat Gjura, ki ga je kupil po 65 Din, prodajati pa ga je nameraval po 150 Din kg. Ker je bil Gjura brez posla, si je hotel na ta način ustvariti eksistenco. Gjura pravi, da še ni prodal niti mrvice tobaka, kar pa najbrže ne bo držalo. Po zaslišanju je policija aretiranca izročila finančni kontroli.

e— **Grozna nesreča deklice.** V celjsko bolnico je prišla v torek zvečer 9 letna nezakonska hčerka dninarice Agata Zolarjeva iz Bezovice pri Konjicah in prinesla v levici v robec zavito lastno desno roko, ki ji jo je isti dan odrezala slamoreznica. Seveda ji roke niso mogli prišiti nazaj, kakor je dekletce upalo. Mala ponesrečenka je bila obdržana v bolniški oskrbi.

Iz Maribora

a— **Praktični ali usposobljenostni izpiti na drž. moškem učiteljišču v Mariboru.** Pod predsedstvom ravnatelja g. Potočnika so se vršili na državnem moškem učiteljišču v Mariboru usposobljenostni izpiti od 25. do 30. septembra. Izpit so napravili: za angleščino sestra Helena Voduškova (z odliko) in sestra Emanuela Trstenjakova; za osnovno šolo: Stanko Hrovat, sestra Janja Malnarjeva, Mira Majerjeva, Ludovik Meško, Antonija Berčičeva, Bogomira Čad-Podbojeva, Jule Tomažič, Štefan Trobiš, Josip Uran, Antonija Urbasova, sestra Helena Voduškova, Jože Zorn in Rudolf Zupančič

a— **»Gospa ministrovka« na mariborskem odru.** Najnovejša Nučičeva šaloigra »Gospa ministrovka«, v kateri je znameniti srbski komediograf in satirik orisal na zelo zabaven način življenje v višji uradniški rodbini predvojnega Beograda, bo doživela svojo mariborsko premijero v režiji g. J. Kovača danes 2. t. m. Naslovno vlogo v komediji, ki polni v Beogradu in Zagrebu hišo za hišo, bo kreirala ga. Dragutinovičeva.

a— **Nova imenovanja ulic na Teznu.** Občinski odbor na Teznu je na seji minulo soboto kot glavno točko dnevnega reda izvršil novo imenovanje ulic. Skoro brez spremembe so bili sprejeti predloga občinskega odbornika učitelja Luknarja. Tezno je dobilo ulico Kralja Petra, Aleksandrovo ulico, ulico kraljice Marije, Koroščevo in Majstrovo ulico ter celo vrsto ulic z imeni naših pesnikov in pisateljev. Staro ime je obdržala samo Ptujska cesta. Z imenovanjem ulic se bo obenem izvršila prepotrebna razvrstitev hišnih številk.

a— **Trgatev v naših goricah** se bo zaradi nestalnega vremena morala letos pričeti že pred 15. oktobrom. Grozdje močno gnije in je nevarnost za veliko materijalno škodo, ako bi trebalo čakati še do 15. oktobra. Vinogradniki v jeruzalemskem okolišu so že sklenili, zaprositi pri merodajnih mestih, da smejo pričeti s trgatvijo 8. oktobra. Nedvomno je, da bodo drugi okoliši storili isto.

a— **Učiteljski upokojenci iz Maribora in okolice** se sestanejo danes 2. t. m. popoldne pri teti Koštomajki v Mlinski ulici.

a— **Letalski miting na Teznu.** Mariborski Aeroklub bo izkoristil navzočnost znamenitega angleškega pilota g. Rieleya v Jugoslaviji in bo v nedeljo 5. t. m. na Teznu priredil velik letalski akrobatični miting. Na programu bodo zlasti učinkovite akrobacije g. Rieleya.

a— **Koncert.** Opozarjamo občinstvo na ruski cerkveni koncert, ki ga priredi v petek 3. t. m. pevski zbor Glasbene Matice v tukajšnji stolnici. Na sporedu bo slovita Liturgia domestica op. 79 skladatelja A. T. Grečaninova, ki je pri premijeri vzbudila splošno navdušenje in občudovanje.

a— **Ne prihajajte prepozno v gledališče!** Ker se je lani razpasla grda razvada prepoznega prihajanja v gledališče ter se s tem moti občinstvo, prosimo vljudno posetnike, da prihajajo k predstavam točno. Pred začetkom predstave »Sen kresne noči« bo uvertura iz Mendelssohnove spremljave k omejenemu delu in ne prenese ta klasična muzika niti najmanjše motnje.

a— **Avtomobilska nezgoda na Glavnem trgu.** Na križišču Glavnega trga in Gosposke ulice se je včeraj dopoldne okrog pol 11. pripetila hujša avtomobilska nezgoda. Neki tovorni avto je pridrvel po dovozu novega Glavnega trga in zagrabil 25letno kmetico Josipino Čepetovo od Sv. Jurija ob Pesnici, ki se je bila zagledala v dramski lov za tatom kolesa. Kmetica je padla pod zadnje kolo in avtomobil jo je vlekel še nekaj časa po tleh. Pri nesreči si je zlomila več reber, dobila pa je tudi druge poškodbe. Prvo pomoč ji je nudil šef zdravnik reševalne postaje dr. Ipavic, ki je odredil njen prevoz v bolnico. Očividci dogodka trde, da je vozač tovornega avtomobila vozil povsem pravilno.

a— **Kap ali zastrupljenje.** Včeraj dopoldne okrog pol 12. je trgovec Novak iz Frankopanske ulice javil na stražnico, da je njegovi ženi postalo zelo slabo, in je prosil za intervencijo reševalnega oddelka. Reševalni oddelek je takoj prišel na lice mesta. Ko pa so nesli ženo iz stanovanja v avto, je nesrečnica umrla. Sprva so domnevali, da jo je zadela kap, toda zdravnik mestnega fizikata dr. Wankmüller je ugotovil smrt zaradi zastrupljenja. Preiskava, ki jo je uvedla policija, je ugotovila, da bi imela 37letna Karolina Novakova včeraj nastopiti trimesečno zaporno kazen, zaradi česar je verjetno, da se je zastrupila. Obdukcija trupla bo dognala pravi vzrok smrti.

a— **V gostilni zblaznel.** V ponedeljek zvečer se je v neki gostilni na Vodnikovem trgu odigral razburljiv prizor. Povsem mirno pri mizi sedeč je nenadoma zblaznel 44letni rudar Ivan Debeljak. Reševalni oddelek ga je hitro odpremil v bolnico. Ker pa tam nimajo za takšne bolnike primernega prostora, so ga morali odpraviti zvečer k »Grafu«.

a— **Tatvine in zopet tatvine.** V ponedeljek zvečer je neznan tat izmaknil izpred trgovine na Frankopanovi cesti 35, kolo trgovca Jos. Klima iz Sokolske ulice. — V torek zvečer pa je izpred nove bencinske črpalke na Aleksandrovi c. 44 izginil bencinski sod, vreden 300 Din.

a— **Zboljšana hrana v Javni kuhinji na Slomškovem trgu 6** v A-razredu opoldne in zvečer 8.30 Din, v B-razredu 12.30 Din, v C-razredu 14.30 Din. Priglašajte se!

a— **Veseli oktober.** Oktober je mesec trgatve in čas, ko se poslavljajo od nas topli dnevi. Mariborski kolesarji vseh klubov (Perun, Edelweiss 1900, Poštela, Zvonček in Slavček), ki so včlanjeni v Koturaškem savezu Jugoslavije, Pododbor Maribor pa so si ga izbrali tudi za svojo veliko sportno veselico, ki jo priredijo v soboto, 4. t. m. zvečer v dvorani pivovarne »Union«. Svirala bo prvovrstna Schönherrjeva godba. Posebna vabila se ne bodo razpošiljala, upamo pa, da zaradi tega nihče ne bo manjkal. Vstopnice v prerprodaji pri Ivanu Kvasu in Andreju Halbwidlu.

Iz Škofje Loke

šl— **Reteška šola.** Krajevna iniciativnost reteške inteligence, združena z marljivostjo vseh sovaščanov je dala napredujočemu naselju sorške ravnine železniško postajališče, s čimer so Retečam in okoliškim vasem odprta vrata v svet. Z otvoritvijo Gosarjevega kopališča ob Sori je bil storjen korak naprej. Poslednje čase pa Retečani nujno razmišljajo o tem, da bi postavili mladini potreben nov prosvetni hram. Šolski obisk se postopno viša in nakdanja enorazrednica ne ustreza več svojemu namenu. V prvo ublažitev krize je šolsko oblastvo razširilo šolo v dvorazrednico in se je dolgoletnemu upravitelju g. Edvardu Vidicu pridelila v službovanje še gdč. Marija Ditrichova. Nujnost vprašanja pa se je še posebej pokazala z nevarnimi raznoskami zidovja. Vaščani so že oskrbeli blizu kolodvora novo zemljišče za zgradbo šole. Zadeva je sedaj že toliko napredovala, da se izdelujejo v Ljubljani novi načrti za učno poslopje, ki se bo lahko postopno razširilo v štirirazrednico. — Moramo pa ob tej priliki opozoriti na telovadnico, ki bo Retečanom vsekakor potrebna. Vsakomur bo razumljivo, da je med 365 dnevi leta tudi prav mnogo takih, ko pri najboljši volji ni mogoče voditi vzgojitelju telovadbe na prostem. Zato pa imej šola poleg letnega telovadišča še telovadnico. Želimo Retečanom v njihovih stremljenjih mnogo uspehov in napredka.

Iz Novega mesta

n— **Čebelarska letina** je letos zelo slaba. Ajda, najboljša čebelna paša, sploh ni medila zaradi suše in vetrov. Kar je medu, je cvetličen in cena na trgu se suče okrog 20 do 25 Din.

n— **Izprememba voznega reda avtobusne družbe »Kokalj«** na progi Novo mesto-Čermošnjice je naslednji: avtobus vozi iz Novega mesta ob 6., 10., 13.30, 16. in 22. Prihaja: ob 8., 11.45, 14.15, in 18.30.

Iz Litije

i— **Nenadna smrt ge. Slančeve.** Kakor blisk se je predsinočnjim razširila po Litiji žalostna novica, da je umrla v Ljubljani prav nenadoma ga. Alojzija Slančeva, soproga tukajšnjega veleposestnika. Blaga pokojnica je bila iz znane, stare litijske hiše Koblerjeve, p. d. Šegačeve. Vse svoje življenje je posvetila najlepšemu idealu, skrbi za domačo hišo in vzgoji svojih otrok. V ponedeljek ji je postalo nenadoma slabo, z rešilnim avtom so jo prepeljali v Ljubljano, vsi rešilni poizkusi pa so bili zaman, v torek je plemenita gospa preminula, obdana od svojih domačih. Včeraj so z avtom prepeljali njeno truplo v Litijo, pokopana bo jutri ob 15. na tukajšnjem pokopališču. Pokojnici blag spomi, žalujoči družini naše iskreno sožalje!

Iz Trbovelj

t— **Pretep.** V torek zvečer je prišlo v neki gostilni več fantov. V družbi so bile tudi ženske. Ko so šli fantje domov, so se med potjo nekaj sporekli, najbrže radi žensk in prišlo je med njimi do pretepa, pri katerem je bil težko ranjen delavec Hribar Filip. Dobil je več vbodljajev z nožem v prsi in pleče, ranjen je pa tudi po rokah. Leži v bolnici. Drugi fant, pekovski pomočnik Trampuš Alojz, pa je dobil vbodljaje v nogo in zapestje. Zadevo preiskujejo orožniki.

Iz Hrastnika

h— **Živinski in kramarski sejem** bo na Dolu pri Hrastniku v ponedeljek 6. t. m.

h— **Trgatev gasilnega društva Hrastnik** se bo vršila z veselico v nedeljo 5. t. m. ob 3. popoldne v gostilni g. Dolinška.

Iz Slovenjgradca

sg— **Osebna vest.** Na tukajšnjo meščansko šolo je bil premeščen učitelj g. Jenko Alojzij.

sg— **Sadna razstava** tukajšnjega sadjarskega društva se bo vršila v nedeljo, 12. oktobra, v dvorani okrajne hranilnice.

sg— **Nesreča s flobertko.** 17letni sin čevljarja Mitthanza se je igral z malo pištolo flobertovko. Med igro se mu je nenadoma sprožila in krogla ga je zadela v trebuh. Težko ranjenega so prepeljali v tukajšnjo bolnico. Ker so pa pri rani nastopile komplikacije, ni bilo rešitve in Mitthanz je v ponedeljek poškodbam podlegel.

Iz Konjic

nj— **Huda nesreča s patrono.** Devetletni Hren Leopold, sin babice iz Gornjih Zreč pri Konjicah, je našel na cesti v bližini premogovnika patrono, katere se poslužujejo za zažiganje dinamita in drugih razstrelil, in se z njo igral. Patrona je eksplodirala in otroka hudo poškodovala. Fantek je dobil poškodbe na desni roki, po trebuhu in obrazu; prepeljan je bil v splošno bolnico v Celju, kjer so mu morali amputirati desno roko v zapestju.

Iz Slov. Bistrice

sb— **Naše državljanstvo** so si v tekočem letu pridobili: sodni kanclist Angel Remec, učiteljica Ana Logarjeva, intendantski podporočnik Slavko Ogrizek, zasebna uradnica Tilka Komarjeva in kmet Janez Simončič, ki so bili izza prevrata italijanski državljani. Dalje sta si pridobila naše državljanstvo še bivša avstrijska državljana davčni kontrolor Franc Grill in sodni zvaničnik Franc Karner. Kot domovinska občina je bila vsem odkazana Slov. Bistrica, kjer stanujejo. — Zaradi sprejema avstrijskega državljanstva je bil dovoljen izstop iz našega državljanstva kuharici E. Vaupotičevi in služkinji H. Arzenškovi.

Iz Dolnje Lendave

dl— **Vinska trgatev.** Ta teden se prične trgatev grozdja. Deževje, ki je bilo ves september zelo pogosto, je zelo kvarno vplivalo na zorenje. Računa se, da je nad 15% grozdja segnilo, kar je velika škoda. Da bi vreme bilo naklonjeno vsaj sedaj ob trgatvi, bi bila trgatev vkljub temu vesela, ker se računa na boljšo letino kvalitativno in kvantitativno kakor je bila lanska.

Iz Brežic

bc— **Strela zanetila požar.** Dne 28. septembra okoli 19. ure je med kratko nevihto udarila strela v hlev posestnika Filipčiča v Zakotu pri Brežicah. Ogenj se je naglo razširil in je poslopje skoro pogorelo do tal, ko so gasilci prispeli na pomoč. Zgorelo je dosti krme in grozdja. Prizadeti Filipčič ima mnogo škode, a zavarovan je le za malenkostno vsoto. Živino so rešili vso.

Gospodarstvo

= **Pospeševanje naše rečne plovbe.** Po vesteh iz Beograda bo v teku meseca oktobra izdelano znatno število novih ladij, remorkerjev in vlačilcev za našo rečno plovbo. Ladje se gradijo deloma v domačih ladjedelnicah, deloma pa jih dobimo iz Nemčije in Čehoslovaške. S povečanjem plovnega parka za rečni promet bo sedaj dobro poskrbljeno za prevoz blaga v dobi izvozne kampanje.

= **Velika insolvenca v Zagrebu.** Modna tvrdka Braća Walder i drug v Zagrebu (Ilica) je prišla v težkoče in je zaprosila pri sodišču za otvoritev poravnalnega postopanja izven stečaja. Pasiva tvrdke znašajo 4.2 milijona in aktiva 2.3 milijona Din. Tvrdka nudi 40% poravnanje.

= **Ponovno znižanje cen bakru.** Iz Berlina poročajo, da je mednarodni kartel bakra zopet znižal ceno, in sicer od 10.80 do 10.30 centa fob pristanišča Severnega morja. Zatrjuje se, da bo bržkone v kratkem sledilo nadaljnje znižanje cene.

Ob neprijetnih jesenskih dneh
NIVEA-CREME

Natrite ž njo vsak dan svoje lice in roke, in to ne samo vsak večer, preden greste spat, temveč že podnevi, preden se podaste na oster zrak. NIVEA-CREME se ne da nadomestiti, ker temelji njeno posebno delovanje na Euceritu, ki ga vsebuje samo ta krema. NIVEA-CREME pronikne naglo in temeljito v kožo ter ne ostavlja nikakega bleska, in samo ta krema, ki je povsem prodrla v kožo, zamore s svojim blagodejnim delovanjem vplivati na kožno staničevje.

Škatlice po 5, 10 in 22 Din, tube po 9 in 14 Din. Proizvajatelj v Jugoslaviji: Jugosl. P. Beiersdorf & Co., d. z. o. j., Maribor — Meljska cesta štev. 56.

= **Dobave.** Splošni oddelek direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 3. oktobra ponudbe glede dobave 30 reševalnih skrinjic. Prometno - komercijalni oddelek direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 6. in 7. oktobra ponudbe glede dobave tisokvin. Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 6. oktobra ponudbe glede dobave Pol-Colingsovih osi, mizarskega kleja, firneža, terpentina, steklarskega kleja, barve in emajla; do 13. oktobra glede dobave 1200 m vrvi iz jeklenih žic, 3 zobatih koles, svetiljk za notranjo razsvetljavo, 200 kg snažilne volne, parnih ventilov, ležarjev ter glede dobave naprave za avtomatično izklapanje. Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 8. oktobra ponudbe glede dobave 800 kg verig. Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 9. oktobra ponudbe glede dobave 10.000 kg karbida, 500 kg tovotne masti, 100 vrčev za vodo in 100 meril. Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 11. oktobra ponudbe glede dobave 3000 kg svinjske masti.

= **Prodaja vreč.** Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 9. oktobra ponudbe glede prodaje 3000 starih vreč in direkcija državne železarne Vareš do 14. oktobra ponudbe glede prodaje 2000 jutinih vreč. Dne 1. oktobra bo pri direkciji državnega rudnika Velenje ofertalna licitacija glede prodaje 1480 starih vreč. Oglasi v Zbornici za TOI v Ljubljani na vpogled.

= **Oddaja gradbenih del pri zgradbi ceste Sv. Peter—Ložane** bo z licitacijo 14. oktobra pri okrajnem cestnem odboru v Mariboru, Koroška cesta 26. Oglas na vpogled v Zbornici za TOI v Ljubljani, načrt, proračun in splošni pogoji pa pri omenjenem odboru.

BORZE

1. oktobra.

Na ljubljanski borzi je bil danes devizni promet zelo velik. Največ se je trgovalo z devizami na Newyork, London, Curih in Trst. London in Trst sta malo popustila.

Na zagrebškem efektnem tržišču so bili tečaji Vojne škode zopet slabši. Zaključevala se je Vojna škoda za aranžma po 434, 434.5 in 433 in za kaso po 433.5. Od državnih vrednot sta se zaključila še 7% Blair po 83.5 in 7% posojilo Državne hipotekarne po 82. Od zasebnih vrednot beležijo zaključke: Poljo po 56, Unionbanka po 191, Jugo po 78, Praštediona po 924 in Trbovlje po 380 in 385. Tečaj Trbovlje je popustil.

Devize in valute.

Ljubljana. Amsterdam 22.79, Berlin 13.4375. — Bruselj 7.874. — Budimpešta 9.8878. — Curih 1094.4 — 1097.4 (1095.9). — Dunaj 797.16. — London 273.97 — 274.77 (274.37). — Nework 56.27 — 56.47 (56.37). — Pariz 221.65. — Praga 167.17 — 167.97 (167.57). — Trst 294.50 — 296.50 (295.50).

Zagreb. Amsterdam 22.79, Dunaj 795.66 do 798.66, Berlin 13.4225 — 13.7225, Bruselj 787.4, Budimpešta 987.28 — 990.28, Milan 294.601 — 296.601, London 273.97 do 274.77, Newyork kabel 56.27 — 56.47, Pariz 220.65 — 222.65, Praga 167.17 — 167.97, Curih 1094.4 — 1097.4.

Curih. Zagreb 9.125, Pariz 20.225, London 25.0375, Newyork 515.35, Bruselj 71.85, Milan 26.985, Madrid 53.3, Amsterdam 207.9, Berlin 122.61, Dunaj 72.75, Sofija 3.7325, Praga 15.29, Varšava 57.75, Budimpešta 90.225, Bukarešta 3.06.

Dunaj. Beograd 12.52875 — 12.56875, Berlin 168.24 — 168.74, London 34.365—34.465, Milan 37.03 — 37.13, Newyork 707.15 do 709.65, Pariz 27.74 — 27.84, Praga 20.9775 do 21.0575, Curih 137.21 — 137.71; dinarji 12.48 — 12.54.

Efekti.

Ljubljana. 8% Blair 96.5, 7% Blair 83.5, Celjska 160 denar, Ljubljanska kreditna 122 denar, Praštediona 925 den., Kreditni zavod 170—180, Vevče 124 den., Ruše 280 do 300, Stavbna družba 40 den., Šešir 105 den.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 432.5 — 433.5, kasa 432.5 — 434, december 433.5 — 434, agrarne 55.25 blago, 8% Blair 95.5 blago, 7% Blair 83.5 — 83.75, 7% posojilo Državne hipotekarne 81.5 — 83, 6% begluške 76 blago; bančne vrednote: Katolička 36 — 40, Poljo 56 — 56.5, Kreditna 96 denar, Union 191 — 192, Jugo 77.5 do 78.5, Ljubljana 122 denar, Narodna 8120 do 8220, Praštediona 922.5 — 924, Etno 152.5 do 161, Zemaljska 130 — 132; industrijske vrednote: Slaveks 60 — 65, Našice 1050 denar, Gutmann 160 blago, Šećerana 307 do 311, Vevče 124 denar, Isis 50 blago, Dubrovačka 397 — 400, Trbovlje 382 — 385.

Beograd. Investicijsko 89.5, agrarne 55.5 do 56.5, 8% Blair 100.25, 7% Blair 87, 7% posojilo Državne hipotekarne 82.5, 6% begluške 77, Narodna banka 8180, Vojna škoda 450, november 455.5, december 458.5.

Blagovna tržišča

LES

+ **Ljubljanska borza** (1. t. m.) Tendenca za les mlačna. Zaključka: 1 vagon hrastovih plohov in 3 vagoni brzojavnih drogov. Povpraševanja: hrastovi neobrobljeni plohi (okrog 8 kub. m 80 mm 2.80 do 3 m; okrog 6 kub. m 130 mm 2.50 do 3 m; 2 kub. m 90 mm 2.50 do 2.60 m; okrog 2 kub. m 110 mm 2.50 do 3.50 m; okrog 2 kub. m 2.50 do 3.50 m; od 22 cm srednje širine naprej, meri se na gornji strani, blago obeljeno, zdravo, izključeno gnilo, razbito in zimasto; cena fco vagon meja Postojna transitno).

ŽITO

+ **Ljubljanska borza** (1. t. m.) Tendenca za žito nestalna. Brez zaključkov. Ponujali so (slovenska postaja, plačljivo 30 dni): 220 — 222.5, 78/79 kg po 202.5 —, 205; **koruzo:** baško, rešet., za promptno dobavo po 157.5 — 160; **ječmen:** baški, ozimni 66/67 kg po 175.5 — 177.5; **oves:** baranjski po 195 — 197.5; **rž:** baško 72 kg po 157.5 160; **moko:** baško »0« po 365 — 370

+ **Novosadska blagovna borza** (1. t. m.) Tendenca prijazna. Promet: pšenice 6 vagonov, ovsa 3, koruze 71, moke 9 in otrobov 3 vagoni. **Pšenica:** baška in banatska, Begej, 79/80 kg 145 — 147.5, gornjebaška, 79/80 kg 152.5 — 155, gornjebanatska, 79/80 kg 150 — 152.5, južnobanatska, 79/80 140 — 142.5, sremska in slavonska, 78 kg 135—137.5. **Ječmen:** baški in sremski, 63/64 kg 105—110. **Koruza:** baška in sremska 102.5 — 107, banatska, Begej 102 do 107. **Moka:** baška »0g« in »0gg« 272 do 280, »2« 242 — 252.5, »5« 210 — 220, »6« 167.5 — 172.5, »7« 115 — 120, »8« 85—90. **Otrobi:** baški, sremski in banatski, v jutastih vrečah 65 — 70. **Fižol:** baški in sremski 310 — 320.

+ **Budimpeštanska terminska borza** (1. t. m.) Tendenca prijazna. Promet živahen. **Pšenica:** za oktober 15.36 — 15.37 (obračunski tečaj 15.50), za marc 16.41 — 16.42 (16.50), za maj 16.85 — 16.87 (16.90). **Rž:** za oktober 8.52 — 8.54 (8.70), za marc 9.45 do 9.46 (9.70). **Turščica:** za maj 12.40—12.41 (12.50), za maj transitno 11.18 — 11.20 (11.30).

Sport

Združene srednje šole : ljubljanska univerza 4:0

Včeraj popoldne so se spoprijeli ljubljanski akademiki s srednješolci v waterpolu in so bili v svoji samozavesti in podcenjevanju bridko razočarani. Agilnost in borbeni duh poslednjih sta štirikrat neusmiljeno presenetila akademskega golmana Slavka Štolfo. Baje ni bil v formi, ker je prestajal prejšnji dan izpit — in ga tudi prestal. Tudi njegova branilska partnerja sta igrala pod običajnimi zmožnostmi, ki jima jih sicer ni odrekati. Duša moštva je bil nekako desni napadalec, vedno neumorni Rogi, ki pa je imel to pot veliko smolo. Od akademikov je bil na mestu tudi Bleiweisov Marko, ki je storil svojo dolžnost že s tem, da se je podal za dobre četrt ure v mokro vodo. Drugi člani univerzitetne reprezentance so bili takisto dobri; kdo prav za prav je kriv njihovega poraza?

Srednja šola naj bo ponosna na svoje sinove, vsak od njih se je boril za prestiž. Znani tiger Otruba Stane in njemu ob strani prijetni Jule v kompaniji s Payerjem in Draškom so bili junaki. Vsi so delali in garali, na vse kriplje in še bolj.

Neoporočeno nepristranski in velepošteni kadija Muha Kramaršičev pa nam je zasodil tako dobro in izvrstno, da mu niti rimski Gaius ne bi mogel očitati. Edino napako je storil tedaj, ko je brutalno ožigosal mojo fino igro s tem, da je mene, kapetana in dušo našega (tepenega) moštva — izključil. In to mu štejem v greh. Kapetan moštva ljubljanske univerze.

Službene objave Ljubljanskega Plivačkega Podsaveza. Seja upravnega odbora se radi zadržanosti nekaterih g. odbornikov mesto v četrtek vrši v petek, dne 3. oktobra ob 20.30 uri v restavraciji Slon. Tajnik.

SK Svoboda. Danes v četrtek od 17. dalje strogo obvezen trening. Vsi in točno. Jutri v petek važen članski sestanek ob pol 20. v delavski zbornici. Polnoštevilno!

Iz SK Ilirije. Nogometna sekcija ima danes trening skupine I, jutri skupine II, pričetek za obe skupini ob 16., garderoba je na razpolago od 15.30 dalje. Vsak igralec se mora udeležiti dveh treningov tedensko. — V nedeljo 5. t. m. prvenstvena tekma s Hermesom za I. moštvo in rezervo, juniorji igrajo dopoldne ob 10., seniorski team igra v Kranju s sportnim odsekom Sokola. — Seja sekcijskega načelstva bo jutri ob 20. v kav. Evropa. 3. t. m. ob 20. v klubovi sobi kavarne Evropa važen sestanek smučarske sekcije. Pridite sigurno!

TKD Atena. Danes ob pol 19. važen sestanek pri gdč. Černetovi za članice Černe, Bernik, Brodar, Jermol, Kaiser, Mirtič, Schiffrer, Erber, Šmuc Špela, Nana, Ica, Neta, Godler I. II., Nela Jesih, Zlata Dovgan, Gerta.

In tudi lovec se greje s ZEPHIROM,
ker ve kaj mu prija,
Zato pozna to reč
in kupi samo dobro peč.

10 kg. drva — ZEPHIR PEČ greje eno sobo — čez 24 ur

Na zahtevo brezplačni popis!

Zephir tvornica peči d. d., Subotica

Samoprodaja za Ljubljano:
BREZNIK & FRITSCH.
Samoprodaja za Celje:
D. RAKUSCH. 287
Samoprodaja za Maribor:
PINTER & LENARD.

Iz življenja in sveta

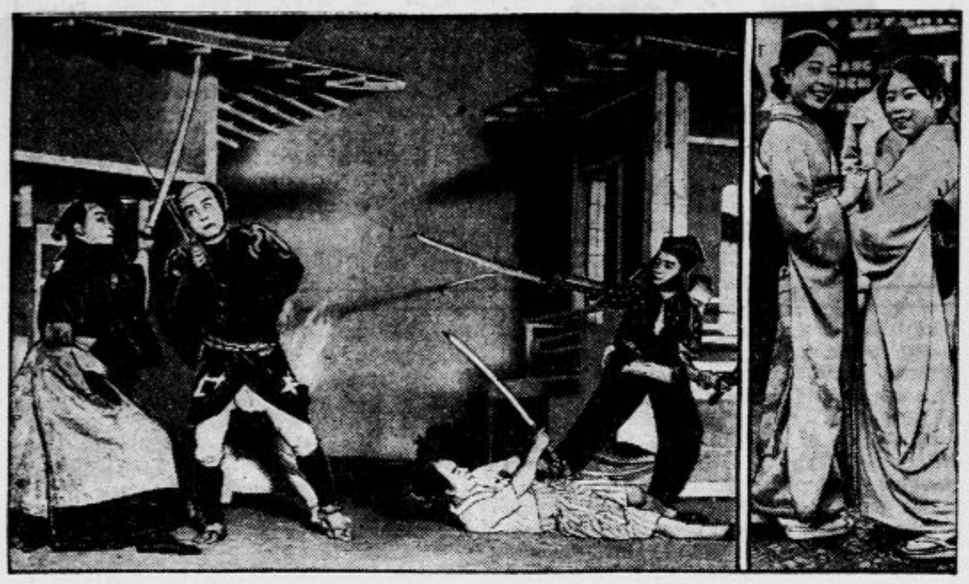

Japonska drama gostuje v Berlinu

Prizor iz stare japonske narodne igre, kjer vsi igralci nastopajo z meči in je na odru obilo dvobojev. Japonci so gostovali že v New-Yorku, Parizu in Londonu.

Svetovni mojster v friziranju

Že dolgo časa ni bilo nobene tekme za naslov svetovnega mojstra za ženske pričeske, zato je zbudila tem večje zanimanje tovrstna tekma, ki jo je priredila te dni dunajska »akademija za umetnost damskih frizur« ob dvajsetletnici svojega obstoja. Za to prireditev so se zanimali tudi po drugih državah in več uradnih institucij, med njimi francoska trgovinska zbornica, je votiralo lepe vsote za zmagovalce. K tekmi sami se je priglasilo 12 konkurentov. Zadnjo nedeljo predpoldne so ti frizirali sohe, popoldne pa žive modele.

Najprvo so se morali izkazati v dnevni pričeski. Pri tej je zelo značilno, da se kratki lasje absolutno ne dado izpodriniti, le nekatere so delale izjemo, pa niso našle odobravanje. Vendar se najmodernejša kratka pričeska razlikuje od prejšnjih v tem, da na tilniku ne trpi moška kratkih ali celo obritih las. Značilno je tudi to, da so imele vse sfrizirane dame prečo ob strani, razen ene same, ki jo je imela po sredi.

V drugem kolu je prišla na vrsto večerna pričeska. Pri tej je bilo opaziti, da se prilagodeva daljši večerni toaleti s pritaknjenimi kodri in šinjoni. V novih večernih frizurah se sveti diskret lišp. Tudi moda čapelj prihaja po vsej priliki spet v goste. Nekatere dame so jih nosile tako, da so padale čez ramena kakor kodri.

V ponedeljek so se morali kandidati pomeriti v historični frizuri in sicer v »Mariji Antoaneti«, v dokaz, da obvladajo praktično tudi zgodovino svoje stroke.

V torek je žirija izrekla svojo sodbo in razdelila nagrade. Prvo nagrado v znesku 20.000 Din in naslov svetovnega mojstra, poleg tega še posebno častno nagrado je prejel v Berlinu delujoči Dunajčan Alfred Panholzer. Zanimivo je, da so tudi drugo in tretjo nagrado prisodili Dunajčanoma. Vprašanje je, ali bodo damski frizerji iz drugih dežel kar slepo priznali dunajsko svetovno supremacijo v področju ženskih pričesk.

Hud dramatik

V enem izmed budimpeštanskih gledališč pripravljajo odrski komad znanega madžarskega dramatika Franca Molnarja. Igra se imenuje »Dobra vila« in je nositeljica glavne vloge priljubljena igralka Frančiška Gaálova. Pred par dnevi pa je Gaálova prišla prepozno k skušnji, kar ji je Molnar razburjeno očital. Med igralko in pisateljem je na to nastal spor, tekom katerega je Gaálova tako razdražila Molnarja, da ji je dal par zaušnic in jo vrgel iz gledališča. Ali je potem skušnja šla kakor po maslu ni znano, pač pa je igralka Gaálova vložila tožbo zoper Molnarja, da ga sodišče pouči, da mora tudi pisateljevo ogorčenje poznati neke meje in mere.

Conan Doyle si želi miru

Slavni ustvaritelj Sherlocka Holmesa je sicer že precej dolgo mrtev, vendar si želi miru. To je izjavila njegova vdova novinarjem, ko so jo vprašali, kakšna sporočila je dobila na spiritističnih sejah od njega, od kar je mrtev. Dejala je:

»Sedaj je zelo izmučen. Po toliko letih napornega dela na zemlji potrebuje odpočitka in moj mož si želi, da bi mu ljudje dali sedaj nekaj časa mir. Sporočil mi je tudi to, da se ukvarja zelo mnogo z možnostjo zvez z živečimi ljudmi in da z vso silo dela na tem, da bi te zveze olajšal.«

Če natančno pogledaš, boš sicer opazil, da tiči v tej izjavi strahovita nelogika — pa pustimo to. Te dni so odprli pisateljevo oporoko in jo objavili v glavnih točkah. Večino svojega imetja je ostavil svoji vdovi, otrokom in nekaterim sorodnikom. Zanimivi pa so številni legati v tej oporoki. 100 funtov šterlingov je namenil n. pr. londonski Spiritistični zvezi, 100 funtov Narodni spiritistični družbi na Angleškem, 200 funtov londonskemu zavodu za psihične znanosti itd. Pokojnik utemeljuje te legate s tem, da so takšne institucije v službi »edino važnega verskega gibanja na svetu«, namreč spiritističnega. Lady Conan Doyleova je povedala poročevalcu »Daily Maila«, da bi bila zapuščina njenega moža dosti večja, da ni večine svojih dohodkov porabil za spiritistično propagando. Seveda pa družina popolnoma soglaša s tem, kako je uporabljal svoje imetje — je dodala njegova žena.

Briand in Lloyd George

Ameriški publicist Charles Sherril pripoveduje o slavnih dveh državnikih naslednjo dogodbico: Nekega popoldne med svetovno vojno sta šla Briand in Lloyd George proti zunanjemu ministrstvu preko trga Concorde. Angleški premijer se ustavi ob kipu neosvobojene Alzacije, zavite v črno tančico in pravi Briandu: »Dragi prijatelj, ne morete si predstavljati, kako neizrekljivo bol občutim ob pogledu na ta kip...«

Brez besed Briand ginjen stisne roko plemenitemu Valižanu.

»Vendar vam moram povedati«, nadaljuje Lloyd George, »da bom po zmagi nad Nemci občutil isto bol, ako bom gredoč preko Schlossplatza v Berlinu videl enak v črno ovit kip one pokrajine, ki jo bo Francija odtrgala od Nemčije. Verjemite mi, dragi prijatelj, moja bol ne bo nič manjša«.

»Dragi prijatelj,« odvrne nato Briand silno mirno, »morate se navaditi obvladati svoja čustva. Postavimo, da boste pri taki priliki videli soho, predstavljajočo one kolonije, ki jih namerava Anglija po naši zmagi vzeti Nemčiji, — pritrdili mi boste, da bi bilo zelo nespametno, ako bi se vam pri pogledu na tak kip vlile solze...«

To mično dogodbico označuje ruski publicist Aldanov za neresnično. Pravi, da Lloyd George ne zna francosko, Briand pa niti besede angleško, s tolmačem pa se tako prevejana državnika ne bosta razgovarjala o tako perečih zadevah, kajti pri prevodu izgube besede pravega duha, pa tudi tolmač bi raznesel to stvar v svet. Nič ne de: Dogodbica je izmišljena, če že ni resnična, je vsaj mična.

K 60letnici danskega kralja

Kralj Kristijan na vsakodnevnem sprehodu. Množice mu častitajo in slavljenec jim kar s konja daje roko. Kljub lepi starosti je Kristijan še dober jezdec in nekako mladeniško sedi na konju.

Bedastoče okultistov in spiritistov

Za to vrsto ljudi ni več skivnosti v vsemirju. S svojimi mediji so okultisti že do najmanjših podrobnosti raziskali vse znane planete in v tem izdatno prehiteli zvezdoslovce, ki še danes o Marsu in Veneri ne vedo bogve kako mnogo. Kakor rečeno, je treba poslati kakega medija v transo in vrla dušica vam na pripravna vprašanja natanko opiše rastlinstvo, živalstvo in celo človeštvo na raznih planetih. Vendar vse to še ni niti omembe vredno. Vse dlje je prodrla s svojimi mediji neka tvrdka, ki se imenuje »prvi strokovni laboratorij za izdelovanje magično - okultnih priprav na astralno znanostnem temelju.« Ta dolgi naslov, ki ga živ človek ne razume, nosi tvrdka, katere oglasi se čitajo v raznih okultističnih listih. S svojo astralno znanostjo tvrdka objavlja vernim spiritistom parfume, izdelane iz cvetic, ki rastejo, cveto in diše na Marsu, Veneri in celo na solncu. Kakor je stvar bedasta, vendar kaže, da le ni dovolj neumna, da bi se ne našli okultisti, hrepeneči po astralnih parfumih. Dišave s solnca so krepke in trpke, vonj cevtk z Marsa vzbuja domišljijo in napravi človeka duševno elastičnega, Jupitrove esence pa požive in osvežijo človeka in mu dado bogato inspiracijo, parfemi z Venere pa vsebujejo opojnost posebno vabljivega značaja. Pri naročilu mora vernik navesti dan in mesec rojstva, glavno pa je, da naročilo plača vnaprej v dobri zemeljski vrednosti, ne da bi morda hotel vsiljevati podjetju kake astralne novce, ki so v prometu na tem ali onem planetu.

Nova vera na Madžarskem

Po svetovni vojni se opaža nekaka prehodna okrepitev verskega čutvovanja zlasti v tem, da dosedanje cerkve ne zadostujejo več, marveč si hočejo razni ljudje pridobiti večno zveličanje na svoj poseben način. V Debrecinu na Madžarskem je neka ženska osnovala novo »smehljajočo se cerkev«. Prerokinja trdi, da Gospod ni zapovedal večnega kesanja, marveč večno veselje. Znak veselja pa je prisrčen smeh in ljubeznivo smehljanje. Samo oni se po novi veri lahko zveliča, kdor je vedno vesel in se vedno smehlja, najsi ima že povod za to ali ne. Verniki se shajajo ob sobotah, se smehljajo drug drugemu, nazadnje pa poljubijo sv. pismo. Večjih cerimonij nova vera še ne pozna. Prerokinja je vložila prošnjo za priznanje nove cerkve na Madžarskem in oblasti ne vedo, kaj naj ukrenejo. Nauki nove cerkve niso v ničemer v nasprotju z državnimi zakoni, ali načelniki doslej priznanih cerkva so se izjavili, da za novo vero ni »lokalne potrebe«. Vendar šteje smehljajoča se ločina že par tisoč članov, kar je znak, da je taka potreba podana. Oblast je za sedaj odločila, naj policija nadzira bogoslužje nove vere, kajti podobna podjetja kaj rada zaidejo s pota pobožnosti na široko cesto greha in orgij.

Halsmann pomiloščen

Z Dunaja poročajo, da je avstrijski zvezni predsednik Miklas pomilostil dijaka Halsmanna, ki so ga bili obtožili, da je na neki turi umoril svojega očeta, in obsodili na dolgoletno težko ječo. V avstrijski javnosti, pa tudi drugod, je zbudil ta proces in njegova ponovitev, kakor znano, velikansko pozornost in večina ljudi je trdila, da so ga obsodili po krivici in iz pristranosti. On sam je trdil in trdi to še danes, da ni očetomorilec.

Tekma za grdobo

V času, ko se od vseh strani čuje o raznih lepotnih tekmah, leži na dlani vprašanje, zakaj se nihče ne poteguje za naslov največje grdobe. Čulo se je že o različnih klubih, ki sprejemajo za člane le priznano grde moške, o ženskah pa niti ni bilo misliti, da bi se katera potegovala za ta naslov. Ženska črta lepote gre samo na višje, na negativno stran noče nobena. Vendar pa sta se našli dve ženski, ki jima je kaj do tega naslova. Čudež je že to, da se dve ženski potegujeta za naslov največje grdobe, še večji pa je, da sta ti dve ženski — igralki. Ena izmed njih je Parižanka Klavdina Polaircova. Ta poudarja svoja strahovito široka usta majhne, krmežljave in nekoliko po strani obrnjene oči ter naravnost nemogoči stas. Igra vedno le grde ženske in se mora na odru celo nekoliko olepšati, ker bi sicer marsikdo dejal, da dotična vloga le ne zahteva tako grde ženske. Nedavno jo je povozil nepreviden avtomobilist in ji je moral plačati visoko odškodnino, ker jo je tako močno povaljal, da je postala nekam lepša. Njena tekmovalka je Angležinja Marijana Bevannova. Nje podolgasti obraz je nenavadno grd, da na cestni železnici marsikdo odskoči, ko ji pogleda v obraz. Na licu ima neko silno kislo potezo, da jo je ravnatelj nekega gledališča angažiral za vloge, kjer je treba kazati slabovoljen obraz. Navadno igra tašče, hude tete, ksantipe in kar je še takih simpatičnih ženskih tipov. Komaj se pokaže na odru, že planejo gledalci v silen smeh. Bevannova je prišla na Francosko, da se pred izbranim razsodiščem pomeri s svojo nasprotnico, uverjena, da je Francozinja v primeri ž njo naravnost krasotica.

Prosveta

Repertoarji

LJUBLJANSKA DRAMA.
Začetek ob 20.

Četrtek, 2.: Pravljica o rajski ptici. Premijera. Izven.
Petek, 3.: Zaprto.
Sobota, 4.: Za ljubezen so zdravila. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven.
Nedelja, 5.: Naš gospod župnik. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven.
Ponedeljek, 6.: Sen kresne noči. A.
Torek, 7.: Zaprto.
Sreda, 8.: Mladoletje. Premijera. Izven.

LJUBLJANSKA OPERA.
Začetek ob 20.

Sobota, 4.: Knez Igor. Premijera. Izven.
Nedelja, 5.: Vesela vojna. Opereta. Premijera. Izven.
Ponedeljek, 6.: Zaprto.
Torek, 7.: Lohengrin. Gostuje gosp. Marij Šimenc. E.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE.
Začetek ob 20.

Četrtek, 2.: Gospa ministrovka. A. Premij.
Petek, 3.: Zaprto.
Sobota, 4.: Aleksandra. Premijera.

M. Šnuderl, Pravljica o rajski ptici

Izvirna noviteta v ljubljanski drami.

Dramsko gledališče bo uprizorilo v četrtek zvečer slovensko noviteto. Avtor M. Šnuderl je občinstvu že znan. Kot novelist se udejstvuje v »Ljubljanskem Zvonu«, njegova zbirka novel »Človek iz samote« je bila toplo ocenjena. »Pravljica o rajski ptici« je intimna igra v treh slikah. Snov igri je konflikt med predvojnim in povojnim časom; zrcali se v moralnem in gospodarskem preobratu, prikazan je v človeških dušah. Štiri osebe, na katere je oslonjeno dejanje, so sicer realistično pojmovane, a so obenem nekaki simbolični predstavniki obeh dob. France in njegova sestra Ivanka verujeta v nekdanje ideale, ki naj bi bili duhovna stran življenja. Tone je predstavnik protipola: človek razuma in računa, usmerjen v pridobivanje. Breda, sedanja Tonetova žena, hlepi po užitku, je neodločna in omahuje med romantiko in hladno realnostjo.

France je bil takoj po svoji poroki z Bredo vpoklican, odšel je na vojno in se ni vrnil. Vest pride, da je padel. Mlada vdovica Breda pozabi prvega moža in se vzlic Ivankinim očitkom znova poroči. Drugi mož Tone je agilen trgovec, njegov moralni nazor je pridobivanje posvetnih blagrov. V zakonu imata dvoje otrok. Nepričakovano pa se vrne prejšnji mož, France. Zasanjan in željan ljubezni prihaja iz samotnih sibirskih poljan. Pričakuje, da se bo življenje s podvojeno dinamiko nadaljevalo, kjer se je končalo. Toda že prvo svidenje mu prinese bridko razočaranje. Prejšnji dom je izpremenjen, tako, da se France v nove razmere ne more vživeti. Ko se osvesti, kako je, se spusti v boj s svojim protivnikom Tonetom, ki ne pozna napram idealistu in sanjarju nobenih obzirov. France veruje v neko absolutno pravico, Tone tehta konkretno realnost. Ta boj je zavit v obliko civilnih pravd in tvori pravo dejanje drame. Pravda razsodi, da dobi France ženo nazaj, prejšnji njegov dom, ki ga je Tone takorekoč nanovo zgradil, pa preide proti visoki odkupnini v Tonetovo last. Toda sedaj se Francetu odpro oči. Breda ni tista žena, o kateri je sanjal sam v sibirskih pustinjah. Zdi se mu, da se je vrnil kakor mrtvec v nove razmere, kamor je zanesel le zmedo in gorje. Stoletni menih iz pravljice o rajski ptici. Svoje tragično spoznanje formulira v teh-le, nekoliko medlih stavkih: »Kar je s telesom seglo v drugi svet, mora biti kot svetiljka brez svetlobe, sicer razbije steklo veter, če drugače ne more do plamena — in ostane črep...« France se ustreli.

Jasno je, da je problem drame zelo sodoben in se je v teh letih neštetokrat ponovil. Pred dobrim mesecem se je vršila v resnici enaka pravda, ki je odkrila tako zamotan konflikt v človeških dušah, da jih more rešiti in pojmovati le objektivno srce človeka - ustvaritelja. Šnuderl je pogledal v ta svet in ga vpodobil. Prepričan sem, da bo prav v teh dneh zanimalo širšo javnost, kako si prizadeva slovenski pisatelj, da izoblikuje našo notranjo podobo. Prazne hiše, ki smo jih doživljali ob slovenskih novitetah, so znak naše znane malobrižnosti in nedozorelosti. **Šak.**

Prihodnja številka »Naše dobe«, ki izide v soboto, bo priobčila med drugim naslednje prispevke: Nacionalna šola (dr. I. Lah); Pohod narodnega socializma v Nemčiji (dr. St. Jug); Kritične opazke o Vebrovi »Filozofiji« (dr. M. Robič); Nekoliko besed k vprašanju utrditve naših cest (inž. J. Mačkovšek); Zaton humanitetnih idealov — o polarizaciji kulture in politike (B—O); Balkanska konferenca v Atenah (dr. Bogumil Vošnjak), Grof Tisza; Pogled v gospodarsko zmedo; Rusija v osrednji Aziji; Modna filozofija in nje posledice; Današnje stanje eksaktnega naravoslovja itd. Opozarjamo na to številko že v naprej; posebno pozornost zasluži članek dr. Laha »Nacionalna šola«, v katerem se pisec dotika predvsem vprašanja slovenskega jezika v zvezi z jugoslovenskimi tendencami v šolstvu. »Naša doba« stane četrtletno 30 Din in se naroča pri upravi v Ljubljani, Knafljeva ulica 5.

»Modra ptica«. Prejeli smo 10. številko »Modre ptice« z naslednjo vsebino: Prosper Merimée (dr. St. Leben); Prvi upor (Jože Kranjc); Avanturistični roman v francoski književnosti (M. Jarc); Dežela žalosti (Vl. Bartol); Lev Tolstoj (M. Gorkij); Ženitbeni goljuf (Vl. Bartol). Poročila.

Dopisi

RAKEK. K poročilu o nesreči 6letnega Franca Nelca na Pudobu, o čemer je poročalo »Jutro« 26. septembra, bodi poudarjeno, da je fantka povozil neki ljubljanski potnik, ki ga je po nesreči tudi prepeljal s svojim avtom k zdravniku v Lož. Zatorej je vsaka domneva, da bi bil nesrečo povzročil kak avtobus, neupravičena. Na tej progi obratujejo avtobusi že od 1914 a se jim še ni zgodila nobena nesreča.

RAJHENBURG OB SAVI. V soboto 4. oktobra ob 20. bo v Sokolskem domu pevski večer »Kvarteta Glasbene Matice« iz Ljubljane v korist Rdečega križa. Pri tej priliki bo predaval član kvarteta in predsednik oblastnega nadzornega odbora Rdečega križa višji rač. svetnik v pokoju Skalar o pomenu Rdečega križa. Ker je matični kvartet znan po svojih številnih dosedanjih nastopih in je namenjena prireditev zelo idealna, upamo na polnoštevilno udeležbo.

RIMSKE TOPLICE. V nedeljo zjutraj je v šoli predaval g. Vardijan, profesor na kmetijski šoli v Št. Jurju ob j. železnici o sadjarstvu. Predavanje je bilo zelo zanimivo in se ga je udeležilo 47 poslušalcev iz bližnjega in daljnjega okoliša, ki so z odobravanjem sledili vsem nazorno osiranim izvajanjem. — Napovedana seja za izvolitev novega gradbenega odbora za gradnjo lastnega Sokolskega doma v Šmarjeti pri Rimskih toplicah, se je vršila v nedeljo ob 10.30 dopoldne v gostilni br. Gregorja Pušnika. Sestanka so se udeležili v lepem številu člani in tudi nečlani, a Sokolu naklonjeni. Ob 10.45. uri je upravni starosta br. Kuhar otvoril sestanek in se navzočim zahvalil za udeležbo, nakar je prešel k razmotrivanju o gradnji doma. Orisoval je težnje in delo domačega Sokola in podčrtal nujno potrebo: izgraditev lastnega doma. Podal je listo zasnovanega gradbenega odbora, nakar so bili po odmoru izvoljeni v odbor naslednji bratje: Kokolj Fran (predsednik), višji želez. nadzornik v pok., br. Karol Dvořak, br. Drago Majer, br. Tičar Ferdo, br. Zupanc Jerko, br. Gregor Pušnik in Ljubej Ignac. Celotna lista je bila soglasno sprejeta. Po volitvah smo še skupno razpravljali o gradnji sami in terenski situaciji. Upravni odbor je nato soglasno sklenil, da se bo v svrho podrobnejšega razgovora in o načrtu delovanja vršila prihodnja seja 1. oktobra skupno z gradbenim odborom. — Naše gasilno društvo priredi v nedeljo ob 16. svojo vsakoletno trgatev grozdja v prostorih hotela »Nova Pošta«. Vabimo vse prijatelje gasilstva in prosimo, da nas posetijo v čim lepšem številu.

DOLNJA LENDAVA. Poročali smo svoj čas, da so tudi bili prebarvani dvojezični napisi na obrtnih lokalih ter je uvedla oblast preiskavo, katere rezultat še ni znan. Kljub temu pa prejudicirajo »Novine«, ki jih izdaja g. Jošef Klekl, župnik v p. in bivši poslanec SLS. in so naprtile to dejanje nacijonalistom. Doslovno pravi, da so to dejanje storili oni, »ki se drzijo za stebre nacijonalne in državne ideje v Prekmurju«. To podtikanje je bilo s člankom v »Jutru« zavrnjeno. Gospodje pri »Novinah« pa trdijo v zadnji številki ponovno, da so prebarvali napise nacijonalisti, a ne povedo, kdo je to bil. Dvomimo, da bi izdajatelj g. Klekl ne imel vpliva na svoj list, tudi ne mislimo, da bi on že kot osebe, še manj pa kot katoliški duhovnik dopustil širjenje neutemeljenih klevet in še o osebah, ki tega niti najmanj ne zaslužijo. G. Klekl, bodite uverjeni, da storite veliko uslugo oblasti in žaljenim nacijonalistom, če poveste javno imena onih, ki so prebarvali napise! Oblateni so v »Novinah« vsi nacijonalisti! Tudi med duhovščino se lahko najde kak moralno manjvreden človek, pa vendar ne smemo trditi, da so vsi duhovniki taki! Torej, g. Klekl, odzovite se pozivu! Če tega ne storite, potem ste se sami obsodili in si izberite v slovarju ime, kakršno zasluži oni, ki krade čast in dobro ime svojemu bližnjemu! — Pc.

Radio

IZVLEČEK IZ PROGRAMOV.

Četrtek, 2. oktobra.

LJUBLJANA 12: Poročila iz dnevnikov, plošče. — 13: Napoved časa, borza, plošče. — 17.30: Otroška ura. — 18: Koncert radio-orkestra. — 19: Srbohrvaščina. — 19.30: Vrtnarski pomenki s prijateljico vrta. — 20: Telesna vzgoja otrok. — 20.30: Koncert mešanega zbora pevskega društva »Ljubljanski Zvon« in društvenega okteta. — 21.30: Radio - orkester. — 22.30: Napoved časa in poročila, plošče.

Petek, 3. oktobra.

LJUBLJANA 12.30: Poročila iz dnevnikov, plošče. — 13: Napoved časa, borza, plošče. — 18: Koncert radio - orkestra. — 19: Francoščina. — 19.30: Gospodinjska ura. — 20: Sportna ura. — 20.30: Prenos koncerta iz Beograda. — 22.30: Napoved časa in poročila.

BEOGRAD 10.30: Plošče. — 12.45: Opoldanski koncert. — 20: Plošče. — 20.30: Koncert beograjskega kvarteta. — 21.30: Poročila. — 21.45: 200letnica Vergilovega rojstva. — 22.45: Koncert radio - kvarteta. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 17: Lahka glasba. — 20.30: Prenos koncerta iz Beograda. — 22.40: Godba za ples. — PRAGA 16.30: Komorna glasba. — 19.30: Sluhoigra. 21: Koncert godbe na pihala. — 22.20: Lahka glasba iz Moravske Ostrave. — BRNO 16.30: Koncert iz Prage. — 21: Poljuden koncert orkestra. — 22.20: Prenos iz Moravske Ostrave. — VARŠAVA 18: Koncert orkestra mandolin. — 20.15: Simfoničen koncert. — DUNAJ 11: Dopoldanski koncert. — 15.20: Koncert orkestra. — 17.30: Glasbeni program za mladino. — 19.35: Koncert donskih kozakov. — 20.30: Skladbe Granichstaedtena. — BERLIN 19.20: Lahka godba orkestra. — 21.20: Komorna glasba. — Godba za ples. — FRANKFURT 19.30: Prenos vsega programa iz Stuttgarta. — LANGENBERG 17.30: Večerni koncert. — 20: Koncert orkestra. — Lahka glasba. — STUTTGART 19.30: Godba na citre in kitare. — 20: Čitanje. — 21: Koncert filharmoničnega orkestra. — 23: Lahka glasba. — BUDIMPEŠTA 9.15: Dopoldanski koncert. — 17.40: Koncert orkestra. — 19.30: Prenos opere iz gledališča. — Ciganska godba. — RIM 17: Orkestralen koncert. — 20.35: Kalmanova opereta »Bajadera«.

W. Mastermann:

Kdo jo je umoril?

Roman

»Aha, razumem... Nu, naj bo, kakor že, najprej se morate nekoliko pokrepčati. Ali vas smem povabiti na večerjo?«

Barrat je nestrpno vstal. »Hvala lepa, jedel sem v vlaku. A povejte mi, ali ne morem res ničesar storiti? Mar ni prav nikake možnosti, da bi še nocoj govoril s Sinclairjem? Kje pa je?«

Stevens je pomislil. Pritajeno se je ozrl na Barrata, da bi ga pretehtal, kak človek je. Vtis, ki ga je zbujal v njem, je bil iskren in odločen. »Ali znate streljati?« je vprašal zdajci.

»Menda! Med vojno sem bil častnik in dokaj dober strelec. Zakaj vprašate?

V Stevensovi glavi se je porajal načrt. Bal se je za Sinclairja, a dal mu je bil besedo, da ga ne bo nadzoroval s pomočjo redarjev. Tu pa je bil tujec, v katerem je moral vsak na prvi pogled spoznati inozemskega potnika; mogel je opazovati dogodke, ne da bi zbudil pozornost. Seveda mu je bilo treba dati zanesljivega vodnika.

»Če nam hočete res pomagati, vam lahko ponudim priliko. Sinclair bo drevi v nekem lokalu, čigar naslov vam bom dal. To je nekakšen kabaret, v katerem se sestaja vsakovrstna elegantna sodrga. Prav to je vzrok, da si ga angleški potniki tako radi ogledujejo. Obljubiti mi pa morate, da za nobeno ceno ne izdaste namena svojega prihoda. Mislili bodo, da ste prišli zaradi žensk. Vesti se morate tako, da ne bo nikakega zgledovanja.«

»Razumem,« je rekel Barrat. Upanje, da bo mogel nekaj storiti, ga je kar poživilo. »Bil sem že v najbolj zloglasnih beznicah, kar jih pozna Evropa. Zadovoljil se bom z opazovanjem, in če bom videl Sinclairja, ga ne bom nagovoril, ampak počakal, da me on nagovori.«

Sinclair se je nasmehnil. »Ne boste ga videli. To je, spoznali ga ne boste, tega sem vam porok jaz. Seveda je pa mogoče, da se vam dá sam kako spoznati.«

»Prav. Zdaj moram brž napisati nevesti nekaj vrstic. Ne, za to je še časa, ko se vrnem. Morda bom imel dotlej že kako sporočilo zanjo.«

16. poglavje

Nočni lokal

Nočni lokal, v katerem se je bilo Barratu sestati s Sinclairjem, je bil podoben vsem takim zabaviščem po velikih mestih svetá in se je imenoval »Café de Paris« kakor sto in sto enakih lokalov. Bil je živo razsvetljen in pretirano bogato opravljen. Prijetna groznica je izpreletavala potnike, kadar so jim pripovedovali, da zasnujejo tu polovico vseh carigrajskih zločinov. Godba je bila hrupna, plesalke pomanjkljivo oblečene, cene nesramne. V prvem nadstropju je bila obednica in več manjših sob, kjer so se dogajale stvari, izmed katerih je bilo uživanje kupljive ljubezni gotovo najbolj nedolžno. Lastnik, armenski Žid, ki mu je lokal donašal ogromne dohodke, si je vzdrževal tolpo tajnih agentov, ki so obenem z ustrežljivo, denarja lakomno policijo onemogočali v...o uspešno racijo.

Barrat je vstopil s svojim vodnikom, ki je prijazno pokimal vratarju, velikanskemu zamorcu v uniformi z zlatimi našivi. Črnec je poznal vse vodnike tujcev in je vedel, da bo ta, kozav Turek, gotovo mislil na njegovo korist. Stevens ga je bil nalašč izbral.

Vodnik je naprej naročil kave in konjaka ter odvedel Barrata k mizi v zatišju, odkoder je mogel dobro opazovati ves lokal. Ob tej zgodnji uri je bilo nedolžnih potnikov še večina. Barrat je bil dovolj izkušen, da je mogel s precejšnjo zanesljivostjo določiti narodnost in poklic vsakega gosta. Postaren Francoz se je ljubeznivo razgovarjal z rojakom, ki ga je bil našel osamljenega za njegovo mizo. Svojega imena in poklica ni skrival; pisal se je Fleurbaix, trgovec s preprogami. Naročil si je večerjo, si skrbno zataknil prtič za ovratnik in si po francoski navadi natočil kozarec vina z vodo. Med gosti je bil tudi Žid iz Avstrije s svojo boljšo polovico — Barrat ga je imel za kupčevalca z dragimi kamni — in debel južni Nemec z dobrodušnim, zariplim obrazom. Na nasprotni strani je sedela dvojica, ki je ni bilo lahko določiti. Mož je bil star, njegova leva roka je bila videti hroma. Njegova spremljevalka je bila plavolasa stvarca, ki sta ji puder in ličilo pačila obraz. Hči mu gotovo ni bila in najbrže tudi ne žena. Prijazno je stregla starcu in se mu zdaj pa zdaj plašno nasmehnila.

»Star grešnik,« je rekel Barrat sam pri sebi. »Mar naj bi mislil na štiri poslednje reči!«

Dve kokotki nedoločljive narodnosti sta brez ceremonij sedli za Barratovo mizo in vodnik je naročil šampanjca, a obenem jima je namignil, da gospod ne želi ne plesati ne česa drugega in da je prišel samo kot gledalec. Ko se je godba po kratkem premolku iznova oglasila, sta lepotici izginili z obljubo, da se kasneje še vrneta.

Barrat je zaman čakal znamenja, da je Sinclair tu.

Dva indijska natakarja sta z dostojanstveno mirnostjo nalivala kavo. Plesalke so si bile počasi izbrale vsaka svojo žrtev in jele pripravljati veliko ofenzivo na denarnico. Ves ta vrvež je bil še nekam zanimiv in Barrat bi se bil ob drugih okolnostih morda prav dobro zabaval. A tako ga ni misel na njegovo poslanstvo niti za trenutek zapustila. Postarni Francoz je zdaj izbiral desert in ker se je bil njegov slučajni znanec umaknil s črnolaso krasotico v tih kotiček, je iskal za svojo zgovornost nove žrtve. Njegov pogled se je ustavil na Barratu. Nosil je zlate naočnike, očividno je bil kratkoviden. Jedilnik je ležal pred njim. Obed je bil zanj kakor za večino Francozov, sila važna in resna zadeva; Barrat je s tihim muzanjem opazil, da si je s svinčnikom zaznamoval vsako posamezno jed, ki se mu je zdela zanimiva — gotovo zato, da bi napravil nazadnje »ožje volitve«.

Iz uradnih in drugih službenih objav

Za tolmača nemškega jezika v okolišu okrožnega sodišča v Mariboru je imenovalo višje deželno sodišče dr. Josipa Rapotca, odvetnika v Mariboru.

Prvo javno pismeno licitacijo **za oddajo gradbenih del gradbe ceste Sv. Peter - Lošane** km 2.648 do km 5.727 (tretji del) razpisuje okrajni cestni odbor v Mariboru s skrajšanim rokom 15 dni. Licitacija se bo vršila v uradnih prostorih v Mariboru, Koroška cesta 26/II. dne 14. oktobra ob 11. dopoldne. Ponudbo je predložiti v obliki enotnega odpusta v odstotkih na cene uradnega proračuna, pi znaša 1,319.328.25 Din.

Mnogokratnik davščine od prirastka na vrednosti nepremičnin v okolišu mestne občine ljubljanske znaša po določilu komisije za mesec julij 1930 9.125, za mesec avgust 1930 pa 9.13 za vrednosti in zneske, izražene v dinarski veljavi.

Prva javna ustna dražba **za izvršitev delne regulacije potoka Lendave** od km 30.460 do km 30.729 se bo vršila v pisarni Vodne zadruge za osuševanje lendavske doline v Dolnji Lendavi št. 51 dne 6. oktobra ob 11. dopoldne. Proračunska vsota 13.998.95 Din. Ista vodna zadruga razpisuje prvo javno ustno dražbo **za izvršitev delne regulacije potoka Lendave** od km 30.160 do km 30.460 na isti dan ob isti uri v isti pisarni. Predračunska vsota 42.750 Din.

Banska uprava razpisuje **za prevzem in izvršitev regulacijskih del na Muri** v obmejnem pasu drugo javno pismeno licitacijo v skrajšanem roku na dan 13. oktobra ob 11. dopoldne v prostorih tehničnega oddelka, Turjaški trg 1/2, Ljubljana. Uradno odmerjeni proračun znaša 490.460 Din. Kavcija znaša za domačine 50.000 Din, za tuje državljane 100.000 Din.

Pri **deželnem sodišču v Ljubljani** se odda **mesto pisarniškega uradnika** v 3. skupini III. kategorije ter vsa mesta, ki bi se izpraznila v teku razpisa ali zaradi njega pri drugih sodiščih. Prošnje je vložiti najkasneje do 30. oktobra.

Mestno načelstvo v Mariboru razglaša, da je odjavljena koncesijonirana obrt dimnikarja Pavle, oziroma Franceta Auerja s stajališčem v Mariboru, Glavni trg 4. Zbog tega je **izpraznjeno mesto dimnikarskega mojstra zopet razpisano.**

Tvrdka Ivan Korošec d. z o. z. v Bohinjski Bistrici je v **likvidaciji.** Upniki naj priglasijo terjatve do 1. novembra likvidatorju Jakobu Špicarju v Radovljici.

Banska uprava razpisuje **za prevzem regulacije potoka Belce v Bohinjski Bistrici** kot druge etape del iz kaldrminskega fonda v skrajšanem roku prvo javno pismeno ofertalno licitacijo na dan 16. oktobra ob 11. dopoldne v sobi št. 17 tehničnega oddelka banske uprave. Odobreni proračun znaša 296.530 Din.

Sresko načelstvo v Radovljici razpisuje na 30. oktobra ob 11. dopoldne pri obstoječi centrali KID pod Vintgarjem **vodopravno razpravo** z ozirom na prošnjo Kranjske industrijske družbe na Jesenicah za podelitev stavbnega dovoljenja za gradnjo hidro - centrale ob Radovni na parceli 365/1 d. o. Zasip ter koncesijo za izrabo padca na Radovni od že obstoječe centrale na do Save pri Zasipu.

Oglejte si otomane

v različnih vzorcih od 550 Din naprej, patent divane od 1500 Din, salonske garniture od 1800 Din, peresnice od 290 Din, madrace - afrik, močno blago, 240 Din. Vsa popravila izdeluje točno in najceneje le

13286 **SAJOVIC,**

LJUBLJANA, Stari trg št. 6.

PERJE

od Din 35.— dalje. Posteljne odeje iz puha, volne in bombaža. Kemično čiščenje perja Din 15.— za kg. — Fein, Zagreb, Zrinjski trg 15. 302

Potnika

manufakturne stroke za obisk privatnih strank v Ljubljani takoj SPREJMEM proti dobri plači in proviziji.

Ponudbe pod »Realnost« na oglasni oddelek »Jutra«. 13373

GOSPODJE

Zabranjen vhod!

vsakovrstne **emajlirane plošče z napisom** za zdravnike, odvetnike, pisarne, državne in občinske urade, hotele itd.

NAJCENEJE IZDELUJE

Zephir d. d., Subotica

tvornica peči in emajla. 33115

Krznarje

samo prvovrstne delavce, sprejmemo takoj.

Do konca leta zasigurano nameščenje. Plača za 48urno delo 800 Din do 1000 Din.

Ponudbe pod »KRZNAR« na Publicitas d. d., Zagreb, Ilica 9. 13370

Najboljši liker za želodec je Zdravnik želodca

krepi in zdravi **ŽELODEC**

LOVRO SEBENIK

Ljubljana VII.

Biro »Budućnost"

oddelek za zaposlenje

Beograd, Vasina 10/I

Telefon 46-74

potrebuje za takoj: več kuharic, sobaric, otroških varuhinj, kakor tudi vse ostale ženske posle za privatne hiše. Plača 400—1000 Din mesečno. Kdor želi zaposlenja, naj se obrne na gornji naslov in takoj bo zaposlen. 13.209

Kurja očesa

Najboljše sredstvo proti kurjim očesom »Claven« je mast

Zaščitni znak — Clavén — Zaščitni znak

Dobite v lekarnah, drogerijah ali naravnost iz tvornice in glavnega skladišča

M. Hrnjak

lekarnar — Sisak

Čuvajte se ponaredb. 261

13277

M. Geršak

Ljubljana

kupuje **suhe gobe, tižol in orehe** po najvišji dnevni ceni

Ako želite kupiti **na obroke**

obrnite se na

Kreditno zadrugo detajlnih trgovcev

r. z. z o. z. v Ljubljani, Cigaletova 1 sraven sodnije 283

IZVANREDNA PRILIKA!

Železna služinska patent postelja zložljiva, s tapeciranom madracom, zelo praktična za vsako hišo, hotele, nočne službe in potujuče osebe stane samo Din 390.—. Razpošiljam po poštnem povzetju.

Lesena patent postelja, zložljiva, s tapeciranim madracom, zelo praktična, stane samo D 280.

Ležalka za sončenje — (Liegestuhl) najnovije vrsti, stane samo Din 190.

Madraci punjeni s volnom stanejo samo D 750.

L. BROZOVIĆ, ZAGREB ILICA 82.

262

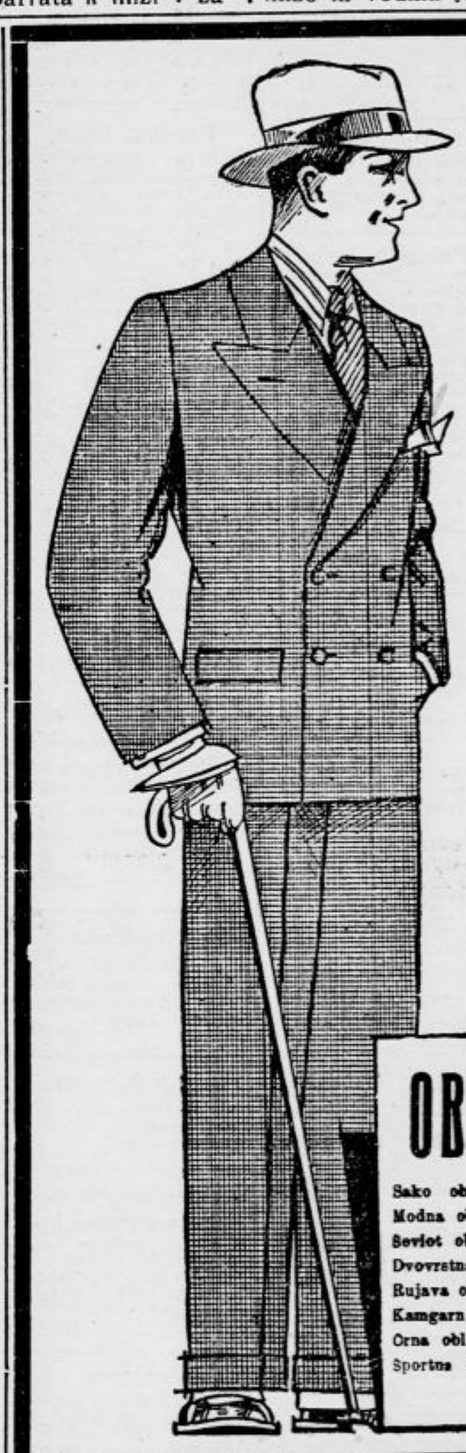

Zadovoljstvo odjemalcev je najboljše priporočilo

Kreka, dne 22. septembra 1930.

P. n.

KASTNER & ÖHLER

Zagreb.

Vašo pošiljatev (obleko) sem prejel po Vašem obveščenju pravočasno. Oduševljen sem nad preciznostjo in finočo kakor glede kakovosti tako tudi izdelave obleke.

Smatram za svojo dolžnost, da Vam izrazim vso zahvalo in priznanje!

Z odličnim spoštovanjem

PETAR J. GRGIĆ, pol. uradnik v pokoju.

Vljudno Vas vabimo, da si ogledate izbero moške konfekcije v II. nadstropju naše hiše, a odjemalci izven Zagreba naj zahtevajo veliki brezplačni katalog s 108 stranmi vsebine. Jamčimo za vsako obleko, odjemalcem izven Zagreba nudimo največjo sigurnost.

Trgovska in odpremna tvrdka

Kastner i Öhler,

Zagreb

OBLEKE

Sako obleka . . 240.—
Modna obleka . . 290.—
Seviot obleka . . 380.—
Dvovrstna obleka 420.—
Rujava obleka . . 490.—
Kamgarn obleka . 690.—
Crna obleka . . . 790.—
Sportna obleka . 820.—

Vsa pleskarska in ličarska dela

izvršujem po najsolidnejših cenah

IVAN GENUSSI,

pleskar in ličar 13378

LJUBLJANA, Igriška ulica štev. 10.

Tudi antiseptično preparirana

„OLLA" GUM..!

Kdor je pameten, uporablja **„OLLA"** dokazano nedosegljiva 265

Pozor lovci

Za lovsko sezijo nudi puškarna F. K. KAISER, LJBULJANA: Nove vrste lovske patrone znamke »R«, basane z nemškim Hasloch brezdimnim smodnikom in v zalogi bodo »Gece« patroni z nemškim Rohtweilskim smodnikom. 111

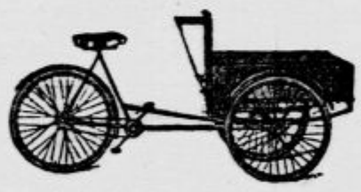

Prevozni tricikli

se izdelujejo po naročilu, za trgovce, peke in mesarje, v različnih modelih.

CENIKI FRANKO!

Tovarna Pelikan,

Ljubljana VII. 272

OBLEKE za gospode

po meri izdelujem po najnovejšem kroju. Površniki, paletoji, zimske suknje, mikadi. Hubertus pelerine in plašči za lovce in turiste iz pravega tirolskega lodna. — Klobuki, srajce, ovratniki, kravate, naramnice, gamaše, ovojke, čepice, volneni telovniki, nogavice, rokavice, dežni plašči, nahrbtniki. — Cene konkurenčne, točna postrežba.

JERNEJ LOŽAR,

LJUBLJANA, Sv. Petra cesta štev. 20.

Telefon 32—73. 13359

Moderna in popolna oprema

za izdelavo ČOKOLADNIH BONBONOV IN ČOKOLADE V NOVEMSADU naprodaj pod zelo ugodnimi pogoji. Popis strojev in ceno lahko dobite in izveste pri Centralni banki, Zagreb, Preradovičeva 1/I. 13341

Dvokolesa, motorji, šivalni stroji,

otroški in igračni vozički, pnevmatika, posamezni deli. — Velika izbira, najnižje cene. — Prodaja na obroke, ceniki franko. 6

TRIBUNA F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov, LJUBLJANA, Karlovška cesta št. 4.

Garantirana konstrukcija!

Prostor za posteljnino.

FRANC JAGER

TAPETNIŠTVO

Ljubljana, Sv. Petra nasip 29.

Priporoča svoje najmodernejše spalne fotelje, vseh vrst modroce, otomane itd. 12890

Najmodernejša oblika!

Neizmerno užaloščeni javljamo, da je v sredo zjutraj naš preljubi in skrbni soprog, oče, tast, stari oče in bratranec, gospod

Franc Gregorič

davčni nadupravitelj v pokoju in posestnik

v 78. letu starosti, previden s sv. zakramenti, mirno v Gospodu zaspal.

V petek ob 10. dopoldne ga položimo v Šmarju pri Št. Jerneju k zasluženemu počitku.

Novo mesto, dne 1. oktobra 1930.

Žalujoči ostali

CENE MALIM OGLASOM:

Za oglase, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva vsaka beseda 50 par. Če naj pove naslov Oglasni oddelek »Jutra«, je plačati posebno pristojbino 2 Din. Če pa je oglas priobčen pod šifro je plačati pristojbino za šifro 3 Din. Telefonske številke: 2492, 3492

Mali oglasi

Kdor hoče da se mu pošlje po pošti naslov ali kako drugo informacijo tičočo se malih oglasov naj priloži v znamkah 2 Din sicer ne bo prejel odgovora!

CENE MALIM OGLASOM:

Ženitve in dopisovanja ter oglasi trgovskega in reklamnega značaja: vsaka beseda 1 Din. Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za šifro 5 Din. Vse pristojbine je uposlati obenem z naročilom, sicer se oglasi ne priobčujejo. Št. ček. rač. pri Pošt. hranilnici v Ljubljani, 11842.

Naslovi malih oglasov

in druge informacije tičoče se oglasov, se dobijo tudi v podružnicah »JUTRA« v

Novem mestu Ljubljanska cesta št. 42 **in na Jesenicah** pri kolodvoru št. 100

Male oglase in inserate naročajte v naših podružnicah.

Službo dobi

Šivilj. pomočnice
sprejme takoj F. Seljak, Sradišče št. 10-I. 40863-1

Železostrugar
(Eisendreher) samostojen in prvovrsten dobi službo takoj. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Železostrugar«. 40810-1

1 slaščičar. in 1 medičar. pomočnika
sprejme Nadrije Rakip, Trbovlje I — Loke 430. 40793-1

Več soboslikarjev
dobro izvežbanih sprejmem takoj v trajno delo. Naslov v trg. barv »Lustra«, Gosposvetska cesta št. 12. 40785-1

Lesostrugarja
zmožnega samostojnega obratovanja, sprejmem v trajno zaposlitev. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Lesostrugar« 40747-1

Učenko
sprejme modni salon dam skega krojaštva Eliza Hitzl v Kolodvorski ulici št. 34-I 40672-1

Šofer
absolutno trezen in zanesljiv, z daljšo prakso in zmožen popravil, dobi takoj mesto k avtobusu. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod značko »International 1500«. 40331-1

6 pomočnikov
za zakovičenje (3 Nieter und 3 Vornieter) sprejme takoj tovarna vagonov v Smederevski Palanki. Ponudbe na upravo tovarne v Smed. Palanki. 40991-1

2 vajenca in 2 kleparska pomočnika
samostojna delavca sprejme takoj v trajno delo Fran Žužek, Bled I. 40924-1

Pletilje
išče tovarna pletenin S. Weinberger, Karlovac. 40928-1

Pošteno dekle
vešča kuhanja in gospodinjstva, sprejmem takoj. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Pridno dekle«. 40929-1

Knjigovodja
za poldneve, zanesljiv in vešč nemščine, dobi mesto. Predstaviti se je med 11. in 12. ter od 3. ure dalje. Rokavica, Gosposka ul. 16 40948-1

Mesto hišnika
razpisuje Sokolsko društvo v Škofji Loki. — Prednost imajo oženjeni brez otrok. Ponudbe na upravo Sokolskega doma v Škofji Loki. 40922-1

Zveza brivskih in vlasul. pomočnikov
Zagreb, Ilica 55-II — desno daje gg. poslodavcem brezplačno posredovanje dela za pomožno osobje. 40830-1

Postrežnico
za pospravljanje sob v dopoldanskih urah, sprejmem takoj. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 40951-1

Pisarniško moč
neodvisno gospodično z dežele, perfektno v nemščini sprejmem. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Kakor gospodinja«. 40962-1

2 kroj. pomočnici
izurjeni v moški konfekciji dobita stalno delo pri Otmarju Bukovnik, Ljubljana Kongresni trg 5. 40965-1

Prekajevalec
prvovrsten samostojen delavec dobi takoj nameščenje. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod značko »Samostojen 6«. 40975-1

Dobro šiviljo
sposobno tudi izdelave če pic in za krznarska dela sprejme Ivan Knehtl, krznarstvo, Sv. Petra cesta 4. 41019-1

Vajenca
za soboslikarsko in pleskarsko obrt sprejme Mekinda, Novi Vodmat. 41016-1

Trg. učenca
sprejme podružnica Julio Meinl, Ljubljana, Šelenburgova 3. 40994-1

Postrežnico
čisto in pridno sprejmem za kratek dnevni čas. Naslov v oglasnem oddelku Jutra. 41004-1

Trgovski potniki

Zastopnice
iščemo za prodajo blaga privatnim strankam. Pismene ponudbe na podružnico »Jutra« v Celju pod »Dober posel«. 40907-5

Potnik
ki še potuje in bi prevzel domače proizvode pletenin in trikotaže na pot, se išče. Tozadevne ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Siguren in stalen zaslužek 156«. 40842-5

Potnik
srednjih let, s šoferskim izpitom, išče službo. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Avtovozač«. 40783-5

Iščemo 3 potnike
in sicer: enega za okrožje: Slovenija, Hrvatska, Bosna-Hercegovina in Dalmacija; druzega za okrožje: Slavonija, Vojvodina, Bačka in Banat; tretjega za okrožje: cela bivša Srbija in Crna gora — in to za kuhinjsko železno in emajlirano posodo. Začetno visoka provizija, po gotovi preizkušnji dobi sledi stalno nameščenje. Reflektira se samo na agilne in reprezentativne gospode s popolnoma neomadeževano preteklostjo. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Sigurna bodočnost«. 40772-5

Čitajte vedno naše oglase!

G. Th. Rotman:

Sambo in Joko

Vesela levja zgodba.

62.

Komaj je to pomislil, že pribesni izza vogala avtomobil z našima prijateljema. Še trenutek in začuje se neznanski tresk; Macafizljev voziček se razleti na kose in kruh, pogačice, preste in drobci voza se usujejo na vse strani. Toča najboljših slaščic in svežih kruhov pade beraču naravnost v klobuk! Bogme! Indija Koromandija bi se lahko skrila v primeri s to srečo.

Pouk

Gosli poučuje
bivši učitelj konservatorija, Študentovska ul. 9/I 35243

Prva oblast. koncesijonirana

šoferska šola
Čamernik, Ljubljana

Dunajska cesta štev. 36 — (Jugoavto) telefon št. 2236. Pouk in praktične vožnje 251

Otvoritev tečajev
francoščine, nemščine, angleščine. Akademsko izobraženi predavatelji. Specialni pouk nemščine za slovenske otroke do šolske dobe (v majhnih skupinah) Knafljeva 4, pritličje. Vpisovanje od 10.—12.: od 18 do 20. 311—4

Akademik
vajen instruktor za vse predmete, govori nemščino, francoščino in srbohrvaščino. — S. Gadžič-Popovič, Rimska cesta 17-I. 40954-4

Zaslužek

Perfekten Madžar
prevaja vsakovrstne madžarske dopise na nemško, slovensko, ali obratno. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 40870-8

Šivilja
gre šivat na dom. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod značko »Dobra šivilja«. 40947-3

Zastopnike
dobre in agilne iščemo za prvovrstne brizgalne in stroje v vseh večjih krajih Jugoslavije. Reflektira se samo na resne, reprezentativne in zmožne gospode. Visoka provizija. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Stroji«. 40771-8

Kake nazore imate o inostranstvu?
Negotove hipoteze. Prosim, da najprvo izpolnite svojo dolžnost na zemlji! Pomislite, vsak energičen agent, ki potuje, lahko zasluži vsak dan do 300 Din. Nikaka lažnjiva, bedasta obljubljanja — kakor delajo drugi. Hočemo biti Vaš prijatelj. Kratka dopisnica zadostuje. Agitiranje z našim zelo važnim predmetom bo za vas pravi sport. Dopise pod »Stara tvrdka, mladi zastopniki« na oglasni oddelek »Jutra«. 40995-3

Službe išče

Šivilja
gre šivat na dom po nizki ceni. Dela po najnovejših vzorcih. Dopise na oglasni oddelek »Jutra« pod značko »Moda 30«. 40180-2

Izurjena pletilja
išče službo. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 40806-2

Fotograf. pomočnik
dober retušer, operater in kopist, išče službo. Naslov v oglasnem oddelku Jutra 40776-2

Bančni uradnik
ki govori 5 jezikov in ima večletno prakso, išče primerno službo pri industriji — tudi izven Slovenije. — Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Trgovsko izobražen«. 40930-2

K učiteljici na deželo
želi priti za gospodinjo starejša gospa, varčna in delavna. Naslov: Ljubljana, Merosodna 1 (Ines). 40969-2

Šofer
trezen in zanesljiv vozač, z večletno prakso, zmožen popravil, išče službo k osebnemu avtomobilu. Cenj. ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Zanesljiv šofer«. 40980-2

Službo gospodinje
išče vdova, stara 38 let — k preprostemu samostojnemu gospodu, tudi na deželi. Ana Zemljič, Trstenik — p. Sv. Benedikt, Sl. gorice. 41030-2

Gospodična
vešča vseh pisarniških del, išče službe — samo v Celju Ponudbe na podruž. »Jutra« v Celju pod šifro »Pridna gospodična«. 41025-2

Prodam

Apno
dobro pečeno, blizu ceste, 4 ure do železnice Črnomlja ali Kočevja, po 35 para kilogram proda Jurij Valetič, Čeklje št. 14 — pošta Nemška Loka pri Kočevju. 40336-6

50 dvokoles
raznih opuščenih modelov poceni proda »Tribuna« F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov Ljubljana, Karlovška cesta št. 4. 40143-6

Pozor! Kliči telefon. 2708
Radi velike zaloge drv in kolobarjev se iste prodajo po konkurenčni ceni. Isto tam tudi prima trboveljski kakor tudi šleziiski premog. R Vetepič, Ljubljana VII., Sv. Jerneja c. 25. 328-6

Parkete
hrastove in bukove ima stalno v salogi A. Kane, vornica parketov, Mengeš, Slovenija. 39775-6

Puhasto perje
kg po 38 Din razpošiljam po povzetju, najmanj 5 kg, potem čisto belo gosje kg po 130 Din in čisti puh kg po 250 Din. L. Brozovič, Zagreb, Ilica 82, kemična čistilnica perila. 262

Lep premog
trboveljski, ter drva, dostavlja na dom najceneje ter tudi na obroke Franc Slovša, Kolezijska 20. 204—6

Vaš nos
je podoben dimniku, ker še vedno kadite! Nikoprost, ki stane franko 76 Din, Vas odvadi takoj. Lindič, Ljubljana, Komenskega ul. 36. 120-6

Landaver
prav malo rabljen, v še prav dobrem stanju, po dogovoru proda Vrhovnik Florijan, zid. mojster, Maharovec gor., p. Št. Jernej — Dravska banovina. 40923-6

12 namiznih prtov
belih, novih, kakor tudi več

porcelana
naprodaj na Tržaški cesti št. 38-I. 40937-6

Oprava za izložbo
ponikljana, čebriček za perilo, kopirna preša, dobro ohranjena peč in drugo naprodaj na Mestnem trgu št. 13-II. 40788-6

Stare zidne opeke
več voz proda Karol Kavčnik, Vič — Dolgi most. 40977-6

Knjige

»Valvasor«
druga izdaja, vezan, ugodno naprodaj. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 41008-8

Motorna vozila

F. N. motorno kolo
350 ccm, novo, nevoženo, zaradi nemožnosti odplačevanja obrokov globoko pod ceno prodam. Na ogled pri tvrdki Kenda, Ljubljana. 40396-10

Dvosedežni »Ford«
(zadaj 2 saprta sedeža) — obranjen kot nov, zelo pripraven za potnika, vsled nabave večjega ugodno naprodaj. Čamernik, Dunajska cesta 36. 40271-10

Elektromotor
5—10 Ks, 220—380 Volt kupim. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Takoj 35«. 40779-10

Kupim

Strojno litino
in vse stare kovine kupuje Fr. Stupica, železnina in zaloga poljedelskih strojev v Ljubljani, Gosposvetska cesta 1. 40639-7

Star baker, cink in medenino
kupuje Iris, Maribor-Pobrežje, Zrkovska 10. 40196-7

Gobe, suhe
zadnje rasti, kupujem po najvišjih tržnih cenah. Ponudite povzorčeno z navedbo cene tvrdki Peter Šetina, telefon 1, Radeče-Zidani most. 40503-7

Suhe gobe
sedanje rasti, lepe, plača najbolje »Proda« d. z o. z., Ljubljana, Prečna ulica 6. 40629-7

Polžaste stopnjice
ali druge pripravne kupim. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Takoj 35«. 40780

Posestva

Načrte in proračune
za zgradbe izvršuje tehnični biro »Tehna«, Ljubljana, Mestni trg št. 25-I. 159

Kupim hišo
v Mariboru, Ljubljani, Viču, Šiški, Vrhniki ali Litiji — na prometnem prostoru — primernem za brivca. Cena do 200.000 Din. — Frizer, Zagreb, Ilica 53. 40248-20

Prodam hotel
zraven se nahajajočo novo stanovanjsko hišo, 20 let davka prosto. Najprometnejši kraj Slovenije. Cena 1,200.000 Din. Obrestuje po 20 %, najmodernejše urejeno. Ugodni plačilni pogoji Pismena vprašanja na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Sigurna bodočnost«. 40707-20

Posestvo
se vsled starosti poceni proda, ki leži 25 minut od kolodvora Št. Jurij ob južni železnici. Meri 20 oralov, pol gozda, pol obdelane zemlje in mal vinograd, vse v enem kosu. Drugo malo posestvo s hišo, pod eno streho hlev, 15 minut od farne cerkve Št. Jur ob juž. žel. tudi prodam za 30.000 Din. Leskovšek, Kozje št. 100. 40475-20

Vilo kupim takoj
Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Ugodna cena«. 40952-20

Hišo z vrtom
ali njivo vzamem v najem blizu Maribora ali Celja. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« v Ljubljani pod »Visoka najemnina«. 40942-20

Hiša z majhnim posestvom
v Kočevju naprodaj za Din 80.000. Pojasnila daje dr. Sajovic v Kočevju. 40931-20

Enodružinsko hišo
sredi Ljubljane takoj prodam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 41002-20

Velika stavbna parcela naprodaj
na zelo prometnem industrijskem kraju med Javornikom in Jesenicami. — Dopise na oglasni oddelek »Jutra« pod »Zemljišče«. 41020-20

Posestvo
kupim v Savinjski dolini. — Ponudbe na podružnico »Jutra« v Celju pod šifro »Lepo 25«. 41024-20

Kolesa

Žensko kolo
malo rabljeno prodam. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 40957-11

Pohištvo

Kredenco
za jedilnico kupim. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Dobro ohranjena«. 40934-12

Trgovsko pohištvo
2 prodajalna pulta s steklenim nastavkom, stekleno omaro, mizo, mizo za pisalni stroj in razno drugo prodam. Pojasnila daje Vršič, Ljubljana, Gledališka ulica 4-I. 40945-12

Otroški stol
z mizico, dobro ohranjen ter stolček za učenje hoje prodam. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 40972-12

Oblačila

Zimsko suknjo
skoraj novo, ki je veljala 1200 Din, proda drž. uradnik, ki je prestavljen v južno Jugoslavijo, za polovično ceno — proti takojšnjemu plačilu. Poizve in ogleda se lahko na Emonski cesti 7 — mlekarna. 41014-13

Več moških oblek
površnik in zimsko suknjo, že nošeno, proda I. Kvas, Wolfova ulica štev. 1-I. 40899-13

2 damska plašča
lepa in dobro ohranjena ugodno naprodaj. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 40935-13

Boo
dobro ohranjeno kupim. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Boa«. 41013-13

Fino moško suknjo
primerno za srednjevelikp postavo, prodam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 40997-13

Prehrana

Domača hrana
dobra in zdrava po 13 Din dnevno. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 41005-14

Lokali

Manjši lokal
za mešano trgovino vzamem takoj, kjerkoli na prometnem kraju v najem. Ponudbe prosim na oglasni oddelek »Jutra« pod značko »Ljubljana ali okolica«. 40986-19

Pekarski obrtnik
želi vzeti v najem ali nakup pekarno, ki bi bila na prometnem, dobro idočem kraju. Najemne event. nakupne cene po dogovoru Cenjene ponudbe je poslati na Oglasni oddelek »Jutra« pod »Pekarski obrtnik«. 40477-19

Majhen lokal
v sredini mesta oddam. — Pojasnila daje F. Korošec, urar, Barvarska steza. 41018-19

2 lokala
ki se nahajata na dvorišču in sta pripravna za majhno obrt ali pisarno, oddam takoj ali s 1. novembrom. — Poizve se v trgovini Orehek, Kolodvorska ulica 26. 41007-19

V najem

Mesnico
v industrijskem kraju oddam v najem. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 40926-17

Mlekarno
dobro vpeljano, sredi mesta želi vzeti v najem mlajša gospodična z večjim kapitalom. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 40959-17

Trgovino ali lokal
na prometnem prostoru vzamem v najem. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Takoj ali pozneje«. 40971-17

Osebno pravico
za gostilno, iščem za takoj Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 40992-17

Pridelki

Kraški teran
vino lastnih vinogradov prodaja Amalija Černe — Tomadio 47. 40932-33

Krompirja
drobnega in debelega 1½ vagona proda Bergman Josip v Ljubljani, Poljanska cesta št. 85. 40795-33

Kapital

Prodajalko
oziroma družabnico z Din 10—15.000 sprejmem v dobro idočo trgovino. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Dežela 12«. 40832-16

Kdo posodi 20.000
na sigurno mesto in proti dobrim obrestim gostilničarju, za nakup vina. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Nujno«. 40961-16

Kateri gospod
dobro situiran (ne glede na starost) bi pomagal mladi gospe iz denarne zadrege. Dopise na oglasni oddelek »Jutra« pod »Prijateljstvo« 40960-16

Družabnika (co)
sodelujočega sprejmem v staro, dobro vpeljano trgovino mešanega blaga v Ljubljani. Event. trgovino tudi prodam. Ponudbe pod šifro »1820« na oglas. oddelek »Jutra«. 40981-16

Družabnika
strokovno izobraženega, ki bi osebno sodeloval in ki razpolaga s primernim kapitalom, sprejmem v mnogo let obstoječo špecerijsko veletrgovino v večjem mestu Slovenije, na prometnem kraju. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Družabnik«. 40946-16

Les

Suh hrastov les
20 m³. debelina 28, 45 in 55 mm prodam po dogovoru. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 40820-15

»Javor«
lesna industrija v Logatcu ima svoj lokal za

pohištvo
tudi v Ljubljani v novi palači Vzajemne zavarovalnice. 308/12

Bukovih drv
prodam 10 vagonov. Naslov pri podružnici »Jutra« v Celju. 41027-15

Stanovanja

V vso oskrbo
do smrti, blizu Celja sprejmem starčka ali starejšo žensko z malim kapitalom. Naslov pri podružnici Jutra v Celju. 40904-21

Stanovanje
2 sob, kuhinje in vseh pritiklin, z vodovodom in elektriko takoj oddam. Naslov v oglasnem oddelku Jutra. 40881-21

Stanovanje
2 sob, kuhinje in pritiklin oddam pod Rožnikom — cesta XII št. 11. 40824-21

Stanovanje
2—3 sob in pritiklin, na Prulah ali v Trnovem išče stranka 3 oseb. Ponudbe z navedbo cene na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Mirno in zračno 3«. 40767-21

Lepo stanovanje
4 sob, z vsem komfortom, išče boljša stranka. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »November ali februar«. 40953-21

Sobo s kuhinjo
(moderno) oddam takoj ali z novembrom samostojni dami brez otrok. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 40958-21

Stanovanje
majhno, v mestu ali na periferiji iščem za tričlansko družino. — Grem tudi kot strojnik ali k oskrbovanju avtomobila ali v poljuben strojni obrat. Ponudbe pod »I. A.« na oglasni oddelek »Jutra«. 40974-21

Kdor posodi
4000 Din, dobi 2 meseca zastonj stanovanje. Naslov v oglasnem oddelku Jutra. 40978-21

Stanovanje
(parketirano) sobe in kuhinje, z vsemi pritiklinami, na Celovški cesti oddam s 1. novembrom. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 40987-21

Kletno stanovanje
velike sobe in kuhinje takoj oddam. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 40983-21

Stanovanje
kompletno, 2 sob, takoj oddam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 40979-21

Stanovanje
2 sob in kopalnice iščem za 1. november. Kuhinje ne potrebujem. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Št. 3006«. 40487-21

Stanovanje
2 sob oddam z novembrom — največ trem osebam. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 40973-21

Dijaška stanovanja

Dijake ali gospode
sprejmem na stanovanje z zajtrkom ali brez. Naslov v oglasnem oddelku Jutra. 40938-22

Sobe

Sobico
s posebnim vhodom, elektriko in parketom, z oskrbo ali brez oddam 2 akademikoma. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 40799-23

Sobo
takoj oddam na Starem trgu št. 26. 40790-23

Opremljeno sobo
parket in posebni vhod, v centru mesta oddam eni ali dvema osebama. Naslov v oglasnem oddelku Jutra 40764-23

Za pisarno
blizu sodnije oddam takoj dve velike sobe in predsobo, popolnoma separirano. Naslov pove oglasni odd. »Jutra«. 40634-23

Opremljeno sobo
s poseb. vhodom in električno razsvetljavo, v centru mesta oddam 2 gospodoma ali zakoncema brez otrok, ki sta čez dan odsotna. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 40731-23

Državni uradnik
išče za takoj opremljeno sobo v bližini glavnega kolodvora. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Bližina kolodvora«. 40949-23

Prazno sobo
veliko, popolnoma separirano, z vhodom iz stopnjišča in lepo

opremljeno sobo
takoj oddam. — Vprašati: Večna pot 14. 40950-23

Opremljeno sobo
s posebnim vhodom in elektriko takoj oddam 1 ali 2 osebama v Kamniški ulici št. 22. 40941-23

Sobo
lepo opremljeno, separirano, z električno razsvetljavo in krasnim razgledom takoj oddam boljšemu gospodu. Pismene ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Št. 65/I«. 40933-23

Mesečno sobo
separirano, s elektr. razsvetljavo in event. kopalnico, brez postrežbe, v bližini dramskega gledališča išče s 15. oktobrom distinguiran gospod — Pismene ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Soliden III«. 40956-23

Sobo
čisto in mirno, ne predaleč od kolodvora išče soliden starejši uradnik. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Soba za 15. oktober«. 40963-23

Lepo in zračno sobo
oddam enemu ali dvema gospodoma. Naslov v ogl. oddelku »Jutra«. 40964-23

Sobo
z eno posteljo oddam ter sprejmem

sostanovalca
Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 40966-23

Gospoda
za 150 Din sprejmem na stanovanje v Jernejevi ul. št. 8-II — Ljubljana VII. 40967-23

2 veliki sobi
katerih ena lahko služi za kuhinjo, v bližini nove cerkve v Sp. Šiški (Podjunska ulica 21) oddam boljši mirni stranki. Event. oddam tudi posamezno. 40976-23

Sobo
oddam eni ali dvema osebama. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 40970-23

Opremljeno sobo
s posebnim vhodom takoj oddam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 41001-23

Opremljeno sobo
elegantno, s posebnim vhodom takoj oddam. Naslov v oglasnem oddelku Jutra. 41006-23

Prazno sobo
s posebnim vhodom takoj oddam. Naslov pove oglas. oddelek »Jutra«. 41000-23

Sobo s štedilnikom
oddam brezlačno zakonskemu paru brez otrok, proti opravljanju manjših del v hiši. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 41010-23

Sobo
oddam. Naslov pove oglas. oddelek »Jutra«. 41003-23

Sostanovalca
sprejmem takoj v separirano sobo sredi mesta. Parket in elektrika. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 41009-23

Lepo sobo
opremljeno za 2 osebi, z elektriko in posebnim vhodom takoj oddam. Naslov v oglasnem oddelku Jutra. 41023-23

Sobico
s popolno oskrbo išče dijak Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »15. oktober«. 41011-23

Prazno sobo
s posebnim vhodom oddam v Novem Vodmatu, Društvena 27. 41015-23

Boljšega sostanovalca
sprejmem v vso oskrbo v Škofji ulici 18 — parter. 40996-23

Zasebnico ali oferso
sprejmem na stanovanje v bližini Maribora. Dopise na podružnico »Jutra« v Mariboru pod »Ugodno 455«. 41028-23

Lepo sobo
v centru mesta oddam. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 40998-23

Ženitve

2 para konj
vajenih gozdnega dela,

z opremo prodamo
po ugodni ceni zaradi likvidacije gozdnega posestva, istotako tudi vozove za izvažanje lesa z raznimi pritiklinami. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Konji in vozovi«. 40944-25

Glasbila

Gramofon
Columbia-kovčeg, s ploščami naprodaj. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 40939-26

Specijalna delavnica
za popravila in uglaševanje klavirjev ter drugih instrumentov. Josip Bajde, Gosposvetska cesta štev. 12, v bližini gostilne »Novi svet«. 40936-26

Gostilničarji!
Orchestrion (godbeni avtomat) po zelo nizki ceni naprodaj v gostilni New-York na Glincah — Tržaška cesta 40940-26

Gram. gitaro
citre in več not prodam za 600 Din. Naslov pove ogl. oddelek »Jutra«. 40982-26

Klavir
po zelo nizki ceni prodam. Pojasnila daje Galle, Gosposka ulica 4. 41012-26

Kupim klavir
Ponudbe s ceno na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Prima 7«. 40999-26

Živali

Psa volčjaka
3—6 mesecev starega kupim Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Čuvaj«. 40927-27

Izgubljeno

Papiga-Amaconka
ki sliši na ime Loreta, je odletela. Prosi se, da se jo proti nagradi odda v avtogaraži Stupica, Slomškova 6. 40993-28

Zelena papiga
se je našla. — Dobi se pri Leopoldu Kveder, Slomškova ulica 12. 40988-28

Dopisi

R. Š.
Hvala za lepe ocene g. F. K. Priporočam se dalje, da bomo imeli kaj za smeh. 41022-24

Dva gospoda
v stalni službi v Ljubljani, hrepenita po graditvi doma — v to svrho potrebujeta dve značajni mladenki, ki nimata prilike se seznaniti in istotako hrepenita po domu. Samo čedne in postavne mladenke nižjega poklica ter povsem siromašne naj blagovolijo poslati svoj polni naslov na oglasni oddelek »Jutra« v Ljubljani pod značko »Dva dobrosrčneža«. 40968-24

Informacije

Izjava!
Podpisana posestnica Marija Fabjan iz Bevško obžalujem da sem govorila zahrbtno pred ljudmi čez trgovca gospoda Franceta Purkart-a popolno neresnico, z zavestnim namenom, da mu škodujem na dobrem imenu in s tem na pridobitnem kreditu njegove trgovine. Izjavljam, da njega in njegovo sorodstvo ne bom več in nikjer obrekovala, niti se za razmere istih škodoželjno zanimala. Hvaležna ostanem gospodu Purkartu, da ni izročil zadeve sodišču in me obvaroval tako posledic že v drugič. Bevško pri Trbovljah, 30. septembra 1930. — Marija Fabjan. 40985-31

Sadje

Jabolk
namiznih kakor tudi za mošt, vagonske množine, proti takojšnjemu plačilu in promptnemu prevzemu kupi Štajerska sadjarska zadruga v Mariboru, Miklošičeva ulica 2, telefon 2581. 40696-34

Razno

za tib. premog suha drva ali koks kličite tel 2056 oz. naročite v Wolfovi 1 pri Dom. Čebin 289

Kdor oglašuje, ta napreduje!

Bele emajlirane ploščice

za oblaganje zidov in štedilnikov v veliki zalogi.

Izvršujemo sami tudi **OBLOGO sten s ploščicami.**

Zahtevajte ponudbe!

MATERIAL d. z o. z.

LJUBLJANA, Dunajska c. 36.

Telef. 27—16. Brzojav: Material 157-IV

OBLAČILNICA „ILIRIJA" VODI!

Na obroke!

Največja zaloga! Najboljše blago! Najnižje cene! Najdaljši rok odplačevanja!

Zahtevaite potnika! OBLAČILNICA „ILIRIJA"! Zahtevajte vzorce!

Na obroke!

Urejuje Davorin Ravljen. Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. Za inseratni del je odgovoren Alojzij Novak. Vsi v Ljubljani.